

Call
4-2
301.4315
x 236 31
7-8

2

เปรียบเทียบบุคลิกภาพของบุตรตามลำดับการเกิด การอบรมเลี้ยงดู
และสถานภาพทางเศรษฐกิจ

ปริญญานิพนธ์

ของ

นิภาพรรณ ไสมนะพันธุ์

๕1 พ.ศ. 2535

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
กุมภาพันธ์ 2525

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

1478035

12-183

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตได้พิจารณาปัญหานี้นี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

คณะกรรมการสอบ

<u>ศาสตราจารย์ ดร. อภิชาติ</u>	ประธาน	<u>ศาสตราจารย์ ดร. อภิชาติ</u>	ประธาน
<u>รองศาสตราจารย์ วาสนา</u>	กรรมการ	<u>รองศาสตราจารย์ วาสนา</u>	กรรมการ
		<u>อ.ไพรัช พงษ์ไพบูลย์</u>	กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมควร อภัยพันธุ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์
ชูศรี วงศ์รัตน์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาและขอแนะนำตลอดระยะเวลาในการทำปฏิญานิพนธ์
ฉบับนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กร.ระวิพันธุ์ โสมนะพันธุ์ ที่ให้ความ
ช่วยเหลืออย่างดียิ่งในทำนุสนธิและการวิเคราะห์ข้อมูล และให้ทุนเพื่อทำการวิจัยนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการ คณะครู และขอบคุณนักเรียนในโรงเรียนที่เป็นกลุ่ม
ตัวอย่างอันได้แก่ โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี โรงเรียนคอนเมืองช่างอากาศอำรุง โรงเรียน
สันติราษฎร์วิทยาลัย โรงเรียนยานนาวาเวชวิทยาคม โรงเรียนวัดรางบัว และโรงเรียน
สุวรรณารามวิทยาคม ที่กรุณาอนุเคราะห์และให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

คุณค่าและประโยชน์ที่อาจมีจากปฏิญานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณ
ของท่านผู้ที่มีส่วนวางรากฐานการศึกษาให้กับผู้เขียนตั้งแต่ต้นจนบัดนี้

นิภาพรรณ โสมนะพันธุ์

มกราคม 2525

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายในการวิจัย	4
ความสำคัญของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
คำนิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดู	9
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดู	13
เอกสารเกี่ยวกับลำดับการเกิดและการอบรมเลี้ยงดู	18
งานวิจัยเกี่ยวกับลำดับการเกิดและการอบรมเลี้ยงดู	20
เอกสารเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ซึ่งมีฐานะทางเศรษฐกิจ ต่างกัน	22
งานวิจัยเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ซึ่งมีฐานะทางเศรษฐกิจ ต่างกัน	23
เอกสารเกี่ยวกับการปรับตัวกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว	25
งานวิจัยเกี่ยวกับการปรับตัวกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว	25
งานวิจัยเกี่ยวกับลำดับการเกิดและบุคลิกภาพบางคน	27
สมมุติฐานในการวิจัย	33
3 วิธีดำเนินการวิจัย	34
กลุ่มตัวอย่าง	34
แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู	35

บทที่

หน้า

อภิปรายผลการวิจัย	114
ข้อเสนอแนะ	129
สำหรับพ่อแม่และผู้ปกครอง	129
สำหรับครูและนักแนะแนว	130
สำหรับการทำวิจัย	130
บรรณานุกรม	134
ภาคผนวก	143
ก. แบบสอบถาม และแบบสำรวจ	144
ข. ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถาม	168
ค่าความเชื่อมั่นแบบสำรวจ	170
การประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่าง	171

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพ ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวของบุตรที่มีลำดับการเกิดต่างกัน	44
2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพ ด้านความสัมพันธ์ในสังคมของบุตรที่มีลำดับการเกิดต่างกัน	45
3 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพ ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ของบุตรที่มีลำดับการเกิดต่างกัน	46
4 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพ ด้านการทำตามผู้อื่นของบุตรที่มีลำดับการเกิดต่างกัน	47
5 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพ ด้านการปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริงของบุตรที่มีลำดับการเกิด ต่างกัน	48
6 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพ ด้านอารมณ์ของบุตรที่มีลำดับการเกิดต่างกัน	49
7 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ของบุคลิกภาพด้านอารมณ์ ของบุตรที่มีลำดับการเกิดต่างกัน	50
8 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพ ด้านการเป็นผู้นำของบุตรที่มีลำดับการเกิดต่างกัน	51
9 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพ ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน	52
10 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ของบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ ในครอบครัวของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน	53
11 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพด้านความ สัมพันธ์ในสังคมของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน	54

12	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ของบุคลิกลักษณะความสัมพันธ์ ในสังคมของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน	55
13	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกลักษณะ ความมั่นคงทางอารมณ์ของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน	56
14	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ของบุคลิกลักษณะความมั่นคง ทางอารมณ์ของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน	57
15	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกลักษณะ การทำตามผู้อื่นของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน	58
16	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ของบุคลิกลักษณะการทำตาม ผู้อื่นของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน	59
17	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกลักษณะการ ปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริงของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดู ต่างกัน	60
18	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ของบุคลิกลักษณะการปรับตัว ให้เข้ากับความเป็นจริงของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน	61
19	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกลักษณะ อารมณ์ของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน	62
20	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ของบุคลิกลักษณะอารมณ์ของบุตร ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน	63
21	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกลักษณะ การเป็นผู้นำของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน	64
22	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ของบุคลิกลักษณะการเป็นผู้นำ ของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน	65
23	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกลักษณะ ความสัมพันธ์ในครอบครัวของบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจ ต่างกัน	66

24	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพ ด้านความสัมพันธ์ในสังคมของบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจ ต่างกัน	67
25	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ของบุคลิกภาพด้านความ สัมพันธ์ในสังคมของบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกัน	68
26	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพ ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ของบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจ ต่างกัน	69
27	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพ ด้านการทำตามผู้อื่นของบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกัน	70
28	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพ ด้านการปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริงของบุตรที่มีสถานภาพทาง เศรษฐกิจต่างกัน	71
29	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพ ด้านอารมณ์ของบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกัน	72
30	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ของบุคลิกภาพด้านอารมณ์ ของบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกัน	73
31	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพ ด้านการเป็นผู้นำของบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกัน	74
32	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ของบุคลิกภาพด้านการเป็นผู้นำ ของบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกัน	75
33	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพ ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวของบุตรคนแรกที่ได้รับการอบรม เลี้ยงดูต่างกัน	76

34	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ของบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ ในครอบครัวของบุตรคนแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน	77
35	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพ ด้านความสัมพันธ์ในสังคมของบุตรคนแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดู ต่างกัน	78
36	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพ ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ของบุตรคนแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดู ต่างกัน	79
37	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพ ด้านการทำตามผู้อื่นของบุตรคนแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน	80
38	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพ ด้านการปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริงของบุตรคนแรกที่ได้รับการ อบรมเลี้ยงดูต่างกัน	81
39	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพด้าน อารมณ์ของบุตรคนแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน	82
40	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพ ด้านการเป็นผู้นำของบุตรคนแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน	83
41	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ของบุคลิกภาพด้านการเป็นผู้นำ ของบุตรคนแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน	84
42	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพ ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวของบุตรคนรองที่ได้รับการอบรม เลี้ยงดูต่างกัน	85
43	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ของบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ ในครอบครัวของบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน	86

44	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพด้านความ สัมพันธ์ในสังคมของบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน	87
45	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพ ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ของบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดู ต่างกัน	88
46	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพ ด้านการทำตามผู้อื่นของบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน	89
47	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ของบุคลิกภาพด้านการทำตาม ผู้อื่นของบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน	90
48	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพด้าน การปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริงของบุตรคนรองที่ได้รับการอบรม เลี้ยงดูต่างกัน	91
49	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ของบุคลิกภาพด้านการปรับตัว ให้เข้ากับความเป็นจริงของบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดู ต่างกัน	92
50	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพ ด้านอารมณ์ของบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน	93
51	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ของบุคลิกภาพด้านอารมณ์ของ บุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน	94
52	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพ ด้านการเป็นผู้นำของบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน	95
53	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพ ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวของบุตรคนสุดท้ายที่ได้รับการอบรม เลี้ยงดูต่างกัน	96

54	แสดงคาสติของบุคลิภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวของบุตร คนสุดท้องที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน	97
55	การวิเคราะห์ตามแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างของบุคลิภาพด้านความ สัมพันธ์ในสังคมของบุตรคนสุดท้องที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน	98
56	แสดงคาสติของบุคลิภาพด้านความสัมพันธ์ในสังคมของบุตรคนสุดท้อง ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน	99
57	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างของบุคลิภาพด้านความ มั่นคงทางอารมณ์ของบุตรคนสุดท้องที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน	99
58	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างของบุคลิภาพด้านการ ทำตามผู้อื่นของบุตรคนสุดท้องที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน	100
59	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างของบุคลิภาพ ด้านการปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริงของบุตรคนสุดท้องที่ได้รับการ อบรมเลี้ยงดูต่างกัน	101
60	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างของบุคลิภาพ ด้านอารมณ์ของบุตรคนสุดท้องที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน	102
61	แสดงคาสติของบุคลิภาพด้านอารมณ์ของบุตรคนสุดท้องที่ได้รับการอบรม เลี้ยงดูต่างกัน	103
62	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างของบุคลิภาพ ด้านการเป็นผู้นำของบุตรคนสุดท้องที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน	103
63	แสดงคาสติของบุคลิภาพด้านการเป็นผู้นำของบุตรคนสุดท้องที่ได้รับการ อบรมเลี้ยงดูต่างกัน	104

บทนำ

ประเทศจะพัฒนาไปได้เพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของประชากรเป็นสำคัญประการหนึ่ง ฉะนั้นในการพัฒนาประเทศจึงจำเป็นต้องพัฒนากำลังคนควบคู่กันไป ดังที่เบนเนต (Benett. 2510 : 125) ได้กล่าวว่า การพัฒนาประเทศให้เป็นไปได้ตามโครงการที่วางไว้ต้องเริ่มที่ตัวบุคคล เพราะบุคคลเป็นทั้งอุปกรณ์ขั้นมูลฐานและเป้าหมายของการพัฒนา การพัฒนาตัวบุคคลก็คือ พยายามทำให้บุคคลมีสมรรถภาพ เพราะต้องเตรียมเป็นผู้รับผิดชอบในการเป็นพลเมืองดี

จุดมุ่งหมายในการพัฒนาคนก็เพื่อที่จะเสริมสร้างปรุงแต่งคนให้มีบุคลิกภาพที่ดีเป็นสมาชิกที่มีประโยชน์ การพัฒนาคนก็คือพัฒนาบุคลิกภาพนั่นเอง (นวลเพ็ญ วิเชียรโชติ 2513 : 1) ในต่างประเทศโดยเฉพะอย่างยิ่งในยุโรปและอเมริกาได้มีการค้นคว้าวิจัยหลายเรื่องเกี่ยวกับพัฒนาการทางบุคลิกภาพของบุคคล ผลการวิจัยเหล่านี้ล้วนแสดงให้เห็นว่าทัศนคติและคุณธรรมที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งมีคือ ตลอดจนบุคลิกภาพโดยส่วนรวมของบุคคลนั้น ส่วนใหญ่เป็นผลสืบเนื่องมาจากการอบรมเลี้ยงดูทางบ้านและประสบการณ์ต่าง ๆ ที่บุคคลผู้นั้นได้รับขณะอยู่ในวัยทารก และวัยเด็กเล็ก แม้เมื่อเจริญวัยขึ้น บุคคลผู้นั้นจะมีประสบการณ์อื่นเพิ่มเติมขึ้นอีกมากมายซึ่งช่วยสร้างทัศนคติและคุณธรรมให้แก่บุคคลผู้นั้น แต่ประสบการณ์เหล่านี้ก็หาได้มีอิทธิพลลึกซึ้ง ไปถึงประสบการณ์เดิมอันเป็นรากฐานที่สร้างสมมาแต่เยาว์วัยไม่ (ฉะมาัยมาศ ทรทัตต์ และคณะ 2510 : 1)

เซียร์ส (Sears. 1957 : 466) ได้สรุปจากการศึกษาวิจัยเป็นจำนวนมากเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูของเขาว่า การอบรมเลี้ยงดูเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องตลอดชีวิตของเด็ก และการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่จะมีผลบางประการต่อพฤติกรรมของเด็กในปัจจุบันและศักยภาพของการกระทำในอนาคตของเขา จากคำกล่าวนี้อาจสรุปได้ว่าพฤติกรรม

การแสดงออกของบุคคลใดบุคคลหนึ่งนั้น ส่วนหนึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ในสถาบันครอบครัวอันเป็นสถาบันทางสังคมอันดับแรกสุดที่เด็กเป็นสมาชิก

จากการศึกษาระยะยาวของ แอดเลอร์ (Adler, 1939 : 229 - 241) พบว่า บุตรคนแรกจะได้รับความรัก ความเอาใจใส่จากพ่อแม่อย่างมากจนกว่าบุตรคนที่สองจะตามมา หน้าที่ที่มอบบุตรคนแรกจะถูกปล่อยปละละเลย ทำให้เกิดความรู้สึกว่าตนเองเป็นคนแย่งความรักของพ่อแม่ อันเป็นเหตุให้ความสำคัญของตนลดไป สภาพการณ์เช่นนี้เกิดผลหลายอย่าง เขาพบว่าคนไข้ที่เป็นโรคประสาท เป็นอาชญากร เป็นคนคิดสุราและยาเสพติดมักจะเป็นบุตรคนแรก แต่ถ้าพ่อแม่เตรียมตัวเตรียมใจบุตรคนแรกไว้ก่อนรับการถือกำเนิดมาของบุตรคนต่อไปและยังคงแบ่งความรัก ความเอาใจใส่ให้เช่นเดิมแล้ว บุตรคนแรกก็จะเติบโตขึ้นเป็นคนที่มีความรับผิดชอบ และคุ้มครองคนอื่นได้ สำหรับบุตรคนรองแล้ว แอดเลอร์ (Adler) พบว่า มักจะมีความไฝ่ฝัน ทะเยอทะยาน และปรับตัวไวกว่าบุตรคนอื่น แต่มักจะเป็นคนกระตือรือร้นและขี้อิจฉา ส่วนบุตรคนสุดท้ายมักจะได้รับ การตามใจ และโดยมากก็เป็นเด็กหรือผู้ใหญ่ที่มีปัญหาจำนวนมากพอ ๆ กับบุตรคนแรก ทั้งนี้การเกิดมาเป็นบุตรในลำดับที่ต่างกันของครอบครัวน่าจะมีผลต่อบุคลิกภาพของเขา เมื่อโตขึ้น ดังคำกล่าวของ فروยด์ (Freud, 1969 : 261) ที่ว่าตำแหน่งของเด็ก ๆ ตามลำดับพี่น้องทั้งชายและหญิงนั้น เป็นต้นเหตุที่มีความสำคัญยิ่งแห่งชีวิตในอนาคตของเขา และทั้งเซียร์ส แมคโคบี และเลวิน (Sears, Maccoby and Levin, 1972 : 171) ได้ศึกษาพบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในวิธีการเลี้ยงดูของพ่อแม่ต่อเด็กที่มีลำดับ การเกิดแตกต่างกัน

ในประเทศไทยจากการศึกษาของหิมาจิตเวช ศูนย์สุขภาพจิตที่ ๕ สุภาพ มาลากุล ณ อยุธยา และคณะ (สุภาพ มาลากุล ณ อยุธยา และคณะ 2516 : 25 - 26) ได้ศึกษาเรื่องเด็กที่มีพฤติกรรมแปรปรวนโดยรวบรวมข้อมูลจากแฟ้มรายงานคนไข้ ปี พ.ศ. 2515 ซึ่งเป็นเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี ที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นผู้มีปัญหาพฤติกรรมแปรปรวนจำนวนทั้งสิ้น 67 ราย พบว่าในการศึกษาเฉพาะตัวเกี่ยวกับสภาพเฉพาะตัวใน บ้านลำดับการเกิดนั้นเป็นบุตรคนกลางมากที่สุด มีจำนวน 44.3% บุตรคนสุดท้าย 21.0%

บุตรคนโต 19.4% บุตรคนเกียวยีน้อยที่สุดคือ 2.9% ผลการศึกษาเด็กที่มีพฤติกรรมแปรปรวน 67 รายนี้ ช่วยชี้ให้เห็นความสำคัญของสิ่งแวดล้อม ทั้งภายในครอบครัวของเด็ก โดยเฉพาะพ่อแม่และสังคมภายนอก เช่น โรงเรียนว่ามีอิทธิพลมากที่สุดที่ทำให้เด็กมีปัญหา ดังที่ เซสส์ และคณะ (Chess and Others 1963 : 142) ได้ศึกษาไว้ ชอว์นีย์นนี้ได้จากข้อมูลที่พบในการศึกษานี้ว่า สภาพทางร่างกายและปัจจัยทางพันธุกรรมต่าง ๆ ในเด็กกลุ่มที่ศึกษาไม่แสดงว่ามีส่วนผิดปกติที่สำคัญมากนัก แต่สาเหตุที่สำคัญที่สุดซึ่งเป็นที่มาของปัญหา คือ บทบาทและท่าทีของพ่อแม่ หรือผู้ปกครองในการเลี้ยงดูที่บกพร่องหรือเกินพอดีไป นอกจากนี้การขาดความรู้ในเรื่องธรรมชาติของเด็กในวัยต่าง ๆ และความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ของพ่อแม่ก็เป็นสาเหตุอีกอย่างหนึ่งที่ทำให้พ่อแม่ปฏิบัติต่อเด็กไม่ถูกต้อง เป็นที่นาคึกว่าเด็กในกลุ่มที่ศึกษานี้เป็นบุตรคนกลางเป็นส่วนใหญ่ สาเหตุที่ทำให้เด็กเหล่านี้มีปัญหาก็เพราะได้รับการสนใจจากพ่อแม่ น้อยกว่าบุตรคนอื่น อย่างไรก็ตามเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูบุตรของแต่ละครอบครัวนั้น จากการค้นคว้าของเซียร์ส (Sears. 1957 : 2 - 4) ซึ่งกระทำกับมารดา 379 คน ในเมลรัฐนิวอิงแลนด์ ได้แสดงความคิดเห็นว่าแบบแผนของการอบรมเลี้ยงดูบุตรนั้นจะแตกต่างกันไปตามศาสนา วัฒนธรรม ความแตกต่างในค่านิยมทางเศรษฐกิจ และขนบธรรมเนียมของแต่ละครอบครัว ดังนั้นการค้นคว้าในเรื่องการอบรมเลี้ยงดูบุตรจึงจำต้องคำนึงถึงความแตกต่างในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ หรือวัฒนธรรมต่างก็มีผลทำให้เกิดความแตกต่างในบุคลิกภาพของเด็กทั้งสิ้น

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าครอบครัวที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจแตกต่างกัน พ่อแม่ น่าจะให้ การอบรมเลี้ยงดูบุตรคนแรก คนรอง และคนสุดท้ายแตกต่างกัน ซึ่งการให้ความดูแลเอาใจใส่ที่แตกต่างกันนี้เองเป็นเหตุให้เกิดเด็กที่เกิดในลำดับที่ต่างกันโดยส่วนรวมมีลักษณะพิเศษเฉพาะตัวอันเป็นรากฐานสำคัญของการสร้างเสริมบุคลิกภาพในโอกาสต่อมา ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของบุตรที่มีลำดับการเกิด การอบรมเลี้ยงดู และสถานภาพทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกันว่าจะมีความแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร ทั้งนี้จะทำให้พ่อแม่ตระหนักว่าการดูแลเอาใจใส่ของคนที่มีต่อบุตรมีผลกระทบต่อบุคลิกภาพของบุตรเมื่อ

โตขึ้น จะเลือกวิธีการเลี้ยงบุตรได้อย่างเหมาะสม อันจะช่วยขจัดปัญหาสังคมที่มีอยู่มากมายในปัจจุบันและอนาคต

ความมุ่งหมายในการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบบุคลิกภาพของบุตรจำแนกตามลำดับการเกิด วิธีการอบรมเลี้ยงดู และสถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว
2. เพื่อเปรียบเทียบบุคลิกภาพของบุตรในแต่ละลำดับที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงโครงสร้างและปัญหาทางบุคลิกภาพของบุตรตามลำดับการเกิด วิธีการอบรมเลี้ยงดู และสถานภาพทางเศรษฐกิจเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาแก้ปัญหาการขาด และบุคคลโดยทั่วไปในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก
2. เป็นแนวทางสำหรับครูแนะแนวได้เข้าใจถึงโครงสร้างและปัญหาของบุตรตามลำดับการเกิด การอบรมเลี้ยงดู และสถานภาพทางเศรษฐกิจอันอาจนำไปใช้ประโยชน์ในการแนะแนวได้

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชาย หญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2524 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งอยู่ในครอบครัวที่มีบุตรตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป โดยเลือกเอาเฉพาะคนที่ 1 คนที่ 2 และคนสุดท้าย

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชาย หญิง ชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 4 ปีการศึกษา 2524 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร จำนวน
228 คน เป็นบุตรคนโต 63 คน บุตรคนรอง 75 คน บุตรคนสุดท้อง 90 คน

* ตัวแปรที่ศึกษา แบ่งออกเป็นดังนี้

การเปรียบเทียบบุคลิกลักษณะของบุตรที่มีลำดับการเกิด การอบรม
เลี้ยงดู และสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกัน

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1.1 ลำดับการเกิดซึ่งจำแนกได้เป็น 3 ลำดับ คือ

1.1.1 บุตรคนแรก

1.1.2 บุตรคนรอง

1.1.3 บุตรคนสุดท้อง

1.2 การอบรมเลี้ยงดูซึ่งจำแนกได้เป็น 3 แบบคือ

1.2.1 การอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก

1.2.2 การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ

1.2.3 การอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอาจากเด็ก

1.3 สถานภาพทางเศรษฐกิจซึ่งจำแนกได้เป็น 3 ระดับคือ

1.3.1 สถานภาพทางเศรษฐกิจสูง

1.3.2 สถานภาพทางเศรษฐกิจปานกลาง

1.3.3 สถานภาพทางเศรษฐกิจต่ำ

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ บุคลิกลักษณะต่อไปนี้

2.1 ก้นความสัมพันธ์ในครอบครัว

2.2 ก้นความสัมพันธ์ในสังคม

2.3 ก้นความมั่นคงทางอารมณ์

2.4 ก้นการทำตามคนอื่น

- 2.5 ด้านการปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริง
- 2.6 ด้านอารมณ์
- 2.7 ด้านการเป็นผู้นำ

การเปรียบเทียบบุคลิกภาพของบุตรในแต่ละลำดับที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ วิธีการอบรมเลี้ยงดู
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ บุคลิกภาพด้านต่อไปนี้
 - 2.1 ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว
 - 2.2 ด้านความสัมพันธ์ในสังคม
 - 2.3 ด้านความมั่นคงทางอารมณ์
 - 2.4 ด้านการทำตามคนอื่น
 - 2.5 ด้านการปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริง
 - 2.6 ด้านอารมณ์
 - 2.7 ด้านการเป็นผู้นำ

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. บุตร หมายถึง ผู้ที่พ่อแม่โดยแท้จริงเป็นผู้ทำการอบรมเลี้ยงดู
2. ลำดับการเกิด หมายถึง การเป็นบุตรคนแรก คนรอง หรือคนสุดท้าย
3. บุตรคนแรก หมายถึง เด็กที่เป็นบุตรคนที่หนึ่งในครอบครัวซึ่งมีพี่น้องไม่ต่ำกว่า 3 คน
4. บุตรคนรอง หมายถึง เด็กที่เป็นบุตรคนที่สองในครอบครัวซึ่งมีพี่น้องไม่ต่ำกว่า 3 คน
5. บุตรคนสุดท้าย หมายถึง เด็กที่มีแต่พี่ ไม่มีน้องในครอบครัวซึ่งมีพี่น้องไม่ต่ำกว่า 3 คน
6. สถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว หมายถึง ฐานะครอบครัวของนักเรียน โดยยึดถือเกณฑ์รายได้ประจำเดือนของพ่อแม่ แบ่งเป็น 3 ประเภท โดยให้

เกณฑ์การแบ่งตามสถานภาพที่เป็นจริงของพ่อแม่ในกลุ่มตัวอย่าง

6.1 สถานภาพทางเศรษฐกิจสูง หมายถึง ระดับฐานะของครอบครัวนักเรียนที่พ่อ แม่มีรายได้รวมกันมากกว่า 7,000 บาทขึ้นไป

6.2 สถานภาพทางเศรษฐกิจปานกลาง หมายถึง ระดับฐานะของครอบครัวนักเรียนที่พ่อ แม่มีรายได้รวมกันตั้งแต่ 2,500 ถึง 7,000 บาท

6.3 สถานภาพทางเศรษฐกิจต่ำ หมายถึง ระดับฐานะของครอบครัวนักเรียนที่พ่อ แม่มีรายได้รวมกันต่ำกว่า 2,500 บาท

7. การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่สามารถแยกออกได้ชัดเจนลักษณะใดลักษณะหนึ่งใน 3 ลักษณะคือ การอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ และการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอาจากเด็ก วัดได้โดยแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูที่ให้เด็กเขียนตอบ

7.1 การอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก หมายถึง การรับรู้ที่เด็กมีต่อการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ในลักษณะที่เป็นผู้แนะนำ สนับสนุน และช่วยเหลือยินดีที่จะอยู่กับบุตร ยกย่องคุ้มครอง และทำให้บุตรมีความเชื่อมั่นในตนเอง

7.2 การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ หมายถึง การรับรู้ที่เด็กมีต่อการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ในลักษณะเป็นการลงโทษทั้งทางร่างกายและจิตใจ เช่น การตี การดุด่า การไม่พิจารณาถึงความต้องการของบุตร การดัดนิสัย เป็นต้น

7.3 การอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอาจากเด็ก หมายถึง การรับรู้ของเด็กที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ในลักษณะที่เป็นการควบคุม การเรียกร้องเอาจากบุตร เช่น ในด้านความสำเร็จ มีความรู้สึกไม่พอใจเมื่อบุตรทำอะไรไม่สำเร็จตามเป้าหมายของพ่อแม่

8. บุคลิกภาพ หมายถึง คุณลักษณะส่วนรวมของพฤติกรรมของบุคคลที่แยกย่อยออกไปได้หลายลักษณะ ในที่นี้หมายถึงพฤติกรรม 7 ด้าน ซึ่งวัดได้โดยแบบสำรวจเพื่อการให้คำปรึกษาของมินนิโซตา (Minnesota Counseling Inventory) ดังต่อไปนี้ คือ ความสัมพันธ์ในครอบครัว ความสัมพันธ์ในสังคม ความมั่นคงทางอารมณ์ การทำ

ตามผู้อื่น การปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริง อารมณ์ การเป็นผู้นำ

8.1 ความสัมพันธ์ในครอบครัว หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครอบครัวในด้านความนับถือ ความเคารพที่มีต่อพ่อแม่ ความรู้สึกเป็นอิสระในตัวเอง เมื่อใช้เวลาอยู่ที่บ้าน ความรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญภายในครอบครัว

8.2 ความสัมพันธ์ในสังคม หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับผู้อื่นในด้านความต้องการอยู่เป็นพวกเป็นกลุ่ม ความรู้สึกมีความสุขสบายใจในการเข้ากลุ่มกับคนอื่น

8.3 ความมั่นคงทางอารมณ์ หมายถึง ความรู้สึกเป็นตัวของตัวเอง ความเชื่อมั่นในตนเอง ความสามารถในการตัดสินใจด้วยตนเอง และความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าในยามคับขัน

8.4 การทำตามผู้อื่น หมายถึง ความเชื่อถือ ความรับผิดชอบ และความเคารพในกฎหมาย

8.5 การปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริง หมายถึง ความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นตามความเป็นจริงโดยมีการกระทำ และคำพูดตรงไปตรงมา มีการแข่งขันและร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ

8.6 อารมณ์ หมายถึง สถานภาพของความรู้สึก คือ ความรู้สึกที่เร้าแรง หรือความรู้สึกที่อ่อนแอ

8.7 การเป็นผู้นำ หมายถึง ความสามารถในการรับผิดชอบ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดู

เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่า การอบรมเลี้ยงดูเด็กนั้นเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญต่อบุคลิกภาพของเด็กเป็นอย่างมาก เพราะในการอบรมเลี้ยงดูเด็กนั้น พ่อแม่จะเป็นผู้มีส่วนสำคัญในการปลูกฝังให้เด็กได้แสดงความคิดเห็น และพฤติกรรมต่าง ๆ ทั้งในด้านความสามารถ ทักษะ ความสนใจ ทศนคติ อุปนิสัย อารมณ์ วัฒนธรรมที่ทำให้เด็กมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ ถ้าเด็กได้รับการอบรมเลี้ยงดูที่ส่งเสริมบุคลิกภาพในด้านที่ดี มีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของตนเอง และต่อสังคมก็ย่อมมีคุณค่าอย่างยิ่งสำหรับการเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่

ฟรอยด์ (Freud. 1969 : 26-29) เชื่อว่าใน 5 ปีแรกของชีวิตเป็นช่วงที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาบุคลิกภาพ เด็กควรได้รับการอบรมเป็นอย่างดี เพื่อให้ได้รับการตอบสนองความต้องการถูกหลักพัฒนาการ เมื่อโตขึ้นจะได้มีบุคลิกภาพอันพึงปรารถนา และการจะได้บุคลิกภาพเช่นนี้วัฒนธรรมจากสิ่งแวดล้อมเป็นองค์ประกอบสำคัญ ดังข้อคิดของเบอร์เกส (Burgess. 1958 : 158) ที่ว่า ร่างกายซึ่งพัฒนามาจากพันธุกรรมเป็นเพียงเครื่องช่วยให้บุคคลแสดงพฤติกรรมบางอย่างที่บุคคลจะกระทำไ้เท่านั้น แต่ถ้าขาดวัฒนธรรมจากสิ่งแวดล้อมแล้ว เด็กเหล่านี้จะเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ไม่ได้ ด้วยเหตุผลดังกล่าว การอบรมเลี้ยงดูจึงมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของเด็ก

การศึกษาเกี่ยวกับเรื่องการอบรมเลี้ยงดูนั้นมีการศึกษากันหลายแบบ เป็นต้นว่า โดยการศึกษาผู้เป็นแม่เด็ก โดยการศึกษาพฤติกรรมของเด็ก โดยการศึกษาสอปลักษณะที่เด็กรับรู้เอาจากการปฏิบัติของพ่อแม่ ที่นิยมกันมักจะศึกษาในลักษณะที่เด็กรับรู้พฤติกรรมของพ่อแม่ที่ปฏิบัติต่อตนไว้ไ้ไ้มาากน้อยเพียงไร ดังที่ฮิลเลียดและรอต (Hilliard and Roth. 1969 : 424) กล่าวว่า การศึกษาค้นคว้าความจริงในปัจจุบันพิจารณาในแง่ที่คนรับรู้มากกว่า เพราะว่าบุคคลจะแสดงพฤติกรรมออกไปไม่ใช่ในรูปของความจริง แต่

เป็นรูปของการรับรู้ในเรื่องความจริงนั้น ๆ ของเขาซึ่งมีความสัมพันธ์กับความต้องการ และค่านิยมของเขาอีกด้วย

ซีเกลแมน (Siegelman. 1965 : 167) ได้ศึกษาแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูของบรอนเฟนเบรเนอร์ (Bronfenbrenner) ซึ่งแบ่งการอบรมเลี้ยงดูออกเป็น 3 แบบคือ การให้ความรัก (Loving) การลงโทษ (Punishment) และการเรียกร้องเอาจากเด็ก (Demanding) แบบสอบถามนี้มีชื่อว่า

"Bronfenbrenner Parent Behavior Questionnaire (BPB)" จุดมุ่งหมายของการศึกษาคือ ต้องการอธิบายและวัดผลว่า แบบสอบถามนี้มีประสิทธิภาพหรือไม่ และต้องการทราบว่า เด็กมีการรับรู้พฤติกรรมของพ่อแม่ที่ปฏิบัติต่อตนในด้านการอบรมเลี้ยงดูหรือไม่ โดยการไปทดสอบนักเรียน เกรด 4, 5 และ 6 ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมค่อนข้างต่ำ และเป็นนักเรียนระดับต่าง ๆ ตั้งแต่เรียนอ่อนที่สุด ถึงเรียนเก่งที่สุด เป็นชาย 81 คน หญิง 131 คน รวม 212 คน แบบสอบถามชุดนี้มี 45 ข้อ เด็กจะถูกถามว่า แต่ละข้อในแบบสอบถามนั้นจริงหรือไม่ที่พ่อแม่ปฏิบัติต่อตน ผลปรากฏว่า นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามตอบได้ครบทั้ง 3 แบบคือ มีทั้งได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก แบบลงโทษ และแบบเรียกร้องเอาจากเด็ก

การอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก

แสตริง (Strang. 1957 : 191) ได้กล่าวถึงความต้องการของเด็กวัยรุ่นว่า นอกจากความต้องการพื้นฐานทางร่างกาย ทางอารมณ์ ทางสังคม และทางการปรับตัว เด็กยังมีความต้องการทางด้านบุคลิกภาพอีกด้วย ที่สำคัญคือ ความต้องการความรัก ความอบอุ่น ซึ่งจะเริ่มปรากฏตั้งแต่วันแรกของชีวิต และต้องการมากตอนวัยรุ่น

คอกซ์ และลีเกอร์ (Cox and Leager. 1961 : 639-648) ได้อธิบายเรื่องของการความรักที่พ่อแม่มีต่อบุตรไว้ว่า มีลักษณะพฤติกรรมดังต่อไปนี้

ก. การให้ความสำคัญแก่บุตรเป็นอันดับแรก ได้แก่การอบรมเลี้ยงดู โดยการให้สิ่งที่บุตรต้องการจริง ๆ พอ ๆ กับการให้โดยที่พ่อแม่คิดว่าบุตรต้องการ และพ่อแม่หวังว่าบุตรอาจจะมีความต้องการ

ข. การให้ตรงตามพัฒนาการ ได้แก่พ่อแม่ทั้งความมุ่งหวังและการเรียกร้องไว้ให้เหมาะสมกับความสามารถทางอารมณ์ สังคม ร่างกาย และทักษะของบุตรที่พึงมีได้ตามขั้นของพัฒนาการ

ค. การยอมรับและยกย่องบุตร ได้แก่การแสดงออกโดยพ่อแม่ แสดงความรักบุตร และยอมรับบุตรแต่ละคนตามความสามารถ และขีดจำกัดของสมอง อารมณ์ และร่างกาย

บรอนเฟนเบรนเนอร์ (Bronfenbrenner) กล่าวว่า การให้ความรักแก่บุตรนั้น ถ้ามากเกินไปอาจจะทำให้บุตรขาดความสามารถที่จะคิดริเริ่ม และขาดความเป็นอิสระแก่ตนเอง การปล่อยปละละเลยมากเกินไปก็ทำให้เกิดไม่รู้จักความเพียงพอ และขอบเขต (Breckenridge and Vincent. 1966 : 143)

การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ

การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่แบบลงโทษเป็นวิธีการอบรมเลี้ยงดูที่ใช้กันมานานแล้ว เจอร์ซิลด์ (Jersiled. 1960 : 89-93) กล่าวไว้เกี่ยวกับการปกครองเด็กในด้านการลงโทษว่า การลงโทษเป็นการย้ำให้เห็นความสำคัญของระเบียบวินัย เป็นของจำเป็นที่ควรกระทำ แต่ควรกระทำโดยไม่โกรธและระงับอย่าให้เด็กเข้าใจว่าการลงโทษเป็นการแก้แค้น ซึ่งจะก่อให้เกิดการทำลายอย่างเปิดเผย หรือเก็บซ่อนไว้ในใจ การเลี้ยงดูเด็กโดยไม่มีการลงโทษเสียเลยย่อมเป็นไปได้

เคโซ สวานนัท (เคโซ สวานนัท 2510 : 67) ได้กล่าวถึงผลเสียของการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษว่า จะทำให้บุตรเกิดความตึงเครียด เจ้าอารมณ์ คื้อรัง ขัดคำสั่ง และต่อต้านพ่อแม่ นอกจากนี้การที่พ่อแม่เข้มงวดจะทำให้บุตรเกิดความคับข้องใจ ไม่มีความมั่นใจในตัวเอง บุตรจะมีลักษณะลงโทษตัวเอง และมีพฤติกรรมรุนแรงในทางพิเศษ

ควงเคื่อน ศาสตรภัทร์ (ควงเคื่อน ศาสตรภัทร์ 2515 : 61) อ่างการวิจัยในต่างประเทศว่า ยิ่งลงโทษรุนแรงมากเท่าไรก็ยิ่งทำให้บุตรขาดความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้นเท่านั้น แต่ตรงข้ามถ้าพ่อแม่ใช้วิธีการรักเคื่อน แนะนำ ชี้แจงเหตุผล หรือ

ลงโทษอย่างละมุนละไมแล้ว จะช่วยให้บุตรมีความเป็นตัวของตัวเอง มีความมั่นใจในตนเอง และสามารถพิจารณาปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง

ระวิพันธุ์ โสมนะพันธุ์ (ระวิพันธุ์ โสมนะพันธุ์ 2515 : 57) ได้กล่าวสรุปผลการศึกษานักจิตวิทยาต่าง ๆ ไว้ว่า การลงโทษนอกจากจะเป็นวิธีการควบคุมพฤติกรรมซึ่งมีประสิทธิภาพต่ำแล้ว ยังทำให้เกิดสิ่งที่ไม่พึงปรารถนาที่ไม่ได้คาดหวังไว้ต่อพฤติกรรมนั้นอีกด้วย

การอบรมเลี้ยงดูแบบเรีกร่องเอาจากเด็ก

การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือการเรีกร่องเอาจากเด็ก โดยเฉพาะในด้านการประพฤติปฏิบัติ พ่อแม่มักเป็นผู้จำกัดขอบเขตต่าง ๆ ตามที่ตัวเองหวังจะให้บุตรเป็น ดังที่เซียร์ส (Sears. 1957 : 301) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ โดยสัมภาษณ์แม่เด็ก พบว่าพ่อแม่บางคนต้องการที่จะให้บุตรปฏิบัติตามทันทีเมื่อเขาบอกให้เงียบ ให้หีบของและอื่น ๆ แม้ถึง 50% ต้องการให้ปฏิบัติตามถ้าไม่ปฏิบัติตามอาจจะตำหนิหรือลงโทษ

การอบรมเลี้ยงดูแบบเรีกร่องเอาจากเด็กนั้น เกี่ยวข้องกับพัฒนาการทางบุคลิกภาพของเด็กหลายประการ มหาวิทยาลัยมินนิโซตา (มหาวิทยาลัยมินนิโซตา 2511 : 263) ได้ศึกษาเรื่องการเรีกร่องเอาจากเด็กของพ่อแม่ พบว่า ส่วนมากต้องการให้เด็กกระทำการที่สังคมซึ่งคนไม่เคยมีโอกาสมาก่อน เช่น หวังจะให้บุตรโตขึ้นเป็นทนายความหรือแพทย์ ก็พยายามที่จะเข็นบุตรให้โตอย่างที่เขาหวังไว้ บางทีบุตรอาจจะมีนิสัยและความสามารถตรงกันข้ามกับที่พ่อแม่ตั้งใจจะให้ เป็น และถ้าพ่อแม่บังคับบุตรมากเกินไปก็เท่ากับทำลายความสำเร็จโดยสิ้นเชิง ผลที่พ่อแม่จะได้รับจากการใช้สิทธิและความเป็นพ่อแม่ที่ตัดสินใจชะตาของบุตรคือความชื่นชม และความไม่พอใจของบุตร

การศึกษาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรีกร่องเอาจากเด็กในประเทศไทยนั้นยังศึกษากันน้อยมาก ละม้ายมาศ ศรีหัตถ์และคณะ (ละม้ายมาศ ศรีหัตถ์ และคณะ 2510 : 87-91) ได้ศึกษาถึงอิทธิพลของการอบรมเลี้ยงดูต่อพัฒนาการของเด็กโดยการสัมภาษณ์แม่ 45 คน จากการสัมภาษณ์พบว่า พ่อแม่ต้องการให้บุตรแสดงความเคารพเชื่อฟัง

ผู้ใหญ่ด้วยการทำตามคำสั่งทุกอย่างของพ่อแม่ และถือว่าการขัดคำสั่งของผู้ใหญ่เป็นการแสดงความไม่เคารพเชื่อฟัง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดู

การอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก

ไซมอนด์ (Symond. 1939 : 283-285) ได้ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมของพ่อแม่ที่แสดงถึงการยอมรับบุตร เปรียบเทียบกับการปฏิเสธบุตร พบว่า บุตรที่พ่อแม่ยอมรับจะเป็นผู้ที่เพื่อนฝูงรักใคร่ และยอมรับเป็นอย่างดี จะชอบเข้าสังคม สนใจการทำงาน มองโลกในแง่ดี มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีมโนคติเกี่ยวกับตน (Self Concept) สูง คือรู้สึกว่าคุณค่า มีความอบอุ่น และปลอดภัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ แรดเก (Radke. 1964 : 396) ที่พบว่า บุตรจากครอบครัวที่พ่อแม่ยอมรับ จะมีลักษณะเชื่อมั่นในตนเอง เป็นที่ยอมรับของสังคม ให้ความร่วมมือกับเพื่อนฝูง ไว้วางใจในตนเองและมีความรับผิดชอบสูง

เฮิร์ลอค (Hurlock. 1964 : 661) ศึกษาพบว่า ผลการอบรมเลี้ยงดูโดยวิธีประชาธิปไตย กล่าวคือ ให้ความรัก ความสนใจ และเห็นความสำคัญของบุตรจะทำให้บุตรรู้จักรับผิดชอบ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีเพื่อนมาก เป็นมิตร ซื่อสัตย์ คล่องแคล่ว ร่าเริง มีอารมณ์มั่นคง มีความคิดริเริ่ม พึ่งตนเอง และสามารถเผชิญชีวิตด้วยความมั่นใจ

โครเลย์ (Crowley. 1969 : 3863 -A) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบเกี่ยวกับการรับรู้ของบุตรที่พ่อแม่ปกครองแบบให้อ่านใจและให้ความรักกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและบุคลิกลักษณะ กลุ่มตัวอย่าง 180 คน เป็นเด็กจากโรงเรียนประถมศึกษาในรัฐนิวยอร์ก ปรากฏว่า พ่อแม่ที่ปกครองแบบให้ความรัก บุตรจะมีอารมณ์คงที่ ร่าเริง กล้าหาญ มีลักษณะเป็นมิตรกับทุกคน

มัสเสน และคณะ (Mussen and Others. 1969 : 335-341) ได้ศึกษาพบว่า การฝึกวินัยให้แก่บุตรโดยการให้เหตุผลและให้ความรักเป็นวิธีการฝึกวินัยที่ได้ผลดีที่สุด การที่บุตรได้รับความรักจะทำให้บุตรเลียนแบบหรือทำตามมาตรฐานที่พ่อแม่ต้องการ ซึ่งทำให้รับค่านิยม หรือกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เหล่านี้เข้าไปในตัวเอง การฝึกวินัยด้วยวิธีนี้จะทำให้บุตรมีวินัยในตนเอง มีความรับผิดชอบสูง ซึ่งเป็นลักษณะของผู้ที่มีวินัยทางสังคม

ในประเทศไทยได้มีผู้ศึกษาปัญหาความสัมพันธ์ของเยาวชนพบว่า เด็กที่มีความประพฤติดีเป็นเด็กที่มีสัมพันธภาพที่ดีกับพ่อแม่ ส่วนพี่น้องของเขาที่ประพฤติไม่ดีเป็นเด็กที่ขาดความสัมพันธ์อันดีกับพ่อแม่ของเขาเอง เด็กที่มีปัญหาค้นหาความประพฤติเหล่านี้รู้สึกว่าพ่อแม่ไม่รักตนเลย กลายเป็นเด็กที่เกลียดโลก อยากทำร้ายอยากเป็นศัตรูต่อทุกคนในโลก (คณะกรรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ กระทรวงศึกษาธิการ 2507 : 26)

กลุค และกลุค (Gleuck and Gleuck อ้างอิงมาจาก ศึกษาธิการ 2509 : 102-104) ได้ศึกษาลักษณะร่างกาย จิตใจ และพื้นฐานของครอบครัวของเด็กเกรจำนวน 500 คน และเด็กไม่เกรจำนวน 500 คน พบว่า ลักษณะชีวิตครอบครัวของเด็กแต่ละคนจะเป็นเครื่องชี้ และทำให้สามารถตัดสินใจได้ว่าเด็กนั้น ๆ จะเป็นเด็กดีหรือเด็กเกร และสรุปว่าองค์ประกอบของครอบครัวที่มีผลต่อพัฒนาการทางบุคลิกภาพ และพฤติกรรมของเด็กมี 5 ประการคือ ความรักของแม่ ความรักของพ่อ การเลี้ยงดูของแม่ วินัยของพ่อ หรือวิธีที่พ่อใช้เพื่อให้บุตรเชื่อฟังคำสั่งสอน ความรักใคร่ ประองคองกันระหว่างสมาชิกในครอบครัว

ศิริพร หลิมศิริวงศ์ (ศิริพร หลิมศิริวงศ์ 2511 : 202) ได้ศึกษาปัญหาทางครอบครัวที่ทำให้เด็กต้องมาอยู่ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง พบว่า ปัญหาสำคัญของเด็กวัยรุ่น คือ พ่อ แม่ไม่ให้ความรัก ความเอาใจใส่ ไม่ประองคองกัน และปกครองอย่างเข้มงวดกวดขันมากเกินไป

ภรณี ขรรฆาภรณ์พิลาศ (ภรณี ขรรฆาภรณ์พิลาศ 2513 : 75) ศึกษาสาเหตุการหนีเรียนของนักเรียน 5 คน พร้อมทั้งวิธีการให้คำปรึกษาเพื่อการช่วยเหลือปรากฏว่า 2 ใน 5 คน ที่ลุ่มตัวอย่างมา่นั้นเป็นเด็กที่มีปัญหาค้นหาความรัก

ความอบอุ่นจากที่บ้าน พ่อแม่ไม่ให้ความรัก ความเอาใจใส่ มักทอดทิ้งปล่อยปละละเลย เป็นเหตุให้เกิดมุมมองโลกในแง่ร้าย หันโรงเรียน ซาคความเชื่อมั่นในตนเอง

X วินิจ เกตุขำ (วินิจ เกตุขำ 2515 : 63) ได้ศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู 3 แบบคือ แบบให้ความรัก แบบลงโทษ และแบบเรียกร้อง เอาจากเด็ก กับความคิดสร้างสรรค์ ความเป็นผู้นำ และความวิตกกังวล กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสุโขทัย รวม 276 คน เป็นชาย 151 คน หญิง 125 คน พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักสัมพันธ์ทางตรงกับความเป็นผู้นำ

X วารินทร์ ม่วงสุวรรณ (วารินทร์ ม่วงสุวรรณ 2517 : 99) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูบุตรแบบให้ความรัก และแบบควบคุม ความเอื้อเฟื้อ และวินัยทางสังคม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษา ป.กค.ปีที่ 1 จำนวน 450 คน เป็นชาย 220 คน หญิง 230 คน พบว่า กลุ่มที่ได้รับความรักมากจะมีความเอื้อเฟื้อมากกว่ากลุ่มที่ได้รับความรักน้อย ทั้งความเอื้อเฟื้อต่อพวกพ้องและความเอื้อเฟื้อต่อผู้อื่น

X ประจต เล็กสวาสดี (ประจต เล็กสวาสดี 2517 : 93) ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูเด็ก การพึ่งตนเอง พฤติกรรมด้านความเป็นผู้นำและความรู้สึกกับนิคชอบ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2516 จังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 239 คน เมื่อเปรียบเทียบการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก และแบบควบคุมกับการพึ่งผู้อื่น พบว่า เด็กที่ได้รับความรักน้อย ควบคุมมากจะพึ่งผู้อื่นมาก

จากเอกสารและงานวิจัยที่กล่าวมาทั้งหมดเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก จะเห็นได้ว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักนี้มีความสำคัญต่อบุคลิกลักษณะของเด็กหลายด้านด้วยกัน ได้แก่ ด้านอารมณ์ ด้านการทำตามผู้อื่น ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ด้านการเป็นผู้นำ ฉะนั้นจึงน่าจะศึกษาว่าการที่พ่อแม่ให้การอบรมเลี้ยงดูบุตรแบบให้ความรัก เมื่อเปรียบเทียบกับบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบอื่น เช่นแบบลงโทษ หรือแบบเรียกร้อง เอาจากเด็กจะทำให้บุตรมีบุคลิกลักษณะต่างกันอย่างไร

การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ

บัลวิน (Baldwin อ้างอิงมาจาก รัชนี กิติพรชัย 2515 : 22) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศของบ้านแบบต่าง ๆ กับบุคลิกภาพของเด็ก พบว่า ครอบครัวที่พ่อแม่วางระเบียบควบคุมพฤติกรรมอย่างเข้มงวดกวดขัน มีผลทำให้เด็กกลายเป็นคนเงียบขี้อาย เรียบร้อย อยู่ในโอวาท ไม่ก้าวร้าว และจากผลการศึกษาของ แรดเก (Radke) พบว่า พ่อแม่ที่เคร่งครัดในระเบียบวินัย มีการลงโทษบุตรเมื่อไม่ทำตามระเบียบวินัย บุตรจะมีความมั่นคงทางอารมณ์น้อย ไม่สามารถสร้างความสัมพันธ์อันดีภายในบ้าน ชอบทะเลาะเบาะแว้ง ไม่ชอบการแข่งขัน ไม่อ่อนไหวต่อคำติชม และไม่กว้างขวางในหมู่เพื่อน

ในประเทศไทย ยงยุทธ เปลี่ยนผดุง (ยงยุทธ เปลี่ยนผดุง 2509 : 9-10) ได้ทำการศึกษาสาเหตุของเด็กที่หนีออกจากบ้าน พบว่า ร้อยละ 30 ของเด็กที่หนีออกจากบ้านมีสาเหตุมาจากผู้ปกครอง และสาเหตุเหล่านี้เนื่องจากผู้ปกครองเขียนที่ ร้อยละ 42 ผู้ปกครองถูกาประมาณร้อยละ 40 เป็นต้น เหล่านี้แสดงว่าความเข้มงวดของพ่อแม่จะทำให้เด็กเกิดความรู้สึกเครียดและยุ่งยากขึ้น เมื่อพ่อแม่บังคับหรือชักใจเด็กมากเกินไป เด็กจะเกิดความข้องคับใจ และจะหาทางระบายอารมณ์ออกมาในทางตรงกันข้ามกับพ่อแม่สั่งสอน ซึ่งตรงกับที่ มิลเลอร์ (Miller citing Buss. 1963 : 113) พบว่า ยิ่งพ่อแม่เข้มงวดกับบุตรเพิ่มมากขึ้นเท่าไร บุตรจะเกิดความหงุดหงิดคับแค้นใจมากขึ้นเท่านั้น และความข้องคับใจมากเท่าไรก็ยิ่งมีความก้าวร้าวมากเพียงนั้น

ปราณีต สุขอุดม และนัชนี มุนนาค (ปราณีต สุขอุดม อ้างอิงมาจาก รัชนี กิติพรชัย 2515 : 29) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสังคมประเพณีการลงโทษกับบุคลิกภาพของบุตร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตพระนคร จำนวน 75 คน ได้พบตรงกันว่า การลงโทษของพ่อแม่มีความสัมพันธ์ทางลบกับความเป็นตัวของตัวเองของบุตร กล่าวคือ แม่ที่ลงโทษบุตรบ่อย บุตรจะมีความเป็นตัวของตัวเองน้อย ชอบฟังผู้อื่น แต่พ่อแม่ที่ไม่ใช้การลงโทษ บุตรจะมีความเป็นตัวของตัวเองมาก ชอบคิด และตัดสินใจด้วยตนเอง

จากผลการศึกษาก็คงกล่าวพอสรุปได้ว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ มีความสำคัญต่อบุคลิกภาพของเด็กหลายด้านด้วยกัน เช่น ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ด้านการเป็นผู้นำ อย่างไรก็ตาม การศึกษาเรื่องการอบรมเลี้ยงดูนั้นพบว่า พ่อแม่ยังใช้วิธีการลงโทษแก่บุตรของตนเองอยู่ จึงน่าจะศึกษาว่า การที่พ่อแม่ปฏิบัติบุตรโดยการลงโทษจะมีผลต่อบุคลิกภาพด้านพฤติกรรมของบุตรอย่างไร

การอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอาจากเด็ก

ประยุทธ์ วัชรศิษฐ์ (ประยุทธ์ วัชรศิษฐ์ อ้างอิงมาจาก นรา สมประสงค์ 2520 :18) ได้ศึกษาการอบรมเลี้ยงดูกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและระดับความมุ่งหวังทางการเรียน โดยใช้แบบสอบถามบรอนเฟนเบรนเนอร์ (Bronfenbrenner) กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 199 คน พบว่า การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่คนไทยส่วนมากเป็นแบบให้ความรัก และเรียกร้องเอาจากเด็ก ส่วนแบบลงโทษมีน้อย และเมื่อนำเอาแบบการอบรมเลี้ยงดูทั้ง 3 แบบไปหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแล้ว พบว่า นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำเป็นผู้ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอาจากเด็ก

วินิจ เกตุขำ (วินิจ เกตุขำ 2515 : 62-69) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่กับความคิดสร้างสรรค์ ความเป็นผู้นำ และความวิตกกังวลของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสุโขทัย รวม 276 คน โดยใช้แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่ ประยุทธ์ วัชรศิษฐ์ ได้ดัดแปลงมาจากแบบสอบถามบรอนเฟนเบรนเนอร์ (Bronfenbrenner) ผลการศึกษาพบว่า ในการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ทั้ง 3 แบบนั้น การอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก และแบบลงโทษจะส่งผลต่อบุคลิกภาพของเด็กมากพอ ๆ กัน ส่วนการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอาจากเด็กส่งผลต่อบุคลิกภาพน้อยกว่า 2 แบบแรก

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูทั้ง 3 แบบ คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก แบบลงโทษ และแบบเรียกร้องเอาจากเด็ก จะพบว่า

มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเด็กหลายด้านด้วยกัน ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้จะหลอมตัวกลายเป็นลักษณะประจำตัวของเด็ก หรือบุคลิกภาพของเด็กอีกทีหนึ่ง ดังที่ จำเนียร คันธเสวี (จำเนียร คันธเสวี 2511 : 167) กล่าวว่า จุดเริ่มสร้างบุคลิกภาพของเด็กจะอยู่ที่สัมพันธภาพระหว่างพ่อแม่กับบุตร สัมพันธภาพระหว่างพ่อแม่กับบุตรที่ไม่สมบูรณ์ จะสร้างความผิดปกติให้แก่อารมณ์ จิตใจ และความประพฤติของบุตรต่อไป

เอกสารเกี่ยวกับลำดับการเกิดและการอบรมเลี้ยงดู

ภายในแต่ละครอบครัวจะมีบรรยากาศของสัมพันธภาพ สิ่งกระตุ้นและอบรมแนะแนวทางต่าง ๆ กันไป ซึ่งล้วนแล้วแต่มีอิทธิพลยิ่งใหญ่ในการช่วยให้เด็กสามารถปรับตัวและทำให้เป็นผู้ที่มีคุณค่าแก่สังคมได้สำเร็จมากน้อยต่างกันไป (นิภา นิธยาน 2520 : 193)

การศึกษาและวิจัยอีกมากมายเกี่ยวกับอิทธิพลของชีวิตครอบครัวต่อการปรับตัวและพัฒนาบุคลิกภาพต่างก็สรุปในทำนองเดียวกันคือ บ้านที่ค้ำชูอบรมสร้างบุคลิกภาพที่ดีแก่เด็ก บ้านที่ไม่ค้ำชูอบรมมีผลกระทบกระเทือนต่อบุคลิกภาพของเด็ก ซึ่งจะปรากฏออกทางพฤติกรรมการปรับตัวในแบบต่าง ๆ (นิภา นิธยาน 2520 : 194)

ฐานะของเด็กในหมู่พี่น้องอันเนื่องมาจากลำดับการเกิดก่อนหลัง มีผลต่อการปรับตัวทางอารมณ์ของเด็กไม่น้อยเช่นกัน เด็กที่เป็นพี่น้องท้องเดียวกัน อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เกือบจะเหมือนกัน เช่น มีพ่อแม่เดียวกัน สภาพแวดล้อมในครอบครัวคล้ายคลึงกันก็จริง แต่พี่น้องแต่ละคนในครอบครัวก็จะได้ประสบการณ์แตกต่างกันจากสิ่งแวดล้อมนั้น ฐานะตำแหน่งในหมู่พี่น้อง เช่น การเป็นบุตรคนโต คนรอง หรือคนสุดท้ายของครอบครัว ตลอดจนอายุของเด็กเป็นสาเหตุสำคัญในการปรับตัวและการพัฒนาบุคลิกภาพทั้งสิ้น (Adler. 1974 : 257-258)

(นักจิตวิทยาพัฒนาการเชื่อว่า วิธีการที่เด็กถูกอบรมเลี้ยงดูทั้งเกี่ยวกับอาหารจนเติบโต เป็นปัจจัยร่วมกับลักษณะทางสรีระของเด็ก ในอันที่จะบั่นให้เด็กมีลักษณะนิสัยและบุคลิกภาพ

ไปได้ต่าง ๆ กัน แม้พี่น้องท้องเดียวกันก็อาจได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน เช่น บุตรคนแรกพ่อแม่ย่อมจะมีความระมัดระวัง และวิตกกังวล ในการเลี้ยงดูมากกว่าบุตรคนหลังๆ ส่วนบุตรคนสุดท้ายย่อมได้รับการตามใจ เพราะพ่อแม่และพี่มักเห็นว่า บุตรคนสุดท้ายเป็นเด็กอยู่เสมอ แม้จะเติบโตแล้วก็ตาม จึงอาจพูดได้ว่า สภาพแวดล้อมภายในครอบครัวของเด็กแต่ละคนแตกต่างกัน แม้จะเกิดจากพ่อแม่เดียวกัน และอยู่ในครอบครัวเดียวกันก็ตาม ที่สังเกตได้ง่ายกว่าสิ่งอื่นคือ จำนวนเด็กในครอบครัวซึ่งเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ บุตรคนโตนั้นเมื่อเกิดใหม่ ๆ ย่อมจะเป็นเด็กเพียงคนเดียวภายในครอบครัวของตน ส่วนบุตรคนที่สองนั้นจะอยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีทั้งเด็กและผู้ใหญ่ตั้งแต่อัน สภาพแวดล้อมของบุตรคนแรกและบุตรคนที่สองจึงแตกต่างกัน การเป็นเด็กเพียงคนเดียวหรือเป็นเด็กหนึ่งในหลายคน การมีเด็กที่เล็กกว่าตน โทดกว่าตน หรือทั้ง 2 อย่าง เป็นสภาพแวดล้อมในครอบครัวที่แตกต่างกันและส่งผลต่อการพัฒนาทางจิตใจของเด็กให้แตกต่างกันไปไ้มาก (ดวงเคือน พันธุมนาวัน 2521 : 22)

คาแกน (Kagan อ้างอิงมาจาก ปาริชาติ จันทรเพ็ญ 2521 : 5)

ได้เสนอความแตกต่างของบุตรคนโต และบุตรคนอื่น ๆ ไว้ 5 ประการดังต่อไปนี้

1. บุตรคนโตมีมาตรฐานการแข่งขันและคุณสมบัติแวดล้อมซึ่งถูกให้คุณค่าในทางที่ดีโดยพ่อแม่และสังคมและผู้ใหญ่สูงกว่าบุตรคนอื่น ๆ ตัวอย่างเช่น ถ้าพ่อแม่ให้คุณค่าแก่ทักษะทางการศึกษา บุตรคนโตจะใช้มาตรฐานระดับผู้ใหญ่เป็นที่มาของการตั้งมาตรฐานแห่งคุณภาพของเขา มาตรฐานนี้มักจะสูงเกินไป ส่วนบุตรคนอื่น ๆ นั้นมีมาตรฐานความต้องการที่ต่ำกว่า เพราะเขาสามารถเปรียบเทียบตัวเขากับพี่ได้เท่า ๆ กับพ่อแม่ ดังนั้น บุตรคนอื่น ๆ ก็มักจะมีมาตรฐานที่ใกล้เคียงกับความจริงมากกว่า

2. บุตรคนโตมีเพียงผู้ใหญ่เท่านั้นที่จะเป็นแบบอย่างสำหรับเขา ดังนั้น เขาจึงมีแนวโน้มที่จะเลียนแบบผู้ใหญ่ตั้งแต่เด็กจนกระทั่งโตขึ้น เขาจะเลือกผู้ที่มากกว่าเป็นแบบอย่างของเขา ส่วนบุตรคนอื่นนั้นมีพี่ที่จะเป็นแบบอย่างแล้ว เจือปนขึ้นเองที่ทำให้แรงจูงใจของบุตรคนอื่น ๆ ที่จะเลียนแบบพ่อแม่หรือผู้ใหญ่ลดน้อยลง

3. บุตรคนโตมักมีความวิตกกังวลมากกว่าบุตรคนอื่น ๆ เนื่องจากสูญเสียความเอาใจใส่จากพ่อแม่ เมื่อบุตรคนใหม่เกิดมา และจากการที่มีผู้ใหญ่อยู่ใกล้ชัชมานาน ทำให้เขามีแนวโน้มที่จะหันไปหาคนอื่นในเวลาที่เขามีความวิตกกังวล เขาจึงต้องการพึ่งคนอื่นอย่างเห็นได้ชัดในเวลาที่เขามีความเครียด

งานวิจัยเกี่ยวกับ ลำดับการเกิดและการอบรมเลี้ยงดู

งานวิจัยของ เซียร์ส แมคโคบี และเลวิน (Sears, Maccoby and Levin citing Murray. 1958 : 76-83) ได้ศึกษาพบว่า จากการวิเคราะห์แบบแผนการเลี้ยงดูบุตรของพ่อแม่เด็กอเมริกันที่เข้าเรียนในโรงเรียนอนุบาลนอกเมืองนิวยอร์ก โดยวิธีสัมภาษณ์ พ่อแม่จะมีส่วนร่วมในการเลี้ยงดูบุตรคนโตมากกว่าบุตรคนอื่น ๆ และพ่อแม่ไม่ค่อยเรียกร้องให้บุตรคนโตทำตามที่คุณคาดหวัง พ่อแม่จะอนุญาตให้บุตรคนโตแสดงความก้าวร้าวกับน้องได้ สำหรับบุตรคนรองพ่อแม่มักจะเลี้ยงดูอย่างไม่เข้มงวดนัก ส่วนบุตรคนสุดท้ายพ่อแม่มักเป็นผู้เลี้ยงดูมากที่สุด ซึ่งเป็นลักษณะที่แตกต่างจากการเลี้ยงดูบุตรคนอื่นอย่างเห็นได้ชัด และในครอบครัวใหญ่ผู้เป็นพ่อมักจะมีแนวโน้มที่จะแสดงบทบาทของความมีอำนาจกับบุตรคนโต ส่วนผู้ที่เป็นแม่มีแนวโน้มที่จะแสดงทั้งความรักและความมีอำนาจกับบุตรคนเล็ก คลอสัน (Clauson. 1966 : 18) พบว่า แม่มีแนวโน้มจะแสดงความรักกับบุตรคนเล็กมากกว่าในกรณีที่ครอบครัวนั้นมีบุตรจำนวนตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป

ฮิลตัน (Hilton citing Wiggins and others. 1971 : 193-194) ได้ทำการทดลองเพื่อทดสอบสมมุติฐานที่ว่า ลำดับการเกิดและพฤติกรรมการพึ่งผู้อื่นมีความสัมพันธ์กัน กลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็นเด็กอายุ 4 ขวบ 3 ขวบ กลุ่มละ 20 คน กลุ่มแรกเป็นบุตรคนเดียว กลุ่มที่ 2 เป็นบุตรคนแรก และกลุ่มที่ 3 เป็นบุตรคนรอง ทดลองโดยให้เด็กแต่ละคนแก้ปัญหาโดยที่แม่อยู่ในที่นั้นในระหว่างพัก ผู้ทดลองจะให้แม่อยู่ลำพังกับบุตรและแอบดูพฤติกรรมของแม่และเด็กโดยที่แม่และเด็กไม่รู้ตัว ผลการทดลองปรากฏว่า เด็กที่เป็นบุตรคนเดียว และบุตรคนแรกจะแสดงพฤติกรรมการพึ่งผู้อื่นมากกว่ากลุ่มบุตรคนที่ 2 ยิ่งกว่านั้น

มาถึง 18 คน ที่ไม่สนใจคำสั่งยังคงให้ความช่วยเหลือบุตรของตนต่อไป ในจำนวน 18 คน
นี้มีถึง 15 คน ที่เป็นแม่ของบุตรคนแรก จากการศึกษาเพิ่มเติมพบว่า เด็กที่เป็นบุตรคนแรก
มักจะได้รับปฏิบัติจากแม่อย่างไม่สม่ำเสมอ แต่บุตรคนรองจะได้รับระดับของความรัก
อย่างเต็มที่

✕ คอรัสเซลโล (Corseello. 1973 : 3132- A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์
ระหว่างลำดับการเกิดและการรับรู้ของเด็กเกี่ยวกับพ่อแม่ในด้านการให้ความรัก ความมี
อำนาจ และการปรับปรุงบุคลิกภาพ กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กนักเรียนระดับ 4 เป็นชาย 96 คน
และหญิง 105 คน จากโรงเรียนประจำบาลซึ่งเป็นเด็กชั้นกลางค่อนข้างต่ำ ลำดับการเกิด
ของกลุ่มตัวอย่างจำกัดเพียงบุตรคนโต คนที่ 2 และคนที่ 3 และเป็นครอบครัวคนผิวขาว
เท่านั้น ข้อค้นพบที่มีนัยสำคัญคือ

1. บุตรชายคนโตแสดงการรับรู้อำนาจของพ่อแม่ที่สูงกว่าบุตรคนที่ 2
และ 3
2. ลำดับการเกิดไม่มีผลต่อการรับรู้ของเด็กหญิงในด้านการใช้อำนาจ
ของพ่อแม่
3. บุตรชายคนโตแสดงการปรับตัวทางสังคมที่สูงกว่าบุตรคนที่ 2 และ
3

ทั้งหมดที่กล่าวมาเป็นข้อสรุปที่นักจิตวิทยาชาวต่างประเทศได้กล่าวถึงลำดับ
การเกิดและการอบรมเลี้ยงดู ซึ่งพอที่จะทำให้เห็นว่าบุตรที่มีลำดับการเกิดต่างกันมักจะได้รับการ
ปฏิบัติจากพ่อแม่แตกต่างกันไปอันมีผลทำให้บุคลิกภาพบางคนแตกต่างกัน เช่น บุคลิกภาพ
ด้านการปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริง ด้านการทำความเข้าใจผู้อื่น ด้านการเป็นผู้นำ ทั้งนี้ ผู้ที่
เป็นพ่อแม่ ครู อาจารย์ และบุคคลทั้งหลายที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการรับผิดชอบเด็ก ควรที่จะ
ศึกษาให้เข้าใจถึงเหตุและผลที่บังเกิดขึ้นแก่เด็ก เพื่อจะได้สามารถหาทางป้องกันช่วยเหลือ
หรือสงเคราะห์เด็กให้สามารถปรับตัวได้ดีเพื่อการมีชีวิตที่อบอุ่นและเป็นสุขได้

เอกสาร เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ซึ่งมีฐานะทางเศรษฐกิจต่างกัน

ในชั้นฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่าง ๆ ย่อมมีลักษณะบางอย่างที่แสดงถึงความเป็นสมาชิกในสังคมของตน มีการติดต่อสัมพันธ์กัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อกัน พ่อแม่จะสั่งสอนบุตรให้แสดงพฤติกรรมตอบสนองค่านิยม ความเชื่อที่เหมาะสมกับชั้นฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของตน จากความคิดเห็นและการศึกษาต่าง ๆ เห็นว่าในกลุ่มชนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับสูงมักรู้สึกหยิ่งในศักดิ์ศรีของครอบครัวทั้งในเรื่องอาชีพและรายได้ มีความภาคภูมิใจ มีความมั่นคงทางอารมณ์และสังคม มีลักษณะบุคลิกภาพที่เป็นปัญหามากกว่าชนชั้นอื่น ๆ ชนชั้นฐานะระดับกลางมีความภาคภูมิใจในการทำงานของพ่อ พ่อแม่มีความคาดหวังในตัวบุตรสูง ต้องการให้บุตรมีความรับผิดชอบเร็ว มีความสัมพันธ์ดีสูง มีการปรับตัวทางสังคมที่ดี ส่วนชนชั้นฐานะระดับต่ำ มีปัญหามากในอาชีพของพ่อ ซึ่งก่อให้เกิดความรู้สึกข้อยากทางสังคม ทำให้ไม่ยอมรับความเป็นอยู่ของครอบครัว และมีการปรับตัวทางสังคมที่ไม่ดี (เกื้อกุล ทาสิตี 2513 : 15)

ค.ศ. 1946 กรีน (Green อ้างอิงมาจาก เบญจมาศ ภูมิพันธ์ 2514 : 8) ได้เขียนบทความเรื่อง "เด็กชายจากครอบครัวระดับกลางกับการเป็นโรคประสาท" เขาแสดงความเชื่อว่า เด็กที่มาจากครอบครัวระดับกลางมีโอกาสจะเป็นโรคประสาทได้มากกว่าเด็กจากครอบครัวระดับต่ำ ผู้เขียนได้ให้คำอธิบายโดยอ้างถึงประสบการณ์ส่วนตัวในวัยเด็กของตนเองว่า ในชุมชนที่ผู้เขียนเคยอาศัยอยู่ พ่อแม่จากครอบครัวระดับกลางมีการอบรมเลี้ยงดูบุตรแตกต่างไปจากพ่อแม่จากครอบครัวระดับต่ำ กล่าวคือ พ่อแม่ในครอบครัวระดับกลางมักจะเลี้ยงบุตรโดยใช้ความรักเป็นเครื่องมือ เป็นต้นว่า เมื่อบุตรทำผิด การลงโทษก็คือการชู้ว่าจะไม่รัก การแสดงท่าทางรังเกียจ และตัดพ้อต่อว่าบุตรว่าทำตัวไม่เหมาะสมกับที่พ่อแม่ได้ทนลำบากตรากตรำ ทั้งนี้เพราะในครอบครัวระดับกลาง พ่อแม่ มีความรู้สึกว่าคุณต้องทำงานหนัก ทั้งต้องหาความก้าวหน้าในอาชีพและต้องเลี้ยงดูบุตรให้ดี ผลจากวิธีการเลี้ยงดูเช่นนี้ กรีน มีความเห็นว่า ทำให้เด็กครอบครัวระดับกลางมีความรู้สึกเป็นหนี้บุญคุณและรู้สึกขาดความมั่นใจในตนเอง การกระทำผิดและฝ่าฝืนคำสั่งพ่อแม่ จะทำให้เด็กไม่สบายใจ

อยู่นาน ผิดกับเด็กที่มาจากครอบครัวระดับต่ำ ซึ่งเมื่อทำผิดพ่อแม่จะใช้วิธีการลงโทษทางร่างกาย เด็กพวกนี้อาจจะไม่สบายใจจะมีอยู่นาน และนิยมที่จะใช้วิธีหลบเลี่ยงพ่อแม่ หรือจับกลุ่มเข้าเป็นพวกในขณะที่เด็กครอบครัวระดับกลางไม่สามารถทำอย่างนั้นได้ เพราะมีความรู้สึกต้องพึ่งพ่อแม่อยู่มาก

จากการศึกษาคุณค่าของ เซียร์ส แมคคอบบี้ เลวิน (Sears, Maccoby and Levin, 1957 : 427-429) ได้แสดงความแตกต่างของการอบรมเลี้ยงดูบุตรของแม่ระดับกลางและแม่ระดับกรรมกร คล้ายคลึงกันในหัวข้อต่อไปนี้

1. การเคร่งครัดในระเบียบวินัยกับบุตร แม่ชั้นกรรมกรใช้วิธีทำโทษบุตร เป็นการฝึกหัดให้บุตร ซึมซาบ ฟังตนเอง ควบคุมพฤติกรรมทางเพศ และควบคุมการก้าวร้าว รุกราน การลงโทษใช้วิธีต่าง ๆ เช่น เขียนตี หรือยกเลิกสิทธิพิเศษ และเชื่อว่าไม่รักแม่ชั้นกลางใช้วิธีแยกบุตรออกไปเสีย และชี้แจงให้ฟังถึงสิ่งที่ควรและไม่ควรในด้านการให้รางวัล แม่ชั้นกลางมักให้รางวัลด้วยสิ่งของและคำยกย่องชมเชยไม่ต่างกันแม่ชั้นกรรมกร

2. ความอบอุ่นและการจึกระเบียบในครอบครัว แม่ชั้นกลางจะแสดงความรักต่อบุตรมากกว่าแม่ชั้นกรรมกร ทั้ง 2 ระดับชั้นมีความพอใจในบุตรเท่าเทียมกัน แต่แม่ระดับกลางจะสนใจต่อการที่บุตรมีอะไรมาเล่าให้ฟังมากกว่า ส่วนความสัมพันธ์ในครอบครัว ภรรยาชั้นกรรมกรมักจะคิดนิินหาสามี และทะเลาะกับสามีอย่างเปิดเผยในการเลี้ยงดูบุตร ซึ่งครอบครัวระดับกลางไม่ค่อยปรากฏเช่นนั้น โดยทั่วไปแล้วสามีมักจะว่าภรรยาไม่เข้มงวดกวดขันกับบุตร ส่วนภรรยาก็เห็นว่าสามีเข้มงวดกวดขันกับบุตรมากเกินไป

งานวิจัย เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ ซึ่งมีฐานะทางเศรษฐกิจต่างกัน

ในประเทศไทย ศรีสวาสดิ์ ชลวิสุทธิ์ (ศรีสวาสดิ์ ชลวิสุทธิ์ 2505 : 17) ได้ศึกษาการอบรมเลี้ยงดูเด็กในครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสังคมระดับกลางในพระนครธนบุรี โดยสัมภาษณ์แม่ของเด็กอายุ 1-5 ขวบ ทั้งหมด 30 คน พบว่า การแสดงวิธีการลงโทษของแม่ต่อบุตรชายของคนส่วนมากใช้การตีกว่าให้รู้ว่าคนไม่พอใจ จับบุตรมานั่งเฉย ๆ

อยู่คนเดียวเรียนบุตรไปชี้แจงแต่โดยดี และคาทโทษไม่ให้กระทำผิดอีก ส่วนแม่บางคน ลงโทษด้วยการตีมากกว่าวิธีอื่น รองลงมาได้แก่การเรียกไปชี้แจงความผิด และคาทโทษไว้ไม่ให้ทำผิดอีก

พิไล นายากุล (พิไล นายากุล 2506 : 76) ศึกษาการอบรมเลี้ยงดูบุตร ของครอบครัวชั้นกลางในพระนคร-ธนบุรี โดยสัมภาษณ์แม่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 70 คน ผลการศึกษาพบว่า แม่มีกลไลโทษทางกายและทางใจต่อเด็กที่ ต่อต้านพ่อแม่ เช่น คือร้น ไม่เชื่อฟัง ลักขโมย มีปฏิกริยาต่าง ๆ เป็นต้นว่า ร้องไห้โดย ไม่มีเหตุผล ทำสกปรก ฯลฯ การลงโทษใช้การตี ค่าย่อย ๆ หรือทอกลงถึงแก้มบ้าง อย่างไรก็ตามพ่อแม่โดยทั่วไปต้องการให้บุตรเชื่อฟังและว่านอนสอนง่าย ถ้าเป็นไปตามที่พ่อแม่ต้องการ แล้ว การลงโทษจะไม่ค่อยเกิดขึ้น

ประภัสสร ศูนย์ตระกูล (ประภัสสร ศูนย์ตระกูล 2508 : 59) ได้ศึกษาเปรียบเทียบ การรับรู้พฤติกรรมแม่ของเด็กในครอบครัวระดับกลางและระดับต่ำในพระนคร-ธนบุรี โดยใช้แบบสอบถามให้เด็กรายงานเกี่ยวกับพฤติกรรมของบิดา มารดา (Children's Report of Parental Behavior Inventory) กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 3 จำนวน 120 คน แบ่งเป็นเด็กชั้นกลาง 60 คน ชั้นต่ำ 60 คน และสอบถามแม่ของเด็ก เหล่านั้นด้วย ผลการศึกษาพบว่า เด็กจากครอบครัวระดับกลางเห็นว่า มารดาให้ความรัก การอบรม และมีความเข้าใจและสนับสนุนเด็กมากกว่า ในขณะที่เด็กจากครอบครัวระดับต่ำ รู้สึกว่ามารดาบีบบังคับ และโหดร้ายกับตนเองมากกว่าเด็กจากครอบครัวระดับกลาง

เกื้อกูล ทาสีหิ (เกื้อกูล ทาสีหิ 2514 : 181) ทำการศึกษาเปรียบเทียบ สังคมประเพณีและบุคลิกภาพของบุคคลจากครอบครัวที่มีฐานะเศรษฐกิจและสังคมต่างกัน กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กวัยรุ่นชายไทย อายุระหว่าง 16-18 ปี กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4-5 จำนวน 75 คน แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 25 คน โดยพิจารณา ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า บิดา มารดา จากครอบครัวฐานะ ต่ำ ๆ ทั้งนี้ มีกรอบบุตรชายแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด กล่าวคือ ครอบครัวฐานะต่ำ (รายได้

ต่ำกว่า 2,500 บาทต่อเดือน) มีระเบียบวินัยทุกด้าน และมีคามออกไคร่ไค้ให้
 เกิดมากกว่าครอบครัวฐานะปานกลางและสูง แต่ครอบครัวฐานะสูง (รายได้ 7,000-
 10,000 บาทต่อเดือน) มีบุตรชายทางคามสัมฤทธิ์ผลมากกว่าครอบครัวฐานะ
 ปานกลางและต่ำในกลุ่มครอบครัวทั้งหมด เมื่อพ่อแม่มีความเข้มงวด ในบุตรสูงจะมีความ
 เป็นระเบียบวินัยและการลงโทษบุตรสูงด้วย แต่ให้อิสระแก่บุตรต่ำและมีความคาดหวังใน
 บุตรสูง

เอกสารเกี่ยวกับการปรับตัวกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

เรดลิช และคณะ (Redlich and Others อ้างอิงมาจาก บังอร ชูพงศ์
 2523 : 13) ได้ศึกษาจากคนไข้ที่มาอยู่ในโรงพยาบาลจิตเวช พบว่า มีคนไข้ที่มีฐานะ
 ทางเศรษฐกิจต่ำร้อยละ 78 และจากการค้นคว้าด้านจิตแพทย์ของประเทศไทยก็ยืนยันว่า
 ถ้าเกิดหัวใจหยดออกยากรุนแรง จะมีพฤติกรรมต่อต้านสังคม ระวังผู้อื่น มองคนอย่างไม่
 เป็นมิตร ไม่ไว้วางใจใคร ก่อให้เกิดความแปรปรวนทางจิต (สุภา มาลากุล 2518 :
 20) นอกจากนี้ บังอร ชูพงศ์ (บังอร ชูพงศ์ 2523 : 14) ได้แสดงถึงสถิติ
 การวิจัยไว้ว่าในครอบครัวที่มีบุตรเกินกว่า 4 คน ปรากฏว่าบุตรที่เกิดขึ้นครั้งหลังมีแนวโน้ม
 ที่จะเป็นโรคจิต โรคประสาทมากกว่าพวกแรก ถ้าครอบครัวนั้นมีฐานะสภาพทางเศรษฐกิจ
 ที่ทำให้การเลี้ยงดูบกพร่อง

งานวิจัยเกี่ยวกับการปรับตัวกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

จากการศึกษาของวาเนอร์ และคณะ (Warner and Others citing Ringness.
 1968 : 270) ได้ใช้แบบสอบถามวัดบุคลิกภาพ พบว่า พวกชั้นกลางจะเป็นคนที่มีความมั่นคง
 ทางอารมณ์ เป็นตัวของตัวเองขณะที่พวกที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำมีแนวโน้มขาดความอบอุ่น
 หงุดหงิดง่าย และมีอาการทางประสาท เช่น กัดเล็บ พวกนี้มีความลำบากในการควบคุม
 อารมณ์ มีความวิตกกังวล ปรับตัวเข้าสังคมไม่ค่อยได้มากกว่าพวกชั้นกลางและชนชั้นสูง

สปริงเกอร์ (Springer, 1958 : 321-328) ได้ศึกษาพบว่า ความมั่นคงทางอารมณ์ของเด็กมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับฐานะความเป็นอยู่ของครอบครัว กล่าวคือ เด็กที่มาจากบ้านที่ยากจน มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ จะเป็นคนที่ปรับตัวไม่ดีและมีอารมณ์ไม่มั่นคง มีปริมาณมากกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมปานกลาง

สำหรับประเทศไทย ฉวี กาหยี (ฉวี กาหยี อ้างอิงมาจาก เกื้อกุล ทาสี 2513 : 23) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการปรับตัวในโรงเรียน และบุคลิกภาพของนักเรียนวัยรุ่นทั้งชายและหญิงจากครอบครัวชั้นกลาง และชั้นต่ำจำนวน 400 คน โดยให้นักเรียนตอบแบบสอบถามบุคลิกภาพของนักเรียนมัธยมแบบ A (The MSPQ Form A) และแบบสอบถามปัญหา (The Mooney Problem Check list) และแบบทดสอบสังคมมิติ การศึกษาพบว่า เด็กวัยรุ่นทั้งชายและหญิงจากครอบครัวชั้นกลาง และชั้นต่ำมีความสามารถในการปรับตัวและมีบุคลิกภาพต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ คือ เด็กชายจากครอบครัวชั้นกลางมีความเป็นตัวของตัวเอง มีความก้าวร้าวมากกว่าเด็กชายจากครอบครัวชั้นต่ำ เด็กหญิงจากครอบครัวชั้นกลางมีความร่าเริงมากกว่าเด็กหญิงจากครอบครัวชั้นต่ำ ซึ่งมีความเจียมขริบ พุคช้า ไม่ค่อยพูด และมีความระมัดระวังอยู่ตลอดเวลา

บึงอร ชูพงศ์ (บึงอร ชูพงศ์ 2523 : 60) ได้ศึกษาสภาพปัญหาที่ส่งผลต่อการปรับตัวของนักเรียนอาชีวศึกษา สังกัดกองการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านการปรับตัวกับเพื่อนกับสังคมภายในครอบครัว กับครูนั้น นักเรียนอาชีวศึกษาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ มีปัญหาในการปรับตัวกับเพื่อนกับสภาพภายในครอบครัว และกับครู แตกต่างจากนักเรียนอาชีวศึกษาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูงและปานกลาง ส่วนนักเรียนอาชีวศึกษาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง และปานกลางจะมีสภาพปัญหาในการปรับตัวกับสภาพภายในครอบครัวแตกต่างกัน แต่ไม่แตกต่างกันในด้านการปรับตัวกับเพื่อนและครู

จากเอกสารและงานวิจัยที่ยกมานี้จะเห็นได้ว่า การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ ซึ่งมีฐานะทางเศรษฐกิจต่างกัน มีความแตกต่างกัน และระดับชั้นทางเศรษฐกิจมีอิทธิพล

ต่อการปรับตัวต่อบุคลิกภาพของเด็กอยู่หลายด้านด้วยกัน เช่น ด้านการปรับตัวภายในครอบครัว ด้านความสัมพันธ์ในสังคม ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ ด้านการทำตามผู้อื่น ด้านอารมณ์ จึงน่าที่จะศึกษาถึงความแตกต่างของบุคลิกภาพด้านอื่น ๆ ของบุคคลที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่างกัน เพื่อจะช่วยให้เกิดความเข้าใจ และเป็นแนวทางเพื่อการเสริมสร้างบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับความต้องการของสังคมทั่วไป

ลำดับการเกิดและบุคลิกภาพบางด้าน

งานวิจัยเกี่ยวกับลำดับการเกิดและบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว

ในด้านการรับรู้ของบุตรเกี่ยวกับพ่อแม่ในด้านการให้ความรัก ความมีอำนาจ และการปรับตัวทางบุคลิกภาพ คอเซลโล (Corseello. 1973 : 3132-A) ได้ศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็กชั้นประถมปีที่ 4 (เกรด 4) เพศชาย 96 คน และเพศหญิง 105 คน ที่เป็นบุตรคนโต คนที่ 2 และคนที่ 3 ซึ่งเป็นครอบครัวผิวขาวจากโรงเรียนชั้นประถมเมืองบรูคลิน เครื่องมือที่ใช้คือ The Parental Authority Love Statement Test และ Self - Report Personality Inventory การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนและทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า บุตรคนโตที่เป็นชายรับรู้อำนาจของพ่อแม่และปรับตัวได้ดีกว่าบุตรคนที่ 2 และที่ 3

บิกเนอร์ (Bigner. 1974 : 564-573) ได้ศึกษาการจำแนกบทบาทตามอายุและบทบาทตามเพศของพี่น้อง จากการศึกษาเด็กที่เป็นบุตรคนที่ 2 ของครอบครัวอายุระหว่าง 5-13 ปี ทั้งชายและหญิงจำนวน 578 คน โดยการทดสอบเป็นรายบุคคลด้วยวิธีการให้ครูพี่เลี้ยง 48 คน แล้วตอบคำถามโดยการชี้รูปหรือบอกว่า คนใดในรูปที่ควรจะเป็นพี่หรือคนใดควรจะเป็นน้อง และคำถามอื่น ๆ เกี่ยวกับอายุและบทบาทตามเพศ แล้วจึงแบ่งผู้รับการทดลองเป็นกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำตามลักษณะคำตอบ ผลการวิจัยพบว่า

ไม่พบการเปลี่ยนแปลงของบทบาทตามอายุและบทบาทตามเพศของพี่น้องอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากการอภิปรายผลพบว่า ข้อมูลจากการวิจัยแสดงถึงค่านิยม และความสำคัญของญาติพี่น้องว่าบุตรคนที่ 2 จะรับรู้ว่าเป็นคนสำคัญของตนและเป็นบุคคลสำคัญของญาติพี่น้องเป็นส่วนกำหนดบทบาทของตนเองด้วย

งานวิจัยเกี่ยวกับลำดับการเกิดและบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในสังคม

ในด้านการความช่วยเหลือและการยอมรับจากผู้ใหญ่ แม็คเกอร์ค และเลวิส (McGurk and Levis. 1972 : 366) ได้ศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็กจำนวน 52 คน อายุ 44 เดือน เป็นบุตรคนโต 14 คน คนที่ 2 10 คน คนที่ 3 28 คน เพศชาย 24 คน เพศหญิง 28 คน โดยใช้วิธีการสังเกตกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนอนุบาลทั้งหมด 10 ครั้ง ๆ ละ $2\frac{1}{2}$ ชั่วโมง แล้วให้คะแนนพฤติกรรมทางสังคม 14 อย่าง ผลการศึกษาพบว่า บุตรคนที่ 2 ต้องการความช่วยเหลือและการยอมรับจากผู้ใหญ่มากกว่าบุตรคนอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คอร์โนลดิและแฟตทอรี (Cornoldi and Fattori. 1976 : 431-434) ได้ศึกษาบุตรคนโตโดยศึกษาช่วงทางของอายุระหว่างบุตรคนโต และคนที่ 2 ในด้านความต้องการพึ่งพาผู้อื่น ซึ่งพิจารณาจากความต้องการไม่ตรีสัมพันธ์ และความต้องการขอความช่วยเหลือ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และปีที่ 5 ในประเทศอิตาลี จำนวน 64 คน เป็นชาย 22 คน หญิง 42 คน อายุ 17-19 ปี โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 32 คน หญิง 21 คน ชาย 11 คน ซึ่งเป็นกลุ่มบุตรคนโตที่มีช่วงอายุน้อย คืออายุระหว่างบุตรคนโตและน้องน้อยกว่า 34 เดือน และกลุ่มบุตรคนโตที่มีช่วงอายุห่างมาก คืออายุระหว่างบุตรคนโตและน้องมากกว่า 38 เดือนขึ้นไป และให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบวัดบุคลิกภาพ อี พี พี เอส ฉบับปรับปรุงเป็นภาษาอิตาลี และให้แม่ของกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับชีวิตในช่วง 2-3 ปีแรกของเด็กและการเกิดของน้อง ผลการวิจัยพบว่า บุตรคนโตที่มีช่วงอายุน้อยมีความต้องการไม่ตรีสัมพันธ์ และความต้องการ

ขอความช่วยเหลือสูงกว่าบุตรคนโตที่มีช่วงอายุห่างมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนอกจากนี้ยังพบว่า บุตรคนโตที่มีช่วงอายุน้อยมีความต้องการคำอื่น ๆ สูงกว่า บุตรคนโตที่มีช่วงอายุห่างมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ศศิวิมล โสภณพันธ์ (ศศิวิมล โสภณพันธ์ 2523 : 7) ได้สรุปงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับบุคลิภาพด้านความสัมพันธ์ในสังคมของบุตรที่มีลำดับการ เกิดต่างกันไว้ดังนี้คือ แสคชเตอร์ (Schashter. 1959) พบว่า บุตรคนแรกมักต้องการอยู่กับผู้อื่น ใน สถานการณ์ซึ่งก่อให้เกิดความกังวลหรือความกลัว ชาร์นอฟ และซิมบาร์โด (Sarnoff and Zimbardo. 1961) สคูลเลอร์ และสการ์ส (Schooler and Sears. 1962) พบว่า บุตรหญิงคนแรกมีแนวโน้มที่จะรักกันในหมู่เพื่อนหญิงมากกว่าผู้ที่ เป็นบุตรชายคนแรก ของครอบครัว ส่วน บอสซาร์ด และบอล (Bossard and Boll. 1955) ดิงลาส (Donglas. 1964) แมคอาร์เทอร์ (Mc Arthur. 1956) อาร์ อาร์ ซีบ์ (R.R. Sears. 1950) พบว่า บุตรคนรองมักจะเข้าสังคมเก่ง เข้ากับคนได้ง่าย เป็นกันเองกับเพื่อน ๆ บุตรคนโตเข้ากับคนได้ยาก มีความเครียดและไวต่อความรู้สึก ในหมู่เพื่อน จากการศึกษาบุตรคนโตของเบกเกอร์ และคาร์รอล (Becker and Carroll. 1962) พบว่า มีความพร้อมที่จะได้รับอิทธิพลจากผู้อื่นได้มากกว่าผู้ซึ่งเป็น บุตรชายคนรอง เช่นยอมทำตามความต้องการของกลุ่มมาก สเตเบิล และวอลเตอร์ (Staeples and Walters. 1961) พบว่า บุตรชายคนโตถูกชักจูงได้ง่ายกว่าสนับสนุน สอด และวิลเลอร์แมน (Hall and Willerman. 1963) พบว่า บุตรชายคนโต ได้รับอิทธิพลด้านการศึกษาจากเพื่อนร่วมห้องได้มากกว่า

เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับลำดับการ เกิดและบุคลิภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์

ในด้านการมั่นคงทางอารมณ์ เนสเซอร์ (Neisser. 1957 : 30-36) เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับบุตรคนโตว่า เป็นเด็กที่มีผู้ใหญ่ใกล้ชิดอยู่ตลอดเวลา จึงทำให้ บุตรคนโต และบุตรคนเคียวเป็นเด็กที่เคร่งขรึมเกินวัย บุตรคนโตมักจะเปรียบเทียบความ

สามารถและมักจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ไม่มั่นใจในตนเอง

✓ แซมสัน และแฮนค็อก (Sampson and Hancock. 1967 : 398-407)
ได้ให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบวัดความวิตกกังวล คือ Mandler - Sarason Test anxiety scale ผลการศึกษาพบว่า บุคคลที่ 2 มีความวิตกกังวลสูงกว่าบุคคลที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

งานวิจัยเกี่ยวกับลำดับการเกิดและบุคลิกภาพด้านการทำตามผู้อื่น

คาร์ริแกน และจูเลียน (Carrigan and Jullian. 1966 : 140-144)
ได้ทดลองกับเด็กชั้นประถมปีที่ 6 (เกรด 6) 2 กลุ่มคือ กลุ่มทดลองเป็นกลุ่มที่บอกให้ทราบถึงความนิยมของคนอื่น และกลุ่มควบคุมเป็นกลุ่มที่ไม่บอกอะไรเลย ก่อนการทดลอง ผู้ทดลองได้กระตุ้นให้เด็กเกิดความต้องการเพื่อน โดยให้ตอบคำถามในสังคมมิติ วิธีการทดลองกระทำโดยผู้ทดลอง อ่านนิทานหลายเรื่องให้เด็กฟัง แล้วให้เด็กตอบว่าชอบเรื่องใดมากที่สุด โดยบอกกับเด็กกลุ่มที่ 1 ว่ามีเรื่องใดบ้างที่เด็กห้องอื่นชอบมาก ผลการทดลองพบว่าบุคคลที่ 1 และบุคคลที่ 2 ทำตามคนอื่นมากกว่าบุคคลที่ 3 โดยเฉพาะบุคคลที่ 1 ที่เป็นผู้ชายทำตามคนอื่นมากกว่าบุคคลที่ 2 ที่เป็นผู้หญิง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ แซมสันและแฮนค็อก (Sampson and Hancock citing Russell and Beeman. 1972 : 155-164) ที่ศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างลำดับการเกิด บุคลิกภาพ และการทำตามกัน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (เกรด 11) จำนวน 51 คน อายุเฉลี่ย 16.2 ปี จากครอบครัวที่มีพี่น้อง 2 คน ซึ่งมีอายุเฉลี่ยระหว่างบุคคลที่ 1 และบุคคลที่ 2 ห่างกัน 2.7 ปี ตัวแปรคือ ลำดับการเกิด เพศของกลุ่มตัวอย่าง และเพศของพี่น้อง โดยให้กลุ่มตัวอย่างประมาณจำนวนวงกลมว่ามีกี่วง และประมาณความสูงของสามเหลี่ยมด้านเท่าที่ผู้ทดลองยกให้ดู โดยทำการทดลอง 2 ครั้ง ในครั้งที่ 2 ผู้ทดลองจะบอกคำตอบของกลุ่มที่ทำการทดสอบครั้งแรก (Pretest) ว่ามีจำนวน 53 วง และความสูงของสามเหลี่ยมคือ 18 นิ้ว การวัดการทำตามคือ เปลี่ยนคำตอบจากครั้งแรกเป็นครั้งที่ 2

ผลการทดลองพบว่า บุตรคนโตเพศชายทำตามคนอื่นมากกว่าบุตรคนที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

งานวิจัยเกี่ยวกับลำดับการเกิดและการปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริง

✓ จากการศึกษาของมิลเลอร์ และมารูยามา (Miller and Maruyama, 1976 : 123-131) เกี่ยวกับลำดับการเกิดและการปรับตัวในหมู่เพื่อนโดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,750 คน ตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในแคลิฟอร์เนีย ตัวแปรคือ เชื้อชาติ เพศ ลำดับการเกิด คือ บุตรคนโต บุตรคนรอง และคนสุดท้าย วิธีการศึกษาใช้สังเกตมิติในสถานภาพการเลือกเพื่อนที่จะนั่งด้วย เลือกเพื่อนเล่น และเพื่อนร่วมงาน และการให้คะแนนของครูในด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล 9 ด้าน เช่น เก็บตัว-แสดงตัว การไม่เป็นตัวของตัวเอง การเป็นตัวของตัวเอง ผลการศึกษาพบว่า บุตรคนกลาง และบุตรคนสุดท้ายห้อยได้รับเลือกเป็นเพื่อนและเพื่อนที่จะนั่งด้วยมากกว่าบุตรคนโต บุตรคนสุดท้ายได้รับเลือกมากที่สุด รองลงมาคือบุตรคนกลาง ส่วนบุตรคนโตได้รับเลือกน้อยที่สุด

เอกสารเกี่ยวกับลำดับการเกิดและบุคลิภาพด้านอารมณ์

เวรี่ และเวนไทร์ (Very and Ventire citing Warren Borsson, 1970 : 135) ได้ศึกษาเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีบุตร 3 คน พบว่า

1. บุตรคนที่ 1 มักถูกฝึกให้เป็นผู้ใหญ่เร็ว มีความเป็นผู้นำ มีความรับผิดชอบ มีพฤติกรรมเป็นผู้ใหญ่มากกว่าอายุ มีความทะเยอทะยาน มีอารมณ์ก้าวร้าว ถือคิงมูทะลุ

2. บุตรคนที่ 2 มักจะชอบดำเนินชีวิตอย่างง่าย ๆ ง่าย ๆ เชื่อคนง่าย ไม่ค่อยทุกข์ร้อน

3. บุตรคนที่ 3 มักจะเอาแต่ใจตัวเอง ไม่มีความก้าวหน้าทางพัฒนาการ จิตใจ เจ้าอารมณ์ เจียนขริบ ขี้อวด

เอกสารเกี่ยวกับลำดับการเกิดและความเป็นผู้นำ

ทีค (Tead. 1935 : 83) มีความเห็นว่าคุณสมบัติต่อไปนี้เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้นำคือ ความเข้มแข็งทั้งทางกายและใจ ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ จุดมุ่งหมาย มีความสนใจในมนุษยสัมพันธ์ ความกระตือรือร้น ความสามารถในการตัดสินใจ ทดลองใจ ความฉลาด ตลอดจนความเชื่อมั่นในตนเองเป็นต้น

เฮอร์ลอค (Hurlock. 1967 : 192-193) กล่าวว่า เด็กที่เป็นบุตรคนแรก มักถูกฝึกให้มีความรับผิดชอบมากกว่าบุตรคนถัดมาในครอบครัว ซึ่งเท่ากับเป็นการช่วยให้เด็กซึ่งเป็นบุตรคนแรก เรียนรู้ถึงเรื่องความรับผิดชอบซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับผู้นำทุกคน เด็กที่ไม่ใช่ผู้นำส่วนมากจะเป็นบุตรคนสุดท้ายของครอบครัว ผู้ซึ่งเป็นบุคคลที่รับผิดชอบน้อยที่สุด

คำกล่าวของ เฮอร์ลอค (Hurlock) ตรงกับข้อคิดเห็นของแอคเลอร์ (ประมวล คึกคินสัน 2511 : 39-41) ที่ว่าบุตรคนโตมักจะเป็นคนเอาจริงเอาจังกับชีวิต รู้จักรับผิดชอบ เป็นผู้นำหรือเป็นผู้ชอบแสดงอำนาจอย่างยิ่งเพื่อเป็นผู้ใหญ่

งานวิจัยเกี่ยวกับลำดับการเกิดและความเป็นผู้นำ

ฮิลตัน (Hilton citing Wiggins. 1971 : 193-194) ได้ทำการทดสอบสมมุติฐานที่ว่าลำดับการเกิดและพฤติกรรมการพึงผู้อื่นมีความสัมพันธ์กัน กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กอายุ 4 ขวบ แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่เป็นบุตรคนเดียว กลุ่มที่เป็นบุตรคนแรก และกลุ่มที่เป็นบุตรคนรอง พบว่า เด็กที่เป็นบุตรคนแรกหรือบุตรคนเดียวมีพฤติกรรมการพึงผู้อื่นมากกว่าบุตรคนรอง ผลดังกล่าวนี้ขัดแย้งกับความเห็นของแอคเลอร์

(ประมวล คึกคินสัน 2511 : 39-41) ซึ่งได้ให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับลำดับการเกิดซึ่งมีอิทธิพลต่อบุคคลไว้ว่า บุตรคนโตมักจะเป็นคนเอาจริงเอาจังกับชีวิต รู้จักรับผิดชอบ เป็นผู้นำ

หรือเป็นผู้ไว้อ่านาอย่างยิ่ง เมื่อเป็นผู้ใหญ่ บุตรคนรองมีนิสัยรักสนุก แต่มีนิสัยชอบแข่งขันมากกว่าบุตรคนอื่น ๆ ส่วนบุตรคนสุดท้องจะรักนับถือตนเอง ไม่มีความรู้สึกอิจฉาริษยา เนื่องจากผลการวิจัยเกี่ยวกับลำดับการเกิดในเมืองไทยยังไม่กว้างขวางนัก จึงไม่สามารถหาข้อยุติได้ แต่ผู้วิจัยคาดว่าในสังคมไทย เด็กที่เป็นบุตรคนแรกน่าจะพึงตนเองได้มากกว่า บุตรคนรอง ๆ และบุตรคนสุดท้อง เพราะพ่อแม่ไทยมักจะคาดหวังให้พี่คนโตเป็นที่พึ่งของน้อง ๆ และรับผิดชอบการงานแทนเมื่อแม่ไม่อยู่บ้าน ดังที่ กาญจนา ควรรสุภา (กาญจนา ควรรสุภา 2516 : 40) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัวเก็บตัว ความรู้สึกรับผิดชอบ และคุณธรรมแห่งพลเมืองดี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่าเด็กที่เป็นบุตรคนโตมีความรู้สึกรับผิดชอบมากที่สุด จึงคาดหมายว่าผลการวิจัยครั้งนี้จะสอดคล้องกับคำกล่าวของแอคเลอร์ด้วย

สมมุติฐานในการวิจัย

1. บุตรที่มีลำดับการ เกิดต่างกันมีบุคลิกภาพแตกต่างกัน
2. บุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกันมีบุคลิกภาพแตกต่างกัน
3. บุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกันมีบุคลิกภาพแตกต่างกัน
4. บุตรที่มีลำดับการ เกิดเดียวกัน แต่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน มีบุคลิกภาพแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ เลือกจากประชากรของนักเรียนมัธยมศึกษา ปีที่ 4 โรงเรียนรัฐบาล สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2524 มีวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบ Stratified Random Sampling (Cochran W.G. 1953 : 65-108) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยตัวอย่าง ซึ่งดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. สุ่มว่าในชั้น ม.ศ.4 หนึ่งห้องเรียนจะมีนักเรียนที่เป็นบุตรคนที่ 1 คนที่ 2 และคนสุดท้าย จำนวนเท่าใด (สุ่มตัวอย่างจากนักเรียนชั้น ม.ศ.4 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี จำนวน 2 ห้องเรียน) โดยถือว่าอัตราส่วนของประชากรที่เป็นบุตรคนที่ 1 คนที่ 2 และคนสุดท้าย $= 41/77$ หรือ $= .5324$

2. สำนักรวจว่านักเรียนในแต่ละห้องมีจำนวนเท่าไร พบว่า มีประมาณ ห้องละ 40.5 คน (รายงานการศึกษาและรายงานครู พ.ศ. 2509 : 9) ดังนั้น จึงต้องเลือกตัวอย่างเพื่อให้ได้จำนวนนักเรียนตามต้องการ คือประมาณ 300 คน ดังนั้นคือ $300/(40.5 \times .5324) = 13.91$ ห้อง

3. แบ่งระดับชั้น (strata) โดยใช้เขตการศึกษาในกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีอยู่ 5 เขต แต่ละเขตเป็น 1 ระดับชั้น

4. แต่ละเขตการศึกษาสุ่มโรงเรียนมาเขตละ 1 โรงเรียน ได้โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 โรงเรียน (ชั้นที่ 1 อัตราส่วน .0642)

5. โรงเรียนที่สุ่มได้ 5 โรงเรียน มีจำนวนห้องรวม 50 ห้อง ดังนั้น จึงใช้อัตราส่วนชั้นที่ 2 $(13.91/50) = .2782$ เมื่อนำอัตราส่วนนี้ไปใช้กับโรงเรียน ซึ่งเลือกได้จากชั้นที่ 1 จะได้จำนวนห้องดังนี้

โรงเรียนคอนเมือง	10 x .2782 =	3 ห้อง (ช่างอากาศอ่ารุง)
โรงเรียนสันติราษฎร์	16 x .2782 =	4 ห้อง
โรงเรียนยานนาเวศ	12 x .2782 =	3 ห้อง
โรงเรียนวัชรางบัว	5 x .2782 =	1 ห้อง
โรงเรียนสุวรรณาราม	7 x .2782 =	2 ห้อง
รวม =		13 ห้อง

ซึ่งคาดว่าจะมีนักเรียนจำนวนตามที่ต้องการ = $13 \times 40.5 \times .5324 = 280$ คน

การแบ่งกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาใน กรุงเทพฯ	จำนวนโรงเรียนในกรุงเทพฯ		ชื่อโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง	จำนวนห้องเรียนชั้น ม.ศ.4	
	แต่ละเขต	กลุ่มตัวอย่าง		แต่ละโรงเรียน	กลุ่มตัวอย่าง
เขตที่ 1	18	1	คอนเมือง (ช่างอากาศอ่ารุง)	10	3
2	15	1	สันติราษฎร์วิทยาลัย	16	4
3	14	1	ยานนาเวศวิทยาคม	12	3
4	17	1	วัชรางบัว	5	1
5	14	1	สุวรรณารามวิทยาคม	7	2
รวม	78	5	รวม	50	13

การศึกษาค้นคว้านี้ได้เลือกกลุ่มตัวอย่างสำหรับใช้ทดลองเครื่องมือจากโรงเรียน
สุรศักดิ์มนตรี สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 60 คน

แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู

ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีทั้งหมดจำนวน 60 ข้อ ลักษณะเป็นข้อความ ถามถึงการอบรม
เลี้ยงดูของพ่อแม่ในด้าน การให้ความรัก การลงโทษ และการเรียกร้องเอาจากเด็ก อย่างละ
20 ข้อ สร้างโดยดัดแปลงมาจากแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูของ บรอนเฟนเบรนเนอร์
(Bonfenbrenner) คือ ดัดแปลงเนื้อหาในข้อความให้ตรงตามค่านิยมศัพทเฉพาะของ

การอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ และการอบรมเลี้ยงดูแบบ
เรียกร้องเอาจากเด็ก แล้วจึงนำแบบสอบถามไปหาความเที่ยงตรงโดยวิธี Face Validity
เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสมกับการนำไปสอบถามเด็กในระดับที่ต้องการจะศึกษา

การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวน (Guilford.
1954 : 383-384) โดยนำแบบสอบถามไปสอบถามกับนักเรียนโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี
ชั้น ม.ศ.4 จำนวน 60 คน แล้วจึงคำนวณหาความเชื่อมั่น ได้ค่าความเชื่อมั่นในแต่ละด้าน
ดังนี้คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักได้ค่าความเชื่อมั่น = 0.965 การอบรมเลี้ยงดู
แบบลงโทษได้ค่าความเชื่อมั่น = 0.903 การอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอาจากเด็กได้ค่า
ความเชื่อมั่น 0.950

1.1 การออกแบบสอบถาม ให้ผู้ตอบอ่านข้อความในแบบสอบถามทีละข้อ
แล้วพิจารณาว่าพ่อแม่ปฏิบัติตนอย่างนั้นหรือไม่ มากน้อยเพียงไร แล้วขีดทึบที่จะขีด โดยขีด
เครื่องหมาย ✓ ลงไปในช่องใดช่องหนึ่ง ใน 5 ช่อง ซึ่งอยู่ในกระดาษคำตอบที่แจกให้
ค่างาน

ตัวอย่าง

(0) พ่อแม่ ปล่อยให้ฉันไปไหนมาไหนได้

(00) พ่อแม่ เป็นคนโมโหร้าย เคยทุบตีฉันแรง ๆ

	ทุกครั้ง	เกือบทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	ไม่เคย
(0)					
(00)					

1.2 การตรวจให้คะแนน

ผู้ใดขีดของทุกครั้ง ให้ 5 คะแนน

ผู้ใดขีดของเกือบทุกครั้ง ให้ 4 คะแนน

ผู้ใดขีดของบ่อยครั้ง ให้ 3 คะแนน

ผู้ใกล้ชิดของนาน ๆ ครั้ง ให้ 2 คะแนน
 ผู้ใกล้ชิดของไม่เคย ให้ 1 คะแนน

จากลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นข้อความถามถึง การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ในด้านการให้ความรัก การลงโทษ และการเรียกร้องเอาจาก เด็กอย่างละ 20 ข้อ นักเรียนคนใดได้คะแนนตอนหนึ่งตอนใดมากกว่าคะแนนในตอนรอง ลงมาไม่ต่ำกว่า 5 คะแนนจะถือว่า นักเรียนได้รับการอบรมเลี้ยงดูตามประเภทที่ได้รับคะแนน สูงสุด การถือว่าความแตกต่าง 5 คะแนน หรือเท่ากับคะแนนเต็มของหนึ่งพฤติกรรมนั้น เพื่อจะได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างตามประเภทของการอบรมเลี้ยงดูได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ตัวอย่าง

การอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก แบบลงโทษ แบบเรียกร้องเอาจากเด็ก

คะแนนของนาย ก.	69	76	67
คะแนนของนาย ข.	76	80	50

จากตัวอย่างจัดให้นาย ก. ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ เพราะได้ คะแนนสูงกว่า คะแนนรองลงมาก็คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักเกินกว่า 5 คะแนน ส่วนนาย ข. ต้องตัดออกไป ไม่น่ามาวิเคราะห์ เพราะคะแนนการอบรม เลี้ยงดูแบบลงโทษสูงกว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักไม่เกิน 5 คะแนน แม้จะมากกว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอาจากเด็กจนเกินไปถึง 30 คะแนนก็ตาม

2. แบบสอบถามภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่าง

แบบสอบถามนี้ถามเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวและพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ของครอบครัวนักเรียน รายละเอียดส่วนตัวได้แก่ จำนวนพี่น้องในครอบครัวทั้งหมด เพศ และลำดับที่การเกิดของนักเรียน พื้นฐานทางเศรษฐกิจของครอบครัวนักเรียน ได้แก่ รายได้สุทธิต่อเดือนของผู้ปกครอง

3. แบบสำรวจคุณภาพ 7 ด้านของนักเรียน

ผู้วิจัยใช้แบบสำรวจเพื่อการให้คำปรึกษาชื่อ Minnesota Counseling Inventory (MCI) ประกอบด้วยข้อคำถาม 355 ข้อ ใช้เวลาทำประมาณ 50 นาที นักเรียนจะต้องอ่านประโยคแต่ละข้อและตัดสินใจว่าข้อความนั้นถูกหรือผิด สำหรับตนเอง ให้นักเรียนทำเครื่องหมายคำตอบลงในกระดาษคำตอบที่แจกให้ทางหากในลักษณะดังนี้คือ ถ้าประโยคนั้นเป็นจริงหรือเกือบเป็นจริงสำหรับนักเรียนให้ขีดในช่องว่างของกระดาษคำตอบ ซึ่งอยู่เหนือตัวเลขที่ตรงกับข้อคำถาม แต่ถ้าประโยคนั้นไม่จริงสำหรับนักเรียนให้ขีดช่องว่างในกระดาษคำตอบซึ่งอยู่ใต้ตัวเลขซึ่งตรงกับข้อคำถาม

ถ้าประโยคนั้นไม่มีเนื้อหาเกี่ยวกับตัวนักเรียน หรือนักเรียนไม่รู้คำตอบให้นักเรียนผ่านข้อนั้นไป โดยไม่ต้องทำเครื่องหมายในกระดาษคำตอบ และถ้าจะมีการละเว้นไม่ตอบ ขอให้เป็นไปอย่างน้อยที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

ตัวอย่าง

- (0) ในระยะ 2-3 ปี ที่ผ่านมาข้าพเจ้ามีสุขภาพที่ดีตลอดมา
(00) บ้านของข้าพเจ้าสุขสบายน่าอยู่มาก

T	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
F	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
T	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
F	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

การตรวจให้คะแนน

เกณฑ์ที่จะพิจารณาว่าแบบสำรวจที่นักเรียนตอบมานั้นมีน้ำหนักพอแก่การแปลผลหรือไม่ มี 2 ประการคือ

1. ถ้านักเรียนไม่ตอบคำถามเกิน 50 ข้อ จะถือว่าไม่มีน้ำหนักพอแก่การแปลผลคะแนนจากแบบสำรวจ

2. ถ้านักเรียนได้คะแนนในชุด validity ซึ่งเป็นคำถามจำนวน 14 ข้อ ที่แสดงให้เห็นว่านักเรียนตอบคำถามด้วยความจริงใจ หรือตอบเพียงเพื่อให้เป็นที่ยอมรับในสังคมเท่านั้น ตั้งแต่ 8 คะแนนขึ้นไปจะถือว่าแบบสำรวจที่นักเรียนตอบมาไม่มีความเที่ยงตรงพอแก่การแปลผลคะแนน

ผู้วิจัยได้นำแบบสำรวจเพื่อการให้คำปรึกษา MCI นี้ไปหาค่าความเชื่อมั่นในแต่ละด้านโดยใช้วิธี วิเคราะห์ความแปรปรวน (Guilford. 1954 : 384) กับนักเรียนชั้น ม.ศ.4 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี จำนวน 60 คน แล้วจึงนำไปใช้ ผลปรากฏว่า ได้คะแนนความเชื่อมั่นในแต่ละด้านดังต่อไปนี้คือ

1. ความสัมพันธ์ในครอบครัว	= 0.8496
2. ความสัมพันธ์ในสังคม	= 0.8789
3. ความมั่นคงทางอารมณ์	= 0.7795
4. การทำตามผู้อื่น	= 0.6814
5. การปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริง	= 0.8068
6. อารมณ์	= 0.6621
7. การเป็นผู้นำ	= 0.7748

การแปลผลคะแนนแบบสำรวจเพื่อการให้คำปรึกษาของมินนิโซตา (Minnesota Counseling Inventory)

การแปลผลคะแนนแบบสำรวจเพื่อการให้คำปรึกษาของมินนิโซตา (MCI) นี้ ผู้วิจัยใช้ในเชิงเปรียบเทียบ (Relative) เท่านั้น ดังที่เบอร์ดี และเลตัน (Berdie and Layton. 1957 : 10 - 14) ได้กล่าวไว้ในเรื่องการแปลผลแบบสำรวจเพื่อการให้คำปรึกษาของมินนิโซตาว่า ผู้ที่ได้คะแนนสูงในบุคลิกภาพด้านใดก็ตามเป็นผู้ที่มีปัญหาในบุคลิกภาพด้านนั้น ส่วนผู้ที่ได้คะแนนต่ำ ก็คือผู้ที่ไม่มีปัญหา เราสามารถถือว่าคะแนนแบบสำรวจเพื่อการให้คำปรึกษาของมินนิโซตานี้อยู่ในระดับคะแนนที่เรียกว่า **บุคลิกภาพอันเหมาะสม**

(Interval scales) และสรุปได้ว่า ผู้ที่ไ้คะแนนมากกว่าในบุคลิกภาพด้านใดก็ตาม ย่อมมีปัญหามากกว่าผู้ที่ไ้คะแนนน้อยในบุคลิกภาพด้านนั้น ๆ

// การที่มีปัญหาในบุคลิกภาพด้านใดก็ตาม หมายความว่า บุคคลผู้นั้นมีพฤติกรรม แตกต่างไปจากพฤติกรรมปกติมากกว่าอีกบุคคลหนึ่ง ซึ่งมีปัญหาค่านนั้นน้อยกว่า การมีปัญหามากหรือน้อยวัดมาจากคะแนนในค่านนั้น ๆ ของแบบสำรวจเพื่อการให้คำปรึกษาของมินนิโซตา ถ้าไ้คะแนนมากก็หมายถึงมีปัญหามาก

ความหมายของคะแนน

1. ความสัมพันธ์ในครอบครัว ผู้ที่มีปัญหามากมาจากสภาพครอบครัวที่ไม่ค่อยจะคึกคัก มีการขัดแย้งกันภายในบ้าน อาจจะเป็นการขัดแย้งกันระหว่างตนเองกับพ่อหรือแม่ หรือพี่น้องด้วยกันเอง พวกนี้จะรู้สึกว่าพ่อแม่เข้มงวดกวดขันตนเองอย่างไม่มีเหตุผล และพ่อแม่มุ่งหวังในตัวของพวกเขามากเกินไป บุคคลประเภทนี้จะไม่ชอบอยู่บ้าน พวกเขามีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะออกจากบ้าน

2. ความสัมพันธ์ในสังคม ผู้ที่มีปัญหามากจะเป็นผู้ที่ไม่ชอบคบค้าสมาคมกับใคร จะมีความรู้สึกอึดอัดหรือไม่สบายใจเมื่อต้องเข้าไปอยู่ในกลุ่ม พวกนี้ไม่ชอบพูด ไม่ชอบคบใคร

3. ความมั่นคงทางอารมณ์ ผู้ที่มีปัญหาจะเป็นผู้ที่ไม่เป็นตัวของตัวเอง ขาดความสามารถในการตัดสินใจด้วยตนเอง และเมื่อมีปัญหามักอารมณ์เสื่อง่าย ฉุนเฉียว เกรงเครียด มีความกังวลใจ และจะแสดงออกมาในท่าทีใหม่ คือ กลายเป็นคนขี้กลัว ขี้อาย และเป็นคนก้าวร้าวรุนแรง

4. การทำตามผู้อื่น ผู้ที่มีปัญหาจะเป็นผู้ที่ไม่ชอบรับผิดชอบ มีความกดกันทางจิตใจ ชอบเป็นปฏิกิริยากับผู้อื่น และจะกระทำการใดโดยถือตนเองเป็นใหญ่ ถึงแม้ว่าจะรู้ว่าผิดก็จะกระทำ

5. การปรับตัวให้เข้ากับความป็นจริง ผู้ที่มีปัญหาจะเป็นผู้ที่คบเพื่อนยาก ไม่สามารถทำความสัมพันธ์กับเพื่อนในกลุ่ม เป็นคนเก็บตัว ถือตัวเอง ออกจากสังคม

ชีวิต อารมณ์อ่อนไหวง่าย เก็บความรู้สึกในการพูด อาจพูดออกนอกคอกนอกทางไม่ตรงเป้าหมาย ชอบทำอะไรแปลก ๆ และหลีกเลี่ยงจากการแข่งขัน

6. อารมณ์ ผู้ที่มีปัญหาจะเป็นคน "เสียขวัญ" มีอารมณ์เศร้าตลอดเวลา ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง คิดว่าตัวเองเป็นคนไร้ค่า ไม่มีความหวังในอนาคต ไม่มีความบากบั่น

7. การเป็นผู้นำ ผู้ที่มีปัญหามักจะเป็นได้เพียง "ผู้ตาม" เป็นคนชอบหลีกเลี่ยงการรวมกลุ่ม ไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามภูมิหลังแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูและแบบสำรวจเพื่อการให้คำปรึกษา ไปให้นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างทำด้วยตนเอง โดยขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการของโรงเรียนในกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำแบบสอบถามและแบบสำรวจดังกล่าวมาตรวจให้คะแนนเพื่อทำการวิเคราะห์ต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูและแบบสำรวจเพื่อการให้คำปรึกษามินนิโซตา ใช้สูตรของ Holy (Guilford. 1954 : 384)

$$r_{tt} = \frac{V_e - V_r}{V_e}$$

V_e แทน ค่าความแปรปรวนของผู้ถูกสอบถาม

V_r แทน ค่าความแปรปรวนที่เหลือ

2. การทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับตัวแปรโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน

CR-K, ANOVA (Cochran and Cox. 1962 : 98) ทดสอบสมมติฐานโดยสถิติ

$$F = MS_B / MS_W, df = (k-1), (N-k)$$

MS_B แทน ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองระหว่างกลุ่ม

MS_W แทน ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองภายในกลุ่ม

$$\text{ระหว่างกลุ่ม} \quad SS_B = \frac{\sum T_j^2}{n_j} - (\sum X)^2/N, \quad df = k - 1$$

$$\text{ภายในกลุ่ม} \quad SS_W = \sum X^2 - \frac{\sum T_j^2}{n_j}, \quad df = N - k$$

SS = ผลรวมกำลังสอง (Sum of Squares)

$$MS = SS/df$$

3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบพหุคูณ (M.C.A.) หลังจาก F มีนัยสำคัญ
จะทำ M.C.A. โดยใช้วิธีของ Scheffé (Kirk. 1968 : 113)

$$F = \frac{\left[\sum c_j \bar{X}_j \right]^2}{(k-1)MS_W \sum c_j^2 / n_j}, \quad df = (k-1), (N-k)$$

c_j แทน สัมประสิทธิ์ของการเปรียบเทียบของกลุ่ม

$\bar{X}_j$ แทน มัชฌิมของตัวแปรตามของกลุ่ม

n_j แทน จำนวนข้อมูลในกลุ่ม j

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน คะแนนเฉลี่ย
S.D	แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
F	แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา
SS	แทน ผลรวมกำลังสอง
MS	แทน ค่ากำลังสองเฉลี่ย
df	แทน ระดับชั้นแห่งความอิสระ
*	แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 1	แทน กลุ่มบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก
กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 2	แทน กลุ่มบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ
กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 3	แทน กลุ่มบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอาจากเด็ก
กลุ่มสถานภาพเศรษฐกิจต่ำ	แทน กลุ่มบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่ำ
กลุ่มสถานภาพเศรษฐกิจปานกลาง	แทน กลุ่มบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจปานกลาง
กลุ่มสถานภาพเศรษฐกิจสูง	แทน กลุ่มบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสูง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอเป็น 4 ตอนดังนี้

- ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพของบุตรที่มีค่ากับการเกิดต่างกัน
- ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพของบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกัน

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพของบุตรที่มีลำดับการเกิดเดียวกันแต่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพของบุตรที่มีลำดับการเกิดต่างกัน โดยจำแนกวิเคราะห์บุคลิกภาพแต่ละด้านดังนี้

1.1 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวของบุตรที่มีลำดับการเกิดต่างกัน ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวของบุตรที่มีลำดับการเกิดต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	128.32	64.16	1.36
ภายในกลุ่ม	225	10647.10	47.32	
รวม	227	10775.42		

$$F_{.05} (2, 200) = 3.04$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจากตาราง 1 ปรากฏว่า บุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวของบุตรที่มีลำดับการเกิดต่างกัน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ บุตรที่มีลำดับการเกิดต่างกัน มีบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวไม่แตกต่างกัน

1.2 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในสังคมของบุตรที่มีลำดับการเกิดต่างกัน ทั้งแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในสังคมของบุตรที่มีลำดับการเกิดต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	465.80	232.90	2.00
ภายในกลุ่ม	225	26,147.20	116.21	
รวม	227	26,613.0		

$$F_{.05} (2, 200) = 3.04$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจากตาราง 2 ปรากฏว่า บุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในสังคมของบุตรที่มีลำดับการเกิดต่างกัน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ บุตรที่มีลำดับการเกิดต่างกัน มีบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในสังคมไม่แตกต่างกัน

1.3 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์ของบุตรที่มีลำดับการเกิดต่างกัน ทั้งแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์ของบุตรที่มีลำดับการเกิดต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระดั้มกลุ่ม	2	130.60	65.30	1.52
ภายในกลุ่ม	225	9645.44	42.87	
รวม	227	9776.04		

$$F_{.05} (2, 200) = 3.04$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจากตาราง 3 ปรากฏว่า บุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์ของบุตรที่มีลำดับการเกิดต่างกัน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ บุตรที่มีลำดับการเกิดต่างกัน มีบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์ไม่แตกต่างกัน

1.4 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพด้านการทำตามผู้อื่นของบุตรที่มีลำดับการเกิดต่างกัน ทั้งแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพด้านการทำตามผู้อื่นของบุตรที่มีลำดับการเกิดต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	12.70	6.35	0.41
ภายในกลุ่ม	225	3442.72	15.30	
รวม	227	3455.42		

$$F_{.05} (2, 200) = 3.04$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจากตาราง 4 ปรากฏว่า บุคลิกภาพด้านการทำตามผู้อื่นของบุตรที่มีลำดับการเกิดต่างกัน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ บุตรที่มีลำดับการเกิดต่างกัน มีบุคลิกภาพด้านการทำตามผู้อื่นไม่แตกต่างกัน

1.5 การเปรียบเทียบบุคคลิกภาพก่อนการปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริงของบุตร
ที่มีลำดับการเกิดต่างกัน ดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อหาความแตกต่างของบุคคลิกภาพก่อนการ
ปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริงของบุตรที่มีลำดับการเกิดต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	139.12	69.56	1.17
ภายในกลุ่ม	225	13355.56	59.36	
รวม	227	13494.68		

$$F_{.05} (2,200) = 3.04$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจากตาราง 4 ปรากฏว่า บุคคลิกภาพก่อนการ
ปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริงของบุตรที่มีลำดับการเกิดต่างกัน แตกต่างกันอย่างไม่มี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ บุตรที่มีลำดับการเกิดต่างกัน มีบุคลิกภาพก่อนการ
ปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริงไม่แตกต่างกัน

1.6 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพท่านอารมณ์ของบุตรที่มีลำดับการเกิดต่างกัน
ทั้งแสดงในตาราง 6

ตาราง 6 การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพท่านอารมณ์
ของบุตรที่มีลำดับการเกิดต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	189.33	94.67	3.83*
ภายในกลุ่ม	225	5557.56	24.70	
รวม	227	5746.89		

$$F_{.05} (2, 200) = 3.04$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจากตาราง 6 ปรากฏว่า บุคลิกภาพท่านอารมณ์
ของบุตรที่มีลำดับการเกิดต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า
บุตรที่มีลำดับการเกิดต่างกัน มีบุคลิกภาพท่านอารมณ์แตกต่างกัน และเพื่อทดสอบความ
แตกต่างของบุคลิกภาพท่านอารมณ์ระหว่างกลุ่มบุตรที่มีลำดับการเกิดต่างกันเป็นรายคู่ ผู้วิจัย
ใช้การเปรียบเทียบแบบพหุคูณของ Scheffé ปรากฏผลเปรียบเทียบทั้งแสดงในตาราง 7

ตาราง 7 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ของบุคลิภาพด้านอารมณ์
ของ บุตรที่มีลำดับการเกิดต่างกัน

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D
กลุ่มบุตรคนแรก	63	19.21	4.75
กลุ่มบุตรคนรอง	75	19.91	5.13
กลุ่มบุตรคนสุดท้อง	90	21.37	4.98

การเปรียบเทียบพหุคูณของ Scheffé

กลุ่มบุตรคนแรกและกลุ่มบุตรคนรอง $F=0.14$ df 2/225

กลุ่มบุตรคนแรกและกลุ่มบุตรคนสุดท้อง $F=3.50$ df 2/225

กลุ่มบุตรคนรองและกลุ่มบุตรคนสุดท้อง $F= 1.77$ df 2/225

$$F_{.05} (2, 200) = 3.04$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 7 ปรากฏว่า บุคลิภาพด้านอารมณ์ของ
บุตรคนแรกและบุตรคนสุดท้องแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อ
พิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยของบุคลิภาพด้านอารมณ์ของบุตรคนแรกและบุตรคนสุดท้องจะ
เห็นว่า บุตรคนแรกมีปัญหาทางอารมณ์น้อยกว่าบุตรคนสุดท้อง

สำหรับบุคลิภาพด้านอารมณ์ของบุตรคนแรกและบุตรคนรอง บุตรคนรองและบุตร
คนสุดท้อง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ บุตรคนแรกและบุตร
คนรอง บุตรคนรองและบุตรคนสุดท้อง มีบุคลิภาพด้านอารมณ์ไม่แตกต่างกัน

1.7 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพด้านการเป็นผู้นำของบุตรที่มีลำดับการเกิดต่างกัน ดังแสดงในตาราง 8

ตาราง 8 การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพด้านการเป็นผู้นำของบุตรที่มีลำดับการเกิดต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	38.72	19.36	1.13
ภายในกลุ่ม	225	3864.32	17.17	
รวม	227	3903.04		

$$F_{.05} (2, 200) = 3.04$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจากตาราง 8 ปรากฏว่า บุคลิกภาพด้านการเป็นผู้นำของบุตรที่มีลำดับการเกิดต่างกัน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ บุตรที่มีลำดับการเกิดต่างกัน มีบุคลิกภาพด้านการเป็นผู้นำไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน
โดยจำแนกวิเคราะห์บุคลิกภาพแต่ละด้านดังนี้

2.1 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวของบุตร
ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน ดังแสดงในตาราง 9

ตาราง 9 การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพด้านความ
สัมพันธ์ในครอบครัวของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	2947.79	1473.90	42.80*
ภายในกลุ่ม	217	7472.84	34.44	
รวม	219	10420.63		

$$F_{.05}(2, 200) = 3.04$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจากตาราง 9 ปรากฏว่า บุคลิกภาพด้านความ
สัมพันธ์ในครอบครัวของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า บุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน มีบุคลิกภาพด้านความ
สัมพันธ์ในครอบครัวแตกต่างกัน และเพื่อทดสอบความแตกต่างของบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์
ในครอบครัวของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกันเป็นรายคู่ ผู้วิจัยใช้การทดสอบเปรียบเทียบ
แบบพหุคูณของ Scheffé ปรากฏผลเปรียบเทียบดังแสดงในตาราง 10

ตาราง 10 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ของบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D
กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 1	167	11.31	5.34
กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 2	11	18.09	6.52
กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 3	42	20.26	7.51

การเปรียบเทียบพหุคูณของ Scheffé

กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 1 และกลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 2 $F = 6.89 *$ df 2/217
 กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 1 และกลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 3 $F = 39.04*$ df 2/217
 กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 2 และกลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 3 $F = 0.60$ df 2/217

$$F_{.05} (2, 200) = 3.04$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 10 พบว่า บุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก และบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 บุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก และบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรีกรองเอาจากเด็ก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยของบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว จะเห็นว่าบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักมีปัญหาในบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัว น้อยกว่าบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ และบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรีกรองเอาจากเด็ก

สำหรับบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ และบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอาจากเด็ก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ บุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ มีบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวไม่แตกต่างจากบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอาจากเด็ก

2.2 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในสังคมของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน ดังแสดงในตาราง 11

ตาราง 11 การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในสังคมของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	1778.10	889.05	8.21 *
ภายในกลุ่ม	217	23493.83	108.27	
รวม	219	25271.93		

$$F_{.05} (2, 200) = 3.04$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจากตาราง 11 ปรากฏว่า บุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในสังคมของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า บุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกันมีบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในสังคมแตกต่างกัน และเพื่อทดสอบความแตกต่างของบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในสังคมของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกันเป็นรายคู่ ผู้วิจัยใช้การทดสอบเปรียบเทียบ

แบบพหุคูณของ Scheffé ปรากฏผลเปรียบเทียบทั้งแสดงในตาราง 12

ตาราง 12 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ของบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในสังคมระหว่างของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D
กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 1	167	27.21	10.34
กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 2	11	24.36	10.54
กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 3	42	34.10	10.64

การเปรียบเทียบพหุคูณของ Scheffé

กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 1 และกลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 2 $F = 0.39$ df 2/217

กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 1 และกลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 3 $F = 7.35^*$ df 2/217

กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 2 และกลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 3 $F = 3.81^*$ df 2/217

$$F_{.05} (2, 200) = 3.04$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 12 ปรากฏว่า บุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในสังคมของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก และบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรีกรองเอาจากเด็ก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 บุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในสังคมของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ และบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรีกรองเอาจากเด็ก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยของบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในสังคม จะเห็นว่าบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก มีปัญหาในบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในสังคมน้อยกว่าบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรีกรองเอาจากเด็ก บุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ มี

ปัญหาในบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในสังคมน้อยกว่าบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบ
เรียกร้องเอาจากเด็ก

สำหรับบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในสังคมของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบ
ให้ความรัก และบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ บุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักมีบุคลิกภาพด้าน
ความสัมพันธ์ในสังคมไม่แตกต่างจากบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ

2.3 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์ของบุตรที่ได้รับการ
การอบรมเลี้ยงดูต่างกัน ดังแสดงในตาราง 13

ตาราง 13 การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพด้าน
ความมั่นคงทางอารมณ์ของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	327.66	163.83	3.91 *
ภายในกลุ่ม	217	9103.52	41.95	
รวม	219	9431.18		

$$F_{.05} (2, 200) = 3.04$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจากตาราง 13 ปรากฏว่า บุคลิกภาพด้าน
ความมั่นคงทางอารมณ์ของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า บุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกันมีบุคลิกภาพด้านความ
มั่นคงทางอารมณ์แตกต่างกัน และเพื่อทดสอบแสดงความแตกต่างของบุคลิกภาพด้านความ

มั่นคงทางอารมณ์ของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกันเป็นรายคู่ ผู้วิจัยใช้การทดสอบ
เปรียบเทียบพหุคูณของ Scheffé ปรากฏผลเปรียบเทียบดังแสดงในตาราง 14

ตาราง 14 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ของบุคลิภาพด้านความมั่นคงทาง
อารมณ์ ของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D
กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 1	167	21.66	6.33
กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 2	11	21.27	7.17
กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 3	42	24.74	6.89

การเปรียบเทียบพหุคูณของ Scheffé

กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 1 และกลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 2 $F = 0.02$ df 2/217

กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 1 และกลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 3 $F = 3.78 *$ df 2/217

กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 2 และกลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 3 $F = 1.25$ df 2/217

$$F_{.05} (2, 200) = 3.04$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 14 ปรากฏว่า บุคลิภาพด้านความมั่นคงทาง
อารมณ์ของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก และบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดู
แบบเรีกรองเอาจากเด็กแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า บุตร
ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก มีบุคลิภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์แตกต่างจาก
บุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรีกรองเอาจากเด็ก และเมื่อพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ย
ของบุคลิภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์ จะเห็นว่าบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้
ความรักมีปัญหาในบุคลิภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์น้อยกว่าบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดู
แบบเรีกรองเอาจากเด็ก

สำหรับบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์ของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักและบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ บุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษและบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร่องเอาจากเด็ก แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ บุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักและบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ บุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษและบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร่องเอาจากเด็กมีบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์ไม่แตกต่างกัน

2.4 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพด้านการทำตามผู้อื่นของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน ดังแสดงในตาราง 15

ตาราง 15 การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพด้านการทำตามผู้อื่นของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	214.57	107.28	7.29 *
ภายในกลุ่ม	217	3194.43	14.72	

$$F_{.05} (2, 200) = 3.04$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจากตาราง 15 ปรากฏว่า บุคลิกภาพด้านการทำตามผู้อื่นของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า บุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูตรงกัน มีบุคลิกภาพด้านการทำตามผู้อื่นแตกต่างกัน และเพื่อทดสอบความแตกต่างของบุคลิกภาพด้านการทำตามผู้อื่นของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกันเป็นรายคู่ ผู้วิจัยใช้การทดสอบเปรียบเทียบพหุคูณของ Scheffé ปรากฏผลเปรียบเทียบดังแสดงในตาราง 16

ตาราง 16 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ของบุคลิกภาพด้านการทำตามผู้อื่น
ของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D
กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 1	167	14.95	3.83
กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 2	11	17.91	3.11
กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 3	42	17.03	4.01

การเปรียบเทียบพหุคูณของ Scheffé

กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 1 และกลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 2 $F = 3.06^*$ df 2/217

กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 1 และกลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 3 $F = 5.01^*$ df 2/217

กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 2 และกลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 3 $F = 0.22$ df 2/217

$F_{.05}(2,200) 3.04$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 16 ปรากฏว่า บุคลิกภาพด้านการทำตามผู้อื่นของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก และบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 บุคลิกภาพด้านการทำตามผู้อื่นของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักและบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียวร่องเอวจากเด็ก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยของบุคลิกภาพด้านการทำตามผู้อื่น จะเห็นว่าบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก มีปัญหาในบุคลิกภาพด้านการทำตามผู้อื่นน้อยกว่าบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ และบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียวร่องเอวจากเด็ก

สำหรับบุคลิกภาพด้านการทำตามผู้อื่นของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ และบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียวร่องเอวจากเด็ก แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ บุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ มีบุคลิกภาพด้านการปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริงของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียวร่งเอาจากเด็ก

2.5 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพด้านการปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริงของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน ดังแสดงในตาราง 17

ตาราง 17 การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพด้านการปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริงของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	897.28	448.64	7.88 *
ภายในกลุ่ม	217	12352.41	56.92	
รวม	219	13249.69		

$$F .05 (2,200) = 3.04$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจากตาราง 17 ปรากฏว่า บุคลิกภาพด้านการปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริงของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า บุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกันมีบุคลิกภาพด้านการปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริง แตกต่างกัน และเพื่อทดสอบแสดงความแตกต่างของบุคลิกภาพด้านการปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริงของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกันเป็นรายคู่ ผู้วิจัยใช้การทดสอบเปรียบเทียบพหุคูณของ Scheffé ปรากฏผลเปรียบเทียบดังแสดงในตาราง 18

ตาราง 18 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ของบุคลิภาพด้านการปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริงของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D
กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 1	167	23.50	7.50
กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 2	11	26.73	5.50
กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 3	42	28.52	8.15

การเปรียบเทียบพหุคูณของ Scheffe

กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 1 และกลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 2 $F = 0.94$ df 2/217

กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 1 และกลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 3 $F = 7.43^*$ df 2/217

กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 2 และกลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 3 $F = 0.25$ df 2/217

$$F_{.05}(2,200) = 3.04$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 18 ปรากฏว่า บุคลิภาพด้านการปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริงของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก และบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรีกร่องเอาจากเด็ก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยของบุคลิภาพด้านการปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริง จะเห็นว่าบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักมีปัญหาในบุคลิภาพด้านการปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริงน้อยกว่าบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรีกร่องเอาจากเด็ก

สำหรับบุคลิภาพด้านการปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริงของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก และบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ บุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ และบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรีกร่องเอาจากเด็ก มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นั่นคือ บุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก และบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ บุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ และบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอาจากเด็ก มีบุคลิกภาพด้านการปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริงไม่แตกต่างกัน

2.6 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพด้านอารมณ์ของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน ดังแสดงในตาราง 19

ตาราง 19 การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพด้านอารมณ์ของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	348.16	174.08	7.58*
ภายในกลุ่ม	217	4981.53	22.96	
รวม	219	5329.69		

$$F_{.05}(2,200) = 3.04$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจากตาราง 19 ปรากฏว่า บุคลิกภาพด้านอารมณ์ของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า บุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกันมีบุคลิกภาพด้านอารมณ์แตกต่างกัน และเพื่อทดสอบแสดงความแตกต่างของบุคลิกภาพด้านอารมณ์ของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน เป็นรายคู่ ผู้วิจัยใช้การทดสอบเปรียบเทียบแบบพหุคูณของ Scheffe ปรากฏผลเปรียบเทียบดังแสดงในตาราง 20

ตาราง 20 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ของบุคลิกภาพด้านอารมณ์ของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D
กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 1	167	19.61	4.77
กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 2	11	18.27	5.27
กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 3	42	22.64	4.76

การเปรียบเทียบพหุคูณของ Scheffe

กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 1 และกลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 2 $F = 0.40$ df 2/217

กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 1 และกลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 3 $F = 6.72^*$ df 2/217

กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 2 และกลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 3 $F = 3.63^*$ df 2/217

$$F_{.05} (2, 200) = 3.04$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 20 ปรากฏว่า บุคลิกภาพด้านอารมณ์ของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก และบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรีกร่องเอาจากเด็ก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 บุคลิกภาพด้านอารมณ์ของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ และบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรีกร่องเอาจากเด็ก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยของบุคลิกภาพด้านอารมณ์ จะเห็นว่าบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักมีปัญหาในบุคลิกภาพด้านอารมณ์น้อยกว่าบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรีกร่องเอาจากเด็ก และบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษที่มีปัญหาในบุคลิกภาพด้านอารมณ์น้อยกว่าบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรีกร่องเอาจากเด็ก

สำหรับบุคลิกภาพด้านอารมณ์ของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักและบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นั่นคือ บุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักมีบุคลิกภาพด้านอารมณ์ไม่แตกต่างจากบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ

2.7 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพด้านการเป็นผู้นำของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน ทั้งแสดงในตาราง 21

ตาราง 21 การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพด้านการเป็นผู้นำของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	235.52	117.76	7.19*
ภายในกลุ่ม	217	3553.08	16.37	
รวม	219	3788.60		

$$F_{.05}(2,200) = 3.04$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจากตาราง 21 ปรากฏว่า บุคลิกภาพด้านการเป็นผู้นำของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า บุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน มีบุคลิกภาพด้านการเป็นผู้นำแตกต่างกัน และเพื่อทดสอบแสดงความแตกต่างของบุคลิกภาพด้านการเป็นผู้นำของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกันเป็นรายคู่ ผู้วิจัยใช้การทดสอบเปรียบเทียบแบบพหุคูณของ Scheffé ปรากฏผลเปรียบเทียบทั้งแสดงในตาราง 22

ตาราง 22 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ของบุคลิกภาพด้านการเป็นผู้นำ
ของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D
กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 1	167	17.43	4.06
กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 2	11	15.82	4.02
กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 3	42	19.81	4.01

การเปรียบเทียบพหุคูณของ Scheffe

กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 1 และกลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 2 $F = 0.82$ df 2/217

กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 1 และกลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 3 $F = 5.80^*$ df 2/217

กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 2 และกลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 3 $F = 4.24^*$ df 2/217

$$F_{.05} (2, 200) = 3.04$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 22 พบว่า บุคลิกภาพด้านการเป็นผู้นำของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก และบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอาจากเด็ก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 บุคลิกภาพด้านการเป็นผู้นำของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ และบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอาจากเด็ก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยของบุคลิกภาพด้านการเป็นผู้นำ จะเห็นว่าบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก มีปัญหาในบุคลิกภาพด้านการเป็นผู้นำน้อยกว่าบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอาจากเด็ก และบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษจะมีปัญหาในบุคลิกภาพด้านการเป็นผู้นำน้อยกว่าบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอาจากเด็ก

สำหรับบุคลิกภาพด้านการเป็นผู้นำของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก และบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นั่นคือ บุคคลที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักมีบุคลิกภาพด้านการเป็นผู้นำ ไม่แตกต่างจากบุคคลที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพของบุคคลที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกัน โดยจำแนกวิเคราะห์บุคลิกภาพแต่ละด้านดังนี้

3.1 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวของบุคคลที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกัน ทั้งแสดงในตาราง 23

ตาราง 23 การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวของบุคคลที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	99.75	49.88	1.05
ภายในกลุ่ม	220	10426.29	47.39	
รวม	222	10526.04		

$$f_{.05} (2, 200) = 3.04$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจากตาราง 23 ปรากฏว่า บุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวของบุคคลที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกัน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือบุคคลที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกัน มีบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวไม่แตกต่างกัน

3.2 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในสังคมของบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกัน ทั้งแสดงในตาราง 24

ตาราง 24 การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในสังคมของบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	2190.26	1095.13	10.51*
ภายในกลุ่ม	220	22929.00	104.22	
รวม	222	25119.26		

F.05 (2,200) 3.04

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจากตาราง 24 ปรากฏว่า บุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในสังคมของบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า บุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกัน มีบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในสังคมแตกต่างกัน และเพื่อทดสอบความแตกต่างของบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในสังคมของบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกันเป็นรายคู่ ผู้วิจัยใช้การทดสอบเปรียบเทียบพหุคูณของ Scheffe ปรากฏผลเปรียบเทียบดังแสดงในตาราง 25

ตาราง 25 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ของบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในสังคมของบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกัน

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D
กลุ่มสถานภาพเศรษฐกิจต่ำ	48	32.27	9.75
กลุ่มสถานภาพเศรษฐกิจปานกลาง	132	29.33	10.50
กลุ่มสถานภาพเศรษฐกิจสูง	43	22.74	9.79

การเปรียบเทียบพหุคูณของ Scheffé

กลุ่มสถานภาพเศรษฐกิจต่ำ และกลุ่มสถานภาพเศรษฐกิจปานกลาง $F = 1.46$ 2/220

กลุ่มสถานภาพเศรษฐกิจต่ำ และกลุ่มสถานภาพเศรษฐกิจสูง $F = 9.88^*$ 2/220

กลุ่มสถานภาพเศรษฐกิจปานกลาง และกลุ่มสถานภาพเศรษฐกิจสูง $F = 6.76^*$ 2/220

$$F_{.05}(2,200) = 3.04$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 25 ปรากฏว่า บุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในสังคมของบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่ำ และบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสูง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 บุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในสังคมของบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจปานกลาง และบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสูง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยของบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในสังคม จะเห็นว่าบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่ำมีปัญหาในบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในสังคมมากกว่าบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสูง บุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจปานกลาง มีปัญหาในบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในสังคมมากกว่าบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสูง

สำหรับบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในสังคมของบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่ำ และบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจปานกลาง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นั่นคือ บุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่ำ มีบุคลิกภาพด้านความล้มพันธุในสังคม ไม่แตกต่างจากบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจปานกลาง

3.3 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์ของบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกัน ดังแสดงในตาราง 26

ตาราง 26 การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์ของบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	111.74	55.87	1.35
ภายในกลุ่ม	220	9090.69	41.32	
รวม	222	9202.43		

$$F_{.05} (2, 200) = 3.04$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจากตาราง 26 ปรากฏว่า บุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์ของบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกัน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นั่นคือ บุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกัน มีบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์ไม่แตกต่างกัน

3.4 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพด้านการทำตามผู้อื่นของบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกัน ดังแสดงในตาราง 27

ตาราง 27 การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพด้านการทำตามผู้อื่นของบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	23.14	11.57	0.75
ภายในกลุ่ม	220	3380.12	15.36	
รวม	222	3403.26		

$$F_{.05} (2, 200) = 3.04$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจากตาราง 27 ปรากฏว่า บุคลิกภาพด้านการทำตามผู้อื่นของบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกัน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นั่นคือ บุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกัน มีบุคลิกภาพด้านการทำตามผู้อื่นไม่แตกต่างกัน

3.5 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพด้านการปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริงของบุตร
ที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกัน ดังแสดงในตาราง 28

ตาราง 28 การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพด้านการ
ปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริง ของบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	118.74	59.38	1.02
ภายในกลุ่ม	220	12793.34	58.15	
รวม	222	12912.11		

$$F_{.05} (2, 200) = 3.04$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจากตาราง 28 ปรากฏว่า บุคลิกภาพด้านการ
ปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริงของบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกัน แตกต่างกันอย่าง
ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นั่นคือ บุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกัน มีบุคลิกภาพด้านการปรับตัวให้เข้า
กับความเป็นจริงไม่แตกต่างกัน

3.6 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพค่านิยมของบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกัน ทั้งแสดงในตาราง 29

ตาราง 29 การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพค่านิยมของบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	305.27	152.64	6.38 *
ภายในกลุ่ม	220	5267.16	23.94	
รวม	222	5572.43		

$$F_{.05}(2,200) = 3.04$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจากตาราง 29 ปรากฏว่า บุคลิกภาพค่านิยมของบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า บุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกัน มีบุคลิกภาพค่านิยมแตกต่างกัน และเพื่อทดสอบความแตกต่างของบุคลิกภาพค่านิยมของบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกันเป็นรายคู่ ผู้วิจัยใช้การทดสอบเปรียบเทียบแบบพหุคูณของ Scheffé ปรากฏผลเปรียบเทียบทั้งแสดงในตาราง 30

ตาราง 30 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ของบุคลิกภาพด้านอารมณ์ของบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกัน

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D
กลุ่มสถานภาพเศรษฐกิจต่ำ	48	21.77	5.13
กลุ่มสถานภาพเศรษฐกิจปานกลาง	132	20.39	4.79
กลุ่มสถานภาพเศรษฐกิจสูง	43	18.14	4.92

การเปรียบเทียบพหุคูณของ Scheffe

กลุ่มสถานภาพเศรษฐกิจต่ำ และกลุ่มสถานภาพเศรษฐกิจปานกลาง $F = 1.39$ df 2/220

กลุ่มสถานภาพเศรษฐกิจต่ำ และกลุ่มสถานภาพเศรษฐกิจสูง $F = 6.25^*$ df 2/220

กลุ่มสถานภาพเศรษฐกิจปานกลาง และกลุ่มสถานภาพเศรษฐกิจสูง $F = 3.44^*$ df 2/220

$$F_{.05} (2, 220) = 3.04$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 30 ปรากฏว่า บุคลิกภาพด้านอารมณ์ของบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่ำ และบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสูง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 บุคลิกภาพด้านอารมณ์ของบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจปานกลาง และบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสูง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยของบุคลิกภาพด้านอารมณ์ จะเห็นว่าบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่ำ มีปัญหาในบุคลิกภาพด้านอารมณ์มากกว่าบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสูง บุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจปานกลางมีปัญหาในบุคลิกภาพด้านอารมณ์มากกว่าบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสูง

สำหรับบุคลิกภาพด้านอารมณ์ของบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่ำ และบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจปานกลาง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นั่นคือ บุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่ำ มีบุคลิกภาพด้านอารมณ์ไม่แตกต่างจากบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจปานกลาง

3.7 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพด้านการเป็นผู้นำของบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกัน ทั้งแสดงในตาราง 31

ตาราง 31 การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพด้านการเป็นผู้นำของบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	342.05	171.03	11.28 *
ภายในกลุ่ม	220	3336.19	15.16	
รวม	222	3678.24		

$$F_{.05} (2, 200) = 3.04$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจากตาราง 31 ปรากฏว่า บุคลิกภาพด้านการเป็นผู้นำของบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า บุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกัน มีบุคลิกภาพด้านการเป็นผู้นำแตกต่างกัน และเพื่อทดสอบความแตกต่างของบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกันเป็นรายคู่ ผู้วิจัยใช้การทดสอบเปรียบเทียบพหุคูณของ Scheffe ปรากฏผลเปรียบเทียบทั้งแสดงในตาราง 32

ตาราง 32 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ของบุคลิกภาพด้านการเป็นผู้นำของ
บุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกัน

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D
กลุ่มสถานภาพเศรษฐกิจต่ำ	48	19.81	3.55
กลุ่มสถานภาพเศรษฐกิจปานกลาง	132	17.92	3.95
กลุ่มสถานภาพเศรษฐกิจสูง	43	15.93	4.10

การเปรียบเทียบพหุคูณของ Scheffe

กลุ่มสถานภาพเศรษฐกิจต่ำ และกลุ่มสถานภาพเศรษฐกิจปานกลาง $F = 4.17 *$

กลุ่มสถานภาพเศรษฐกิจต่ำ และกลุ่มสถานภาพเศรษฐกิจสูง $F = 11.27 *$

กลุ่มสถานภาพเศรษฐกิจปานกลางและกลุ่มสถานภาพเศรษฐกิจสูง $F = 4.22 *$

$$F_{.05} (2, 200) = 3.04$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 32 ปรากฏว่า บุคลิกภาพด้านการเป็นผู้นำของบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่ำ และบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจปานกลาง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 บุคลิกภาพด้านการเป็นผู้นำของบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่ำ และบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสูง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 บุคลิกภาพด้านการเป็นผู้นำของบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจปานกลาง และบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสูง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยของบุคลิกภาพด้านการเป็นผู้นำ จะเห็นว่าบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจปานกลาง มีปัญหาในบุคลิกภาพด้านการเป็นผู้นำน้อยกว่าบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่ำ บุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสูง มีปัญหาในบุคลิกภาพด้านการเป็นผู้นำน้อยกว่าบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่ำ และบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสูง

มีปัญหาในบุคลิกภาพด้านการเป็นผู้นำน้อยกว่าบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจปานกลาง

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพของบุตรที่มีลำดับการเกิดเดียวกัน แต่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

4.1 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพของบุตรคนแรก ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน โดยจำแนกวิเคราะห์บุคลิกภาพแต่ละด้านดังนี้

4.1.1 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวของบุตรคนแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน ดังแสดงในตาราง 33

ตาราง 33 การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวของบุตรคนแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	728.50	364.25	10.48 *
ภายในกลุ่ม	58	2106.65	34.77	
รวม	60	2745.15		

$$F_{.05}(2, 200) = 3.04$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจากตาราง 33 ปรากฏว่า บุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวของบุตรคนแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าบุตรคนแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน มีบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวแตกต่างกัน และเพื่อทดสอบแสดงความแตกต่างของบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวของบุตรคนแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกันเป็นรายคู่ ผู้วิจัยใช้การทดสอบเปรียบเทียบพหุคูณของ Scheffe ปรากฏผลเปรียบเทียบดังแสดงในตาราง 34

ตาราง 34 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ของบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ของบุตรคนแรก ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D
กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 1	44	10.36	5.05
กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 2	6	19.83	6.27
กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 3	11	16.82	8.51

การเปรียบเทียบพหุคูณของ Scheffe

กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 1 และกลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 2 $F = 6.81^*$ df 2/58

กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 1 และกลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 3 $F = 5.27^*$ df 2/58

กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 2 และกลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 3 $F = 0.51$ df 2/58

$F_{.05}(2,55) = 3.17$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 34 ปรากฏว่า บุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวของบุตรคนแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก และบุตรคนแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 บุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวของบุตรคนแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักและบุตรคนแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรีกร่องเอาจากเด็ก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยของบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว จะเห็นว่าบุตรคนแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก มีปัญหาในบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวน้อยกว่าบุตรคนแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ บุตรคนแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักมีปัญหาในบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวน้อยกว่าบุตรคนแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรีกร่องเอาจากเด็ก

สำหรับบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวของบุตรคนแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ และบุตรคนแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอาจากเด็กแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นั่นคือ บุตรคนแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ มีบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวไม่แตกต่างจากบุตรคนแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอาจากเด็ก

4.1.2 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในสังคมของบุตรคนแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน ทั้งแสดงในตาราง 35

ตาราง 35 การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในสังคมของบุตรคนแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	534.02	267.01	2.89
ภายในกลุ่ม	58	5356.31	92.35	
รวม	60	5890.33		

$$F_{.05} (2, 55) = 3.17$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจากตาราง 35 ปรากฏว่า บุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในสังคมของบุตรคนแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นั่นคือ บุตรคนแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน มีบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในสังคมไม่แตกต่างกัน

4.1.3 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์ของบุตรคนแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน ทั้งแสดงในตาราง 36

ตาราง 36 การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์ของบุตรคนแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	2.62	1.31	0.03
ภายในกลุ่ม	58	2345.02	40.43	
รวม	60	2347.64		

$$F_{.05}(2,55) = 3.17$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจากตาราง 36 ปรากฏว่า บุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์ของบุตรคนแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นั่นคือ บุตรคนแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน มีบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์ไม่แตกต่างกัน

4.1.4 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพด้านการทำตามผู้อื่นของบุตรคนแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน ทั้งแสดงในตาราง 37

ตาราง 37 การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพด้านการทำตามผู้อื่นของบุตรคนแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	24.27	12.13	0.70
ภายในกลุ่ม	58	1007.99	17.38	
รวม	60	1032.26		

$$F_{.05} (2,55) = 3.17$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจากตาราง 37 ปรากฏว่า บุคลิกภาพด้านการทำตามผู้อื่นของบุตรคนแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นั่นคือ บุตรคนแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน มีบุคลิกภาพด้านการทำตามผู้อื่นไม่แตกต่างกัน

4.1.5 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพด้านการปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริงของบุตรคนแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน ดังแสดงในตาราง 38

ตาราง 38 การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพด้านการปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริงของบุตรคนแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	185.01	92.51	1.88
ภายในกลุ่ม	58	2858.07	49.28	
รวม	60	3043.08		

$$F_{.05} (2, 55) = 3.17$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจากตาราง 38 ปรากฏว่า บุคลิกภาพด้านการปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริงของบุตรคนแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นั่นคือ บุตรคนแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกัน มีบุคลิกภาพด้านการปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริงไม่แตกต่างกัน

4.1.6 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพด้านอารมณ์ของบุตรคนแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน ทั้งแสดงในตาราง 39

ตาราง 39 การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพก่อนอากรรม
ของบุตรคนแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	79.06	39.53	2.10
ภายในกลุ่ม	58	1092.67	18.84	
รวม	60	1171.73		

$$F_{.05} (2, 55) = 3.17$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจากตาราง 39 ปรากฏว่า บุคลิกภาพก่อนอากรรมของบุตรคนแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นั่นคือ บุตรคนแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกัน มีบุคลิกภาพก่อนอากรรมไม่แตกต่างกัน

4.1.7 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพก้นการเป็นผู้นำของบุตรคนแรกที่ได้รับ
การอบรมเลี้ยงดูต่างกัน ทั้งแสดงในตาราง 40

ตาราง 40 การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพก้นการ
เป็นผู้นำของบุตรคนแรกที่ได้รับ การอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	78.03	39.02	3.26*
ภายในกลุ่ม	58	694.72	11.98	
รวม	60	772.75		

$$F_{.05}(2,55) = 3.17$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจากตาราง 40 ปรากฏว่า บุคลิกภาพก้นการ
เป็นผู้นำของบุตรคนแรกที่ได้รับ การอบรมเลี้ยงดูต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าบุตรคนแรกที่ได้รับ การอบรมเลี้ยงดูต่างกัน มีบุคลิกภาพก้นการ
เป็นผู้นำแตกต่างกัน และเพื่อทดสอบความแตกต่างของบุคลิกภาพก้นการเป็นผู้นำของบุตร
คนแรกที่ได้รับ การอบรมเลี้ยงดูต่างกันเป็นรายคู่ ผู้วิจัยใช้การทดสอบเปรียบเทียบแบบ
พหุคูณของ Scheffe ปรากฏผลเปรียบเทียบทั้งแสดงในตาราง 41

ตาราง 41 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ของบุคลิภาพด้านการเป็นผู้นำ
ของบุตรคนแรก ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D
กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 1	44	17.20	3.37
กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 2	6	15.17	2.79
กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 3	11	19.45	4.08

การเปรียบเทียบพหุคูณของ Scheffé

กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 1 และกลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 2 $F = 0.92$ df 2/58
 กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 1 และกลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 3 $F = 1.86$ df 2/58
 กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 2 และกลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 3 $F = 2.98$ df 2/58

การเปรียบเทียบแต่ละคู่โดย Scheffé ที่ .05 ไม่พบว่ามีคู่ใดแตกต่างกัน
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.2 การเปรียบเทียบบุคลิภาพของบุตรคนรอง ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดู
 ต่างกัน โดยจำแนกวิเคราะห์บุคลิภาพแต่ละด้านดังนี้

4.2.1 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวของบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน ดังแสดงในตาราง 42

ตาราง 42 การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวของบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	1042.08	521.04	14.89*
ภายในกลุ่ม	68	2379.83	35.00	
รวม	70	3421.92		

$$F_{.05} (2, 65) = 3.14$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจากตาราง 42 ปรากฏว่า บุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวของบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า บุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกันมีบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวแตกต่างกันเพื่อทดสอบแสดงความแตกต่างของบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวของบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูเป็นรายคู่ ผู้วิจัยใช้การทดสอบเปรียบเทียบพหุคูณของ Scheffé ปรากฏผลเปรียบเทียบดังแสดงในตาราง 43

ตาราง 43 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ของบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ของบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.
กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 1	54	12.28	5.70
กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 2	5	16.00	6.86
กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 3	12	22.50	6.54

การเปรียบเทียบพหุคูณของ Scheffé

กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 1 และกลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 2 $F = 0.91$

กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 1 และกลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 3 $F = 14.66^*$

กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 2 และกลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 3 $F = 2.13$

$$F_{.05} (2, 65) = 3.14$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 43 ปรากฏว่า บุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวของบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก และบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรีกรองเอาจากเด็ก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยของบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในสังคมจะเห็นว่า บุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักจะมีปัญหาในบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในสังคมน้อยกว่าบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรีกรองเอาจากเด็ก

สำหรับบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวของบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก และบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ บุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ และบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรีกรองเอาจากเด็ก แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ บุตรคนรองที่

ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก และบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ บุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ และบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอาจากเด็ก มีบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวไม่แตกต่างกัน

4.2.2 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในสังคมของบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน ดังแสดงในตาราง 44

ตาราง 44 การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในสังคมของบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	455.51	227.76	2.24
ภายในกลุ่ม	68	6917.81	101.73	
รวม	70	7373.32		

$$F_{.05} (2, 65) = 3.14$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจากตาราง 44 ปรากฏว่า บุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในสังคมของบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นั่นคือ บุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน มีบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในสังคมไม่แตกต่างกัน

4.2.3 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์ของบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน ดังแสดงในตาราง 45

ตาราง 45 การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์ของบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	224.88	112.44	2.72
ภายในกลุ่ม	68	2613.06	41.37	
รวม	70	3037.94		

$$F_{.05} (2, 65) = 3.14$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจากตาราง 45 ปรากฏว่า บุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์ของบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นั่นคือ บุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน มีบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์ไม่แตกต่างกัน

4.2.4 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพก่อนการทำตามผู้อื่นของบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน ดังแสดงในตาราง 46

ตาราง 46 การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพก่อนการทำตามผู้อื่นของบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

แหล่งการแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	214.19	107.09	8.06
ภายในกลุ่ม	68	903.36	13.28	
รวม	70	1117.55		

$$F_{.05} (2, 70) = 3.14$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจากตาราง 46 ปรากฏว่า บุคลิกภาพก่อนการทำตามผู้อื่นของบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า บุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน มีบุคลิกภาพก่อนการทำตามผู้อื่นแตกต่างกัน และเพื่อทดสอบความแตกต่างของบุคลิกภาพก่อนการทำตามผู้อื่นของบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกันเป็นรายคู่ ผู้วิจัยใช้การทดสอบเปรียบเทียบแบบพหุคูณของ Scheffé ปรากฏผลเปรียบเทียบ ดังแสดงในตาราง 47

ตาราง 47 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ของบุคลิภาพด้านการทำตามผู้อื่น
ของบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

กลุ่มตัวอย่าง	n	$\bar{X}$	S.D.
กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 1	54	14.35	3.76
กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 2	5	18.80	2.95
กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 3	12	18.25	3.28

การเปรียบเทียบพหุคูณของ Scheffe

กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 1 และกลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 2 $F = 3.41^*$ df 2/68

กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 1 และกลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 3 $F = 5.62^*$ df 2/68

กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 2 และกลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 3 $F = 0.04$ df 2/68

$$F .05 (2, 60) = 3.14$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 47 ปรากฏว่า บุคลิภาพด้านการทำตามผู้อื่น
ของบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก และบุตรคนรองที่ได้รับการอบรม
เลี้ยงดูแบบลงโทษ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 บุคลิภาพด้านการ
ทำตามผู้อื่นของบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก และบุตรคนรองที่ไ้
รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรีกร่องเอาจากเด็ก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.05 และเมื่อพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยของบุคลิภาพด้านการทำตามผู้อื่น จะเห็นว่าบุตร
คนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดู แบบให้ความรัก มีปัญหาในบุคลิภาพด้านการทำตามผู้อื่น
น้อยกว่าบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ และบุตรคนรองที่ได้รับการอบรม
เลี้ยงดูแบบเรีกร่องเอาจากเด็ก

สำหรับบุคลิภาพด้านการทำตามผู้อื่นของบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบ
ลงโทษ และบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรีกร่องเอาจากเด็ก แตกต่างกัน

อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษมีบุคลิกภาพ
 การทำตามผู้อื่นไม่แตกต่างจากบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอา
 จากเด็ก

4.2.5 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพด้านการปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริงของ
 บุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน ดังแสดงในตาราง 48

ตาราง 48 การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพด้านการ
 ปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริงของบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	671.76	335.88	5.78*
ภายในกลุ่ม	68	3948.13	58.06	
รวม	70	4619.89		

$$F_{.05} (2, 65) = 3.14$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจากตาราง 48 ปรากฏว่า บุคลิกภาพด้านการ
 ปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริงของบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน แตกต่างกัน
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า บุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน
 มีบุคลิกภาพด้านการปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริงต่างกัน และเพื่อทดสอบแสดงความ
 แตกต่างของบุคลิกภาพด้านการปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริงของบุตรคนรองที่ได้รับการ
 อบรมเลี้ยงดูต่างกันเป็นรายคู่ ผู้วิจัยใช้การทดสอบเปรียบเทียบพหุคูณของ Scheffe
 ปรากฏผลเปรียบเทียบดังแสดงในตาราง 49

ตาราง 49 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ของบุคลิกภาพด้านการปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริงของบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.
กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 1	54	22.70	7.56
กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 2	5	26.70	5.86
กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 3	12	30.83	8.45

การเปรียบเทียบพหุคูณของ Scheffé

กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 1 และกลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 2 $F = 0.54$ df 2/68

กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 1 และกลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 3 $F = 5.59^*$ df 2/68

กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 2 และกลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 3 $F = 0.06$ df 2/68

$$F_{.05}(2, 60) = 3.14$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 49 ปรากฏว่า บุคลิกภาพด้านการปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริงของบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักและบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอาจากเด็ก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยของบุคลิกภาพด้านการปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริง จะเห็นว่าบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักมีปัญหาในบุคลิกภาพด้านการปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริงน้อยกว่าบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอาจากเด็ก

สำหรับบุคลิกภาพด้านการปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริงของบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักและบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ

บุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ และบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอาจากเด็ก แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นั่นคือ บุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก และบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ บุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ และบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียวร้องเอาจากเด็ก มีบุคลิกภาพด้านการปรับตัวให้เข้ากับความ เป็นจริงไม่แตกต่างกัน

4.2.6 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพด้านอารมณ์ของบุตรคนรองที่ได้รับการเลี้ยงดูต่างกัน ทั้งแสดงในตาราง 50

ตาราง 50 การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพด้านอารมณ์ของบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	182.21	91.11	3.73*
ภายในกลุ่ม	68	1662.18	24.44	
รวม	70	1844.39		

$$F .05 (2, 65) = 3.14$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจากตาราง 50 ปรากฏว่า บุคลิกภาพด้านอารมณ์ของบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า บุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน มีบุคลิกภาพด้านอารมณ์ต่างกัน และเพื่อทดสอบความแตกต่างของบุคลิกภาพด้านอารมณ์ของบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกันเป็นรายคู่ ผู้วิจัยใช้การทดสอบเปรียบเทียบพหุคูณของ Scheffé ปรากฏผลเปรียบเทียบทั้งแสดงในตาราง 51

ตาราง 51.2 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ของบุคลิกภาพด้านอารมณ์ของบุตร
คนรอง ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

กลุ่มตัวอย่าง	n	$\bar{x}$	S.D.
กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 1	54	19.30	4.83
กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 2	5	17.00	5.83
กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 3	12	23.08	5.12

การเปรียบเทียบพหุคูณของ Scheffé

กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 1 และกลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 2 $F = 0.49$ df 2/68
 กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 1 และกลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 3 $F = 2.88$ df 2/68
 กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 2 และกลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 3 $F = 2.67$ df 2/68

การเปรียบเทียบแต่ละคู่โดย Scheffé ที่ .05 ไม่พบว่ามีคู่ใดแตกต่างกัน
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.2.7 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพค่านการ เป็นผู้นำของบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน ดังแสดงในตาราง 52

ตาราง 52 การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพค่านการ เป็นผู้นำของบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	70.51	35.26	1.78
ภายในกลุ่ม	68	1344.95	19.78	
รวม	70	1415.46		

$$F_{.05} (2, 65) = 3.14$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจากตาราง 52 ปรากฏว่า บุคลิกภาพค่านการ เป็นผู้นำของบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นั่นคือ บุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน มีบุคลิกภาพค่านการเป็นผู้นำไม่แตกต่างกัน

หมายเหตุ ข้อ 4.3 มีข้อมูลบุคลิกภาพของบุตรคนสุดท้ายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกันเพียง 2 แบบ คือ ข้อมูลบุคลิกภาพของบุตรคนสุดท้ายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก และข้อมูลบุคลิกภาพของบุตรคนสุดท้ายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกรองเอาจากเด็ก ไม่มีข้อมูลบุคลิกภาพของบุตรคนสุดท้ายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ

4.3 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพของบุตรคนสุดท้ายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน โดยจำแนกวิเคราะห์แต่ละด้าน ดังนี้

4.3.1 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวของบุตรคนสุดท้ายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน ดังแสดงในตาราง 53

ตาราง 53 การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวของบุตรคนสุดท้ายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	1	1404.34	1404.35	43.57*
ภายในกลุ่ม	85	2739.59	32.23	
รวม	86	4143.93		

$$F_{.05} (1, 80) = 3.96$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจากตาราง 53 ปรากฏว่า บุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวของบุตรคนสุดท้ายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า บุตรคนสุดท้ายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก มีบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวแตกต่างจากบุตรคนสุดท้ายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอาจากเด็ก ดังปรากฏผลเปรียบเทียบสถิติของแต่ละกลุ่มในตาราง 54

ตาราง 54 แสดงค่าสถิติของบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวของบุตรคนสุดท้อง
ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.
กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 1	68	11.12	5.21
กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 2	—	—	— (ไม่มีข้อมูล)
กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 3	19	20.84	7.14

เมื่อพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยของบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว จะเห็นว่าบุตรคนสุดท้องที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก มีปัญหาในบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวน้อยกว่าบุตรคนสุดท้องที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอาจากเด็ก

4.3.2 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในสังคมของบุตรคนสุดท้องที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน ทั้งแสดงในตาราง 55

ตาราง 55 การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในสังคมของบุตรคนสุดท้องที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	1	861.58	861.58	6.84*
ภายในกลุ่ม	85	10711.41	126.02	
รวม	86	11572.99		

$$F .05 (1, 80) = 3.96$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจากตาราง 55 ปรากฏว่า บุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในสังคมของบุตรคนสุดท้องที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า บุตรคนสุดท้องที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก มีบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในสังคมแตกต่างจากบุตรคนสุดท้องที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรีกร่องเขาจากเด็ก ทั้งปรากฏผลเปรียบเทียบสถิติของแต่ละกลุ่มในตาราง 55

ตาราง 56 แสดงค่าสถิติของบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในสังคมของบุตรคนสุดท้ายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.
กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 1	68	28.01	11.56
กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 3	19	35.63	9.87

เมื่อพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยของบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในสังคม จะเห็นว่า บุตรคนสุดท้ายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก มีปัญหาในบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในสังคมน้อยกว่าบุตรคนสุดท้ายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอาจากเด็ก

4.3.3 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์ของบุตรคนสุดท้ายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน ดังแสดงในตาราง 57

ตาราง 57 การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์ของบุตรคนสุดท้ายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	1	170.29	170.28	3.89
ภายในกลุ่ม	85	3719.39	43.76	
รวม	86	3889.68		

$$F_{.05} (1, 80) = 3.96$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจากตาราง 57 ปรากฏว่า บุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์ของบุตรคนสุดท้ายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน แตกต่างกันอย่างไม่มี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นั่นคือ บุตรคนสุดท้ายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก มีบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์ไม่แตกต่างจากบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียวกรองเอาจากเด็ก

4.3.4 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพด้านการทำตามผู้อื่นของบุตรคนสุดท้ายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน ทั้งแสดงในตาราง 58

ตาราง 58 การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพด้านการทำตามผู้อื่น ของบุตรคนสุดท้ายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	1	53.84	53.84	3.86
ภายในกลุ่ม	85	1184.58	13.94	
รวม	86	1238.41		

$$F .05 (1, 80) = 3.96$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจากตาราง 58 ปรากฏว่า บุคลิกภาพด้านการทำตามผู้อื่นของบุตรคนสุดท้ายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นั่นคือ บุตรคนสุดท้ายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก มีบุคลิกภาพด้านการทำตามผู้อื่นไม่แตกต่างจากบุตรคนสุดท้ายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียวกรองเอาจากเด็ก

4.3.5 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพด้านการปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริงของ บุตรคนสุดท้ายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน ดังแสดงในตาราง 59

ตาราง 59 การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพด้านการปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริงของบุตรคนสุดท้ายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	1	192.20	192.20	3.16
ภายในกลุ่ม	85	5176.51	60.90	
รวม	86	5368.71		

$$F_{.05} (1, 80) = 3.96$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจากตาราง 59 ปรากฏว่า บุคลิกภาพด้านการปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริงของบุตรคนสุดท้ายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นั่นคือ บุตรคนสุดท้ายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก มีบุคลิกภาพด้านการปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริง ไม่แตกต่างจากบุตรคนสุดท้ายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรีกรองเอาจากเด็ก

4.3.6 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพค่านิยมของบุตรคนสุกห้องที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน ทั้งแสดงในตาราง 60

ตาราง 60 การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อหาความแตกต่างของบุคลิกภาพค่านิยมของบุตรคนสุกห้องที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	1	93.62	93.62	3.96*
ภายในกลุ่ม	85	2010.06	23.65	
รวม	86	2103.68		

$$F_{.05} (1, 80) = 3.96$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจากตาราง 60 ปรากฏว่า บุคลิกภาพค่านิยมของบุตรคนสุกห้องที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า บุตรคนสุกห้องที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก มีบุคลิกภาพค่านิยมแตกต่างจากบุตรคนสุกห้องที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรีกร้องเอาจากเต็ก ทั้งปรากฏผลเปรียบเทียบสถิติแต่ละกลุ่มในตาราง 61

ตาราง 61 แสดงค่าสถิติของบุคลิภาพค่านอารมณ์ของบุตรคนสุดท้องที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.
กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 1	68	20.65	4.97
กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 3	19	23.16	4.45

เมื่อพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยของบุคลิภาพค่านอารมณ์ จะเห็นว่าบุตรคนสุดท้องที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก มีปัญหาในบุคลิภาพค่านอารมณ์น้อยกว่าบุตรคนสุดท้องที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอาจากเด็ก

4.3.7 การเปรียบเทียบบุคลิภาพค่านการเป็นผู้นำของบุตรคนสุดท้องที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน ทั้งแสดงในตาราง 62

ตาราง 62 การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อหาความแตกต่างของบุคลิภาพค่านการเป็นผู้นำของบุตรคนสุดท้องที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	1	83.85	83.85	4.96*
ภายในกลุ่ม	85	1437.83	16.92	

$$F_{.05}(1, 80) = 3.96$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจากตาราง 62 ปรากฏว่า บุคลิภาพค่านการเป็นผู้นำของบุตรคนสุดท้องที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า บุตรคนสุดท้องที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักมีบุคลิภาพ

ด้านการเป็นผู้นำแตกต่างจากบุตรคนสุดท้ายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียวร่งเอาจาก
เค็ก ทั้งปรากฏผลเปรียบเทียบสถิติของแต่ละกลุ่มในตาราง 63

ตาราง 63 แสดงค่าสถิติของบุคลิกภาพด้านการเป็นผู้นำของบุตรคนสุดท้ายที่ได้รับการ
อบรมเลี้ยงดูต่างกัน

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.
กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 1	68	17.68	4.24
กลุ่มที่ได้รับการอบรมแบบที่ 3	19	20.05	3.58

เมื่อพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยของบุคลิกภาพด้านการเป็นผู้นำจะเห็นว่า บุตรคน
สุดท้ายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก มีปัญหาในบุคลิกภาพด้านการเป็นผู้นำน้อยกว่า
บุตรคนสุดท้ายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียวร่งเอาจากเค็ก

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายในการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบบุคลิกภาพของบุตร จำแนกตาม
 - 1.1 ลำดับการเกิด
 - 1.2 การอบรมเลี้ยงดู
 - 1.3 สถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว
2. เพื่อเปรียบเทียบบุคลิกภาพของบุตรในแต่ละลำดับที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

กลุ่มตัวอย่าง

การศึกษานี้จัดกระทำกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 228 คน เป็นนักเรียนชั้น ม.ศ.

4 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2524 ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร คือ

- | | |
|---|-------------|
| 1. นักเรียนโรงเรียนคอนเมืองช่างอากาศอำรุง | จำนวน 52 คน |
| 2. นักเรียนโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย | จำนวน 72 คน |
| 3. นักเรียนโรงเรียนยานนาวาเขต | จำนวน 49 คน |
| 4. นักเรียนโรงเรียนสุวรณาราม | จำนวน 38 คน |
| 5. นักเรียนโรงเรียนวัดรางบัว | จำนวน 17 คน |

สมมุติฐานในการวิจัย

1. บุตรที่มีลำดับการเกิดต่างกันมีบุคลิกภาพแตกต่างกัน
2. บุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกันมีบุคลิกภาพแตกต่างกัน
3. บุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน มีบุคลิกภาพแตกต่างกัน

4. บุตรที่มีลำดับการเกิดเดียวกัน แต่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน มีบุคลิกภาพแตกต่างกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษารังนี้ ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู ซึ่งเป็นแบบมาตราการจัดอันดับ 5 อันดับ จำนวน 60 ข้อ ลักษณะเป็นข้อความถามถึงการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ในด้าน การให้ ความรัก การลงโทษ และการเรียกร้องเอาจากเด็ก อย่างละ 20 ข้อ แบบสอบถามนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น ได้ค่าความเชื่อมั่นในแต่ละด้านดังนี้คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบให้ ความรัก ได้ค่าความเชื่อมั่น = 0.965 การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ ได้ค่าความเชื่อมั่น = 0.903 และการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอาจากเด็ก ได้ค่าความเชื่อมั่น = 0.950

2. แบบสอบถามภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยถามเกี่ยวกับ รายละเอียดส่วนตัว และพื้นฐานทางเศรษฐกิจของครอบครัวนักเรียน

3. แบบสำรวจ เพื่อวัดบุคลิกภาพ 7 ด้านของนักเรียน มีชื่อว่าแบบสำรวจเพื่อ การให้คำปรึกษาชื่อ Minnesota ผู้วิจัยนำแบบสำรวจ แต่ละด้านไปหาค่าความเชื่อมั่น ได้ค่าความเชื่อมั่นในแต่ละด้านดังนี้

ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว	ได้ค่าความเชื่อมั่น = 0.8796
ด้านความสัมพันธ์ในสังคม	ได้ค่าความเชื่อมั่น = 0.8789
ด้านความมั่นคงทางอารมณ์	ได้ค่าความเชื่อมั่น = 0.7795
ด้านการทำตามผู้อื่น	ได้ค่าความเชื่อมั่น = 0.6814
ด้านการปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริง	ได้ค่าความเชื่อมั่น = 0.8068
ด้านอารมณ์	ได้ค่าความเชื่อมั่น = 0.6621
ด้านการเป็นผู้นำ	ได้ค่าความเชื่อมั่น = 0.7748

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพของบุตรที่มีลำดับการเกิดต่างกัน

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพของบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจ
ต่างกัน

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพของบุตรที่มีลำดับการเกิดเดียวกัน
แต่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีการทางสถิติ ดังนี้

1. เปรียบเทียบความแตกต่างของบุคลิกภาพระหว่างตัวแปร โดยใช้
การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Anova)
2. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของคะแนนบุคลิกภาพโดยใช้การทดสอบ
เปรียบเทียบแบบพหุคูณของ เชฟเฟ (Scheffé)

การวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังนี้

1. เปรียบเทียบบุคลิกภาพของบุตรที่มีลำดับการเกิดต่างกัน
จากการเปรียบเทียบบุคลิกภาพของบุตรคนแรก บุตรคนรอง และบุตร
คนสุดท้อง ผลปรากฏว่า
 - 1.1 บุตรคนแรก บุตรคนรอง และบุตรคนสุดท้อง มีบุคลิกภาพ
ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
 - 1.2 บุตรคนแรก บุตรคนรอง และบุตรคนสุดท้อง มีบุคลิกภาพด้าน
ความสัมพันธ์ในสังคม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
 - 1.3 บุตรคนแรก บุตรคนรอง และบุตรคนสุดท้อง มีบุคลิกภาพด้าน
ความมั่นคงทางอารมณ์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
 - 1.4 บุตรคนแรก บุตรคนรอง และบุตรคนสุดท้อง มีบุคลิกภาพด้าน
การทำความดีอื่น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.5 บุตรคนแรก บุตรคนรอง และบุตรคนสุดท้อง มีบุคลิภาพ
 คำนการปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริงแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.6 บุตรคนสุดท้อง มีปัญหาในบุคลิภาพด้านอารมณ์มากกว่าบุตร
 คนแรกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บุตรคนแรกและบุตรคนรอง บุตรคนรองและบุตรคนสุดท้อง มี
 บุคลิภาพด้านอารมณ์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.7 บุตรคนแรก บุตรคนรอง และบุตรคนสุดท้อง มีบุคลิภาพ
 คำนการเป็นผู้นำแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. เปรียบเทียบบุคลิภาพของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

เปรียบเทียบบุคลิภาพของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก
 แบบลงโทษ และแบบเรียกร้องเอาจากเด็ก

2.1 บุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ และบุตรที่ได้รับ
 การอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอาจากเด็ก มีปัญหาในบุคลิภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว
 มากกว่าบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษมีบุคลิภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวแตกต่างจาก
 บุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอาจากเด็กอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 บุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอาจากเด็กมีปัญหาใน
 บุคลิภาพด้านความสัมพันธ์ในสังคมมากกว่าบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักและ
 บุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 บุตรที่ได้รับ
 การอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักมีบุคลิภาพด้านความสัมพันธ์ในสังคม แตกต่างจากบุตรที่ไ้
 รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 บุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอาจากเด็ก มีปัญหา
 ในบุคลิภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์มากกว่าบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 บุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักและบุตร
 ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ บุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษและบุตรที่ได้รับ

การอบรมเลี้ยงดูแบบเรียวร้องเอาจากเด็ก มีบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์แตกต่างกันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.4 บุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ และบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียวร้องเอาจากเด็ก มีปัญหาในบุคลิกภาพด้านการทำตามผู้อื่นมากกว่าบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 บุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ มีบุคลิกภาพด้านการทำตามผู้อื่น แตกต่างจากบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียวร้องเอาจากเด็ก อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.5 บุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียวร้องเอาจากเด็ก มีปัญหาในบุคลิกภาพด้านการปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริงมากกว่าบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 บุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักและบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ บุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษและบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียวร้องเอาจากเด็ก มีบุคลิกภาพด้านการปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริงแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.6 บุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียวร้องเอาจากเด็ก มีปัญหาในบุคลิกภาพด้านอารมณ์มากกว่าบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักและบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 บุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักมีบุคลิกภาพด้านอารมณ์แตกต่างจากบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.7 บุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียวร้องเอาจากเด็กมีปัญหาในบุคลิกภาพด้านการเป็นผู้นำมากกว่าบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักและบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 บุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักมีบุคลิกภาพด้านการเป็นผู้นำแตกต่างจากบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. เปรียบเทียบบุคลิกภาพของบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกัน

เปรียบเทียบบุคลิกภาพของบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่ำ

ปานกลาง และ สูง

3.1 บุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกัน มีบุคลิกลักษณะ ความสัมพันธ์ในครอบครัว แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 บุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่ำ มีปัญหาในบุคลิกลักษณะ ความสัมพันธ์ในสังคมมากกว่าบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 บุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจปานกลางมีปัญหาในบุคลิกลักษณะความสัมพันธ์ในสังคมมากกว่าบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 บุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่ำมีบุคลิกลักษณะความสัมพันธ์ในสังคมแตกต่างจากบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจปานกลาง อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 บุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกัน มีบุคลิกลักษณะความมั่นคงทางอารมณ์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.4 บุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกัน มีบุคลิกลักษณะการหาเพื่อน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.5 บุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกัน มีบุคลิกลักษณะทางด้านการปรับตัวให้เข้ากับความ เป็นจริง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.6 บุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่ำ และบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจปานกลาง มีปัญหาในบุคลิกลักษณะอารมณ์มากกว่าบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 บุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่ำมีบุคลิกลักษณะอารมณ์แตกต่างจากบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจปานกลางอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.7 บุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่ำ มีปัญหาในบุคลิกลักษณะการเป็นผู้นำมากกว่าบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจปานกลาง และบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 บุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจปานกลางมีปัญหาในบุคลิกลักษณะการเป็นผู้นำมากกว่าบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. เปรียบเทียบบุคลิกภาพของบุตรที่มีลำดับการเกิดเดียวกัน แต่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

4.1 เปรียบเทียบบุคลิกภาพของบุตรคนแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก แบบลงโทษ และแบบเรียกร้องเอาจากเด็ก

4.1.1 บุตรคนแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ และบุตรคนแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอาจากเด็ก มีปัญหาในบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวมากกว่าบุตรคนแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 บุตรคนแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษมีบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวแตกต่างจากบุตรคนแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอาจากเด็กอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.1.2 บุตรคนแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน มีบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในสังคมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.1.3 บุตรคนแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกันมีบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.1.4 บุตรคนแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกันมีบุคลิกภาพด้านการทำตามผู้อื่นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.1.5 บุตรคนแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน มีบุคลิกภาพด้านการปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริงแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.1.6 บุตรคนแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกัน มีบุคลิกภาพด้านอารมณ์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.1.7 บุตรคนแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกัน มีบุคลิกภาพด้านการเป็นผู้นำแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เมื่อนำมาเปรียบเทียบเป็นรายคู่แล้วไม่พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 เปรียบเทียบบุคลิกภาพของบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก แบบลงโทษ และแบบเรียกร้องเอาจากเด็ก

4.2.1 บุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียวร้องเอาจากเด็ก มีปัญหาในบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวมากกว่าบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 บุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก และบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ บุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ และบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียวร้องเอาจากเด็ก มีบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2.2 บุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกันมีบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในสังคม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2.3 บุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน มีบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2.4 บุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ และบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียวร้องเอาจากเด็ก มีปัญหาในบุคลิกภาพด้านการทำตามผู้อื่นมากกว่าบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 บุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ มีบุคลิกภาพด้านการทำตามผู้อื่นแตกต่างจากบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียวร้องเอาจากเด็กอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2.5 บุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียวร้องเอาจากเด็ก มีปัญหาในบุคลิกภาพด้านการปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริงมากกว่าบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 บุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักและบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ บุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ และบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียวร้องเอาจากเด็ก มีบุคลิกภาพด้านการปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2.6 บุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน มีบุคลิกภาพด้านอารมณ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เมื่อนำมาเปรียบเทียบกันเป็น

รายคู่แล้ว ไม่พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2.7 บุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกันมีบุคลิกภาพ
ด้านการเป็นผู้นำแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.3 เปรียบเทียบบุคลิกภาพของบุตรคนสุดท้ายที่ได้รับการอบรม
เลี้ยงดูแบบให้ความรักและแบบเรียกร้องเอาจากเด็ก

4.3.1 บุตรคนสุดท้ายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้อง
เอาจากเด็ก มีปัญหาในบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวมากกว่าบุตรคนสุดท้ายที่ได้รับการ
อบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.3.2 บุตรคนสุดท้ายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้อง
เอาจากเด็ก มีปัญหาในบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในสังคมมากกว่าบุตรคนสุดท้ายที่ได้รับการ
อบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.3.3 บุตรคนสุดท้ายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน มี
บุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.3.4 บุตรคนสุดท้ายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน มี
บุคลิกภาพด้านการทำตามผู้อื่นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.3.5 บุตรคนสุดท้ายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน มี
บุคลิกภาพด้านการปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริงแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4.3.6 บุตรคนสุดท้ายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้อง
เอาจากเด็ก มีปัญหาในบุคลิกภาพด้านอารมณ์มากกว่าบุตรคนสุดท้ายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดู
แบบให้ความรัก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.3.7 บุตรคนสุดท้ายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้อง
เอาจากเด็ก มีปัญหาในบุคลิกภาพด้านการเป็นผู้นำมากกว่าบุตรคนสุดท้ายที่ได้รับการอบรม
เลี้ยงดูแบบให้ความรัก

อภิปรายผลการวิจัย

1. เปรียบเทียบบุคลิกภาพของบุตรที่มีลำดับการเกิดต่างกัน ผลการวิจัยปรากฏว่า

1.1 บุตรคนสุดท้ายมีปัญหาในบุคลิกภาพด้านอารมณ์มากกว่าบุตรคนแรกอย่าง
 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของเวรี และ เว็นไทร์
 (Very and Ventire citing Warren Borsson 1970 : 35) ที่ได้ศึกษา พบ
 ว่า บุตรคนสุดท้ายมักเอาแต่ใจตัวเอง ไม่มีความก้าวหน้าทางพัฒนาการด้านจิตใจ เจ้าอา
 รรมณ์ เจียนขริบ ขี้ระแวง และจากการศึกษาของทิมจิตเวช ศูนย์สุขภาพจิต ซึ่ง สุภา
 มาลากุล ณ อยุธยา และคณะ (สุภา มาลากุล และคณะ 2516 : 25 - 26) ได้ศึกษา
 เรื่องเด็กที่มีพฤติกรรมแปรปรวน โดยรวบรวมข้อมูลจากแฟ้มรายงานคนไข้ปี พ.ศ. 2515
 จำนวน 67 ราย ได้พบว่าในการศึกษาเฉพาะตัวเกี่ยวกับลำดับการเกิดนั้น เป็นบุตรคน
 สุดท้าย 21 % เป็นบุตรคนโต 19.4 % กิติกร มีทรัพย์ (กิติกร มีทรัพย์ 2521 : 16)
 ได้ให้คำอธิบายเกี่ยวกับปัญหาของบุตรคนสุดท้ายไว้ว่า เป็นเพราะบุตรคนสุดท้ายจะถูกเลี้ยง
 คุแบบถูกแคงของพ่อแม่ และมักจะได้รับการคุ้มครองมากเกินไป (Over Protection) ซึ่ง
 เป็นเหตุสำคัญที่ทำให้บุตรคนสุดท้ายเกิดปัญหาภายหลัง และ หลุย จาปาเทศ (หลุย จา
 ปาเทศ 2522 : 58) ได้ให้คำอธิบายถึงสาเหตุที่บุตรคนสุดท้ายมีปัญหาว่าเป็นเพราะบุตร
 คนสุดท้ายมักได้รับความรักอย่างเต็มเปี่ยม และไม่มีใครมาแย่งความรักอีก เมื่อเป็นเช่นนั้น
 ก็เรียนรู้อารมณ์เพียงอย่างเดียวคือความรัก และจะต้องการความรักเรื่อยไป แต่พอเป็นผู้
 ใหญ่ในสังคมไม่เป็นเช่นนั้น การแ่งแย่ง ใครก็ใครอยู่ หรือลักษณะการแบ่งพรรคแบ่งพวก
 ทำให้บุตรคนสุดท้ายปรับตัวลำบาก และมักกลายเป็นเด็กที่เอาแต่ใจตัวเองเป็นใหญ่

1.2 ไม่พบความแตกต่างของบุคลิกภาพด้านอื่น ๆ อีก 6 ด้านของบุตรที่มี
ลำดับการเกิดต่างกัน คือบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ด้านความสัมพันธ์ในสังคม
ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ ด้านการทำตามผู้อื่น ด้านการปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริง
ด้านการเป็นผู้นำ ผลการวิจัยนี้ไม่ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า "บุตรที่มีลำดับการเกิดต่าง
 กัน มีบุคลิกภาพแตกต่างกัน" จากการค้นคว้าผลงานวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

บ้านต่าง ๆ ทั้ง 7 บ้านของบุตรที่มีลำดับการเกิดต่างกันนี้ ไม่ปรากฏว่าได้มีผู้ใดได้ทำการศึกษา
 กันไว้ มีแต่การศึกษาในเรื่องบุคลิภาพบ้านอื่น ๆ ของบุตรที่มีลำดับการเกิดต่างกัน ซึ่งจะ
 ขอนำมากล่าวในที่นี้เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาประกอบกันคือ จากผลการวิจัยของ การุณี
 สุทนต์ (การุณี สุทนต์ 2521 : 70) ที่ได้ศึกษาลักษณะบุคลิภาพบ้านความถี่ของการของ
 นิสิตรัฐบาลกรมมหาวิทยาลัย ที่เป็นบุตรคนแรก คนกลาง และคนสุดท้อง ประกอบด้วยบุตรคนแรก
 76 คน คนกลาง 97 คน และคนสุดท้อง 60 คน จากครอบครัวซึ่งมีจำนวนพี่น้อง 3 - 5 คน
 ที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 1 ทุกคนของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยปีการศึกษา 2521 ผลการวิจัยปรากฏ
 ว่า บุคลิภาพบ้านความถี่ของการของบุตรที่มีลำดับการเกิดต่างกัน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ
 ทางสถิติ นั่นคือพบว่านิสิตที่เป็นบุตรคนแรก คนกลาง และคนสุดท้องมีลักษณะบุคลิภาพบ้าน
 ความถี่ของการไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ผลการวิจัยของ ศศิวิมล ไสภณพันธ์ (ศศิวิมล ไสภณ
 พันธ์ 2522 : 51) ที่ได้ศึกษาเรื่องลำดับการเกิดกับการปรับตัวของบุตรคนแรก บุตรคน
 กลางและบุตรคนสุดท้องว่าแตกต่างหรือคล้ายคลึงกันเพียงใด กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยบุตร
 คนแรก 40 คน คนกลาง 40 คน และคนสุดท้อง 40 คน จากครอบครัวซึ่งมีพี่น้องจำนวน
 3 และ 5 คน และเป็นนักเรียนที่มีอายุระหว่าง 14 - 19 ปี จากโรงเรียน 6 แห่งในเขต
 กรุงเทพมหานคร เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามสถานภาพทางครอบครัว
 ซึ่งครอบคลุมในด้านการอยู่ เพศ ลำดับการเกิด และจำนวนพี่น้อง แบบสอบถามนี้ใช้สำหรับจัด
 เลือกลุ่มตัวอย่าง แล้วจึงให้ทำแบบสำรวจเกี่ยวกับปัญหาของมูลนิธิ และให้ครูประจำชั้นทำแบบ
 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับตัวของกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยพบว่า บุตรคนแรก
 คนกลาง และคนสุดท้องมีปัญหาในการปรับตัวแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้าน และ
 คะแนนความเห็นจากครูมีความสัมพันธ์กับคะแนนปัญหาของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
 .05 ผลการวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุกัญญา กุลอึ้ง (สุกัญญา กุลอึ้ง 2523
 : 40) ที่ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออก และการ
 อบรมเลี้ยงดูตามการรายงานของตนเอง ซึ่งพบว่านักศึกษาที่เป็นบุตรคนแรก คนกลาง และคน
 สุดท้อง มีพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และจาก
 การศึกษาของ นิพนธ์ แจ้งเอี่ยม (นิพนธ์ แจ้งเอี่ยม 2519 : 58) ที่ได้ศึกษามูลนิธิภาพ

แสดงตัว ความเชื่อมั่นในตัวเอง และความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนที่เป็นบุตรคนแรก คนกลาง และคนสุดท้อง ปรากฏผลว่า บุตรที่มีลำดับการเกิดต่างกัันมีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

การที่ไม่พบความแตกต่างของบุคลิกภาพอีก 6 ด้านของบุตรที่มีลำดับการเกิดต่างกัันนั้น อาจเป็นเพราะสัมพันธภาพในครอบครัวไม่ได้ส่งเสริมให้บุตรที่มีลำดับการเกิดต่างกัันมีบุคลิกภาพต่างกััน ๗ ทั้งกล่าวแตกต่างกััน ดังเช่นผลการวิจัยของ โคน และสกูลเลอร์ (Kohn and Schooler, 1975 : 171) ซึ่งได้วิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นมารดา ของชั้กวัย 10 ปี ที่เป็นชนชั้นกลาง 174 คน และชนชั้นกรรมกร 165 คน ผลปรากฏว่า มารดามีค่านิยมในการเลี้ยงดูบุตร และการปฏิบัติต่อบุตร กระทำผิดในแต่ละลำดับการเกิดแตกต่างกัันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า ลำดับการเกิดแต่เพียงอย่างเดียวน่าจะไม่มีผลทำให้บุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ความสัมพันธ์ในสังคม ความมั่นคงทางอารมณ์ การทำตามผู้อื่น การปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริง การเป็นผู้นำ แตกต่างกััน แต่อาจจะขึ้นอยู่กับตัวแปรอื่น ๆ นอกเหนือไปจากลำดับการเกิดของบุคคล

2. เปรียบเทียบบุคลิกภาพของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกััน

จากการเปรียบเทียบบุคลิกภาพของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก แบบลงโทษ และแบบเรียกร้องเอจจากเด็ก ผลปรากฏว่า

2.1 บุตรที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบลงโทษ และบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอจจากเด็ก มีปัญหาในบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวมากกว่าบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ยงยุทธ เปลิยนมดุง (ยงยุทธ เปลิยนมดุง 2509 : 9 - 10) ที่ได้ทำการศึกษาสาเหตุของเด็กที่หนีออกจากบ้าน พบว่าร้อยละสามสิบของ เด็กที่หนีออกจากบ้านมีสาเหตุมาจากผู้ปกครอง และสาเหตุเหล่านี้เนื่องจากผู้ปกครองเขินหรือละเลืลสอง ผู้ปกครองที่ค่าประมาณร้อยละสิบสี่ เป็นต้น นอกจากนี้ผลการศึกษาเรื่องปัญหาความเลื่อมของเยาวชน (คณะกรรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ กระทรวงศึกษาธิการ 2507 : 26) ยังได้พบว่า เด็กที่มีปัญหาด้านความประพฤตินั้นเป็นเด็กที่รู้สึกว่พ่อแม่ไม่รักตน มีผลทำให้เขา

ซาคัมพันสภาพอันก็กับพ่อแม่ของตน และกลายเป็นเด็กที่เกลียดโลก อยากทำร้าย อยากเป็น
 ศัตรู จากผลการวิจัยที่กล่าวมา ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ความรักของพ่อแม่ที่มีต่อบุตรนั้นมีความ
 สำคัญต่อบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวของบุตรมาก เพราะบุตรทุกคนย่อมต้องการ
 ให้พ่อแม่แสดงความรักต่อตนนอกเหนือไปจากความต้องการพื้นฐานทางร่างกาย ความต้องการ
 ความรักและความอบอุ่นนี้จะเริ่มปรากฏตั้งแต่วันแรกของชีวิต และความต้องการนี้จะมีเพิ่ม
 มากขึ้นเมื่อถึงวัยรุ่น (Strang. 1957 : 91) ดังนั้นถ้าพ่อแม่ใช้วิธีการอบรมเลี้ยงดูบุตร
 แบบหลงโทะ หรือ แบบเรียกร้องเอาจากเด็ก ซึ่งเป็นลักษณะที่ทำให้เด็กเกิดความกังวล เครียด
 และยุ่งยากเกิดขึ้นในจิตใจ คือการใช้วิธีบังคับหรือเรียกร้องอยากให้เด็กเป็นไปตามต้องการ
 หรือหลงโทะเมื่อเห็นว่าเด็กไม่เป็นอย่างที่ตนคาดหวัง จึงมีผลทำให้เด็กเกิดความรู้สึกคับข้อง
 ใจ และหาทางระบายออกมาในทางตรงกันข้ามกับที่พ่อแม่สั่งสอน ซึ่งเป็นการแสดงออกถึง
 ปัญหาในบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ดังเช่นผลการวิจัยของ ศิริพร หลิมศิริวงศ์
 (ศิริพร หลิมศิริวงศ์ 2511 : 202) ที่ได้ศึกษาถึงเด็กที่มีปัญหากับครอบครัว จนทำให้ต้อง
 มาอยู่ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง พบว่าปัญหาสำคัญของเด็กวัยรุ่นคือ พ่อแม่ไม่ให้
 ความรัก ความเอาใจใส่ และปกครองอย่างเข้มงวดกวดขันมากเกินไป

2.2 บุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอาจากเด็ก มีปัญหาใน
 บุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในสังคมมากกว่าบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักและ
 บุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบหลงโทะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยนี้
 สอดคล้องกับผลการวิจัยของไซมอนด์ (Symond. 1939 : 283 - 285) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับ
 พฤติกรรมของพ่อแม่ที่แสดงถึงการยอมรับบุตร เปรียบเทียบกับการปฏิเสธบุตร พบว่าบุตรที่
 พ่อแม่ยอมรับจะเป็นผู้ที่เพื่อนฝูงรักใคร่และยอมรับเป็นอย่างดี จะชอบเข้าสังคม สนใจการ
 งาน มองโลกในแง่ดี มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีมโนคติเกี่ยวกับตน (self concept) สูง
 คือรู้สึกว่าตัวเองมีค่า มีความอบอุ่น และปลอดภัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของแรดเก
 (Radke. 1964 : 396) ที่พบว่า บุตรจากครอบครัวที่พ่อแม่ยอมรับจะมีลักษณะเชื่อมั่นในตน
 เอง เป็นที่ยอมรับของสังคม ให้ความร่วมมือกับเพื่อนฝูง ไว้วางใจในตนเองและมีความรับผิดชอบ
 ชอบสูง นอกจากนี้ผลการวิจัยของโครเลย์ (Crowley. 1969 : 3963) ที่ได้ทำการศึกษา

เปรียบเทียบเกี่ยวกับการรับรู้ของบุตรที่พ่อแม่ปกครองแบบให้อ่านและให้ความรักกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและบุคลิกภาพ กลุ่มตัวอย่าง 180 คนเป็นเด็กจากโรงเรียนประถมศึกษาในรัฐนิวเจอร์ซีย์ ปรากฏว่าพ่อแม่ที่ปกครองแบบให้ความรัก บุตรจะมีอารมณ์คงที่ ร่าเริง กล้าหาญ และมีลักษณะเป็นมิตรกับทุกคน และจากผลงานวิจัยของมูสเสน (Mussen, 1969 : 335 - 341) ยังได้ศึกษาพบว่า การฝึกวินัยให้แก่บุตรโดยการให้เหตุผล และให้ความรัก เป็นวิธีการฝึกวินัยทางสังคมที่ได้ผลดีที่สุด ผู้วิจัยมีความเห็นเช่นเดียวกับมูสเสนที่ได้ให้เหตุผลไว้ว่า การที่บุตรได้รับความรักทำให้บุตรเลียนแบบหรือทำตามมาตรฐานที่พ่อแม่ต้องการ ซึ่งทำให้รับค่านิยมหรือกฎเกณฑ์ต่างๆ เหล่านี้เข้าไว้ในตัวเอง จึงทำให้บุตรมีวินัยในตนเองและมีความรับผิดชอบสูง ซึ่งเป็นลักษณะของผู้มีวินัยทางสังคม

สำหรับผลการวิจัยที่ว่า บุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอาจากเด็ก มีปัญหาในบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในสังคมมากกว่าบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ ผู้วิจัยมีความเห็นด้วยกับผลการวิจัยนี้ เพราะเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอาจากเด็กนั้นจะอยู่ในลักษณะถูกควบคุม ถูกเรียกร้องในด้านความสำเร็จ ครอบครองที่ยังไม่ได้รับความสำเร็จตามที่พ่อแม่คาดหวัง ก็ต้องมีสภาพจิตใจที่เครียดอยู่ตลอดเวลา เพราะเป้าหมายของการเรียกร้องยังไม่บรรลุ หรืออาจมีเป้าหมายค่อยๆ ไปโดยไม่มีที่สิ้นสุด จึงมีผลทำให้บุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบ เรียกร้องเอาจากเด็กมีปัญหาในบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในสังคม มากกว่าบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ ซึ่งถึงแม้ว่าการลงโทษจะทำให้เด็กไม่สบายใจ แต่ความไม่สบายใจนี้อาจอยู่ไม่นาน เมื่อเปรียบเทียบกับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอาจากเด็ก โดยเฉพาะถ้าเป็นการลงโทษโดยทำให้เด็กเข้าใจถึงความผิดของตนเองได้ และไม่ทำให้เด็กรู้สึกว่าเป็นการแก้แค้นจากพ่อแม่

2.3 บุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอาจากเด็กมีปัญหาในบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์มากกว่าบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของมิลเลอร์ (Miller citing Buss, 1963 : 113) ที่พบว่า ยิ่งแม่เข้มงวดกับบุตรเพิ่มมากขึ้นเท่าใด บุตรจะเกิดความหงุดหงิดคับแค้นใจมากขึ้นเท่านั้น และความขัดแย้งใจมากเท่าไรก็ยิ่งมีความก้าว

ร่ำวามากเพียงนั้น และจากผลการศึกษาของเกโซ สวานานท์ (เกโซ สวานานท์ 2510 : 67) ได้พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดจะทำให้บุตรเกิดความกังวล เครียด เจ้าอารมณ์ มีความคับข้องใจ ไม่มีความมั่นใจในตนเอง

2.4 บุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ และบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอาจากเด็ก มีปัญหาในบุคลิกภาพด้านการทำตามผู้อื่นมากกว่าบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของเกโซ สวานานท์ (เกโซ สวานานท์ 2510 : 67) ที่พบว่า การที่พ่อแม่เข้มงวดจะทำให้บุตรก้าวร้าว ซัดค้ำสิ่ง และต่อต้านพ่อแม่ และมีพฤติกรรมรุนแรงในทางนิเสธ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของมธุรส วีระเกษมกำแหง (มธุรส วีระเกษมกำแหง 2514 : 75) ที่พบว่า ถ้าพ่อแม่ใช้วิธีการลงโทษบุตรอย่างรุนแรงจะทำให้บุตรมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์น้อย ไม่สามารถพึ่งตนเองได้ ขาดความมั่นใจในตนเอง มีแต่ความหวาดระแวงอยู่ตลอดเวลา นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของประณีต สุขอุดม และพัชรี บุญนาค (ประณีต สุขอุดม อ้างอิงมาจากวัชรณี กิตติพรชัย 2515 : 29) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสังคมประเพณีด้านการลงโทษกับบุคลิกภาพของบุตร ได้พบตรงกันว่า การลงโทษของพ่อแม่มีความสัมพันธ์ทางลบกับความเป็นตัวของตัวเองของบุตร กล่าวคือ แม่ที่ลงโทษบุตรบ่อย บุตรจะมีความเป็นตัวของตัวเองน้อย ชอบพึ่งผู้อื่น แต่พ่อแม่ที่ไม่ใช้การลงโทษ บุตรจะมีความเป็นตัวของตัวเองมาก ชอบคิดและตัดสินใจด้วยตัวเอง การที่บุตรซึ่งได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษและบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอาจากเด็ก มีปัญหาในบุคลิกภาพด้านการทำตามผู้อื่นมากกว่าบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักอย่างมีนัยสำคัญทางสถิตินั้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การอบรมเลี้ยงดูบุตรโดยใช้วิธีการลงโทษ หรือวิธีการเรียกร้องเอาจากเด็กนั้น เป็นวิธีการอบรมเลี้ยงดูที่ทำให้บุตรรู้สึกว่าผู้ปกครองไม่รักตน จึงเกิดการต่อต้านอำนาจซึ่งผู้ใหญ่จะเรียกว่า "คือค่าน" ดังเช่นผลการวิจัยของบุญสวย เชิดเกียรติกุล (บุญสวย เชิดเกียรติกุล 2516 : 139) ซึ่งได้ศึกษาพบว่า เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบคาดหวังจะเกิดความรู้สึกขัดแย้งอยู่ในใจตลอดเวลา เลยกลายเป็นคนที่ต่อต้านผู้ใหญ่ เมื่อมีโอกาสก็จะปฏิบัติตรงกันข้ามกับที่ได้รับการอบรม

เลี้ยงดูมา บางคนก็แสดงปฏิกิริยาต่อต้านออกมาอย่างชัดเจน

2.5 บุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอาจากเด็กมีปัญหาในบุคลิกภาพด้านการปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริงมากกว่าบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของเชอร์เลย์ (Sherley, อ้างอิงจากสุลินี อินสว่าง 2516 : 18) ที่พบว่าบุตรที่ได้รับการรักจะมีความอบอุ่น ปลอดภัย ทำให้บุตรมีความเชื่อมั่นในตนเอง บุตรที่ขาดความรักจะปรับตัวได้ไม่ดี ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าการที่บุตรซึ่งได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอาจากเด็กมีปัญหาในบุคลิกภาพด้านการปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริงมากกว่าบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักอย่างมีนัยสำคัญนั้น เป็นเพราะว่าพ่อแม่ที่อบรมเลี้ยงดูบุตรแบบเรียกร้องเอาจากเด็กซึ่งมีลักษณะการอบรมเลี้ยงดูเป็นการควบคุมและแสดงความรู้สึกไม่พอใจเมื่อบุตรไม่สามารถทำสำเร็จตามที่ตนคาดหวังเอาไว้ ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูแบบนี้เมื่อเปรียบเทียบกับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก ซึ่งมีลักษณะการอบรมเลี้ยงดูเป็นแบบที่พ่อแม่เป็นเพียงผู้ช่วยแนะแนวทางให้บุตร ในขณะที่เดียวกันก็คอยสนับสนุนบุตร ยกย่องบุตร และยอมรับบุตรตามความสามารถของบุตร จะทำให้บุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอาจากเด็กมีปัญหาในบุคลิกภาพด้านการปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริงมากกว่า เพราะการปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริงนั้นหมายถึงความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นตามความเป็นจริง โดยมีการกระทำและคำพูดตรงไปตรงมา มีการแข่งขัน และร่วมรับรู้ในกิจกรรมต่าง ๆ พฤติกรรมต่าง ๆ เหล่านี้เป็นพฤติกรรมซึ่งเป็นปัญหาในการปฏิบัติสำหรับบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอาจากเด็ก เพราะแทนที่เด็กสามารถเลือกเป้าหมายของตนเองได้ตามใจชอบ หรือมีการแข่งขันกันตามความต้องการของตน กลับอยู่ในลักษณะที่ว่า เป้าหมายที่เด็กต้องปฏิบัตินั้นเป็นเป้าหมายของพ่อแม่ การแข่งขันก็ขึ้นอยู่กับความต้องการของพ่อแม่ และถ้าตนปฏิเสธหรือปฏิบัติไม่ไปตามเป้าหมาย พ่อแม่ก็จะแสดงความไม่พอใจ ลักษณะเช่นนี้จึงทำให้บุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอาจากเด็ก มีปัญหาในบุคลิกภาพด้านการปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริงดังกล่าว ดังเช่นผลการศึกษาของมหาวิทยาลัยมินนิโซตา (มหาวิทยาลัยมินนิโซตา 2511 : 263) ที่ได้ศึกษาเรื่องการเรียกร้องเอาจากเด็กของพ่อแม่ พบว่าส่วนมากต้องการให้เด็ก

กระทำสิ่งที่ตนไม่เคยมีโอกาสมาก่อน บางทีบุตรมีพรนิสัยและความสามารถตรงกันข้ามกับที่พ่อแม่ตั้งใจจะให้ เป็น ผลที่ได้รับก็คือ บุตรได้รับความขมขื่นและความไม่พอใจ

2.6 บุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอาจากเด็กมีปัญหาในบุคลิกภาพด้านอารมณ์มากกว่าบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักและบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบหลงใหลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของทัตพงษ์ สุนทรพิพิธ (ทัตพงษ์ สุนทรพิพิธ 2517 : 38) ที่ได้ทำการสัมภาษณ์และศึกษาประวัติของเด็กและเยาวชนจำนวน 100 คน ที่ได้ทำการสุ่มตัวอย่างมาจากสถานฝึกอบรมเยาวชนบ้านกรุณา ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง สรุปได้ว่า เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดส่วนใหญ่เป็นผู้มีปัญหาทางอารมณ์ และมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมมาแล้วทั้งสิ้น เกือบจะไม่พบเลยว่าเด็กที่ครอบครัวยังมีความอบอุ่น มีความเข้าใจกันในช่วงครอบครัว พ่อแม่ให้การศึกษาและอบรมบุตรอย่างสม่ำเสมอ มีพฤติกรรมซัดส่อสังคม ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของสภาวิจัยแห่งชาติ (สภาวิจัยแห่งชาติ 2509 : 102) พบว่า การที่เด็กได้รับความรัก การบารุงจากพ่อแม่ไม่เพียงพอ ทำให้เกิดอารมณ์ฉุนเฉียว ความคิดจำกัดในวงแคบ หว่ะไรตามความอยากต่าง ๆ โดยขาดสติ ความยังคิด ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า การที่บุตรซึ่งได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอาจากเด็ก มีปัญหาในบุคลิกภาพด้านอารมณ์มากกว่าบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก และบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบหลงใหล เป็นเพราะบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอาจากเด็กมีการรับรู้ในวิธีการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ในลักษณะที่ตนเองถูกควบคุม ถูกเรียกร้องในด้านความสำเร็จและตนเองจะไม่เป็นที่ยอมรับของพ่อแม่ถ้าไม่สามารถทำตามเป้าหมายของพ่อแม่ที่วางไว้ การรับรู้เช่นนี้ทำให้บุตรมีอาการเครียดอยู่ตลอดเวลา เพราะบุตรย่อมต้องการความรักและเป็นที่รักของบิดามารดา (Strang. 1957 : 191) แต่ในขณะที่เขากลับก็ต้องปฏิบัติในสิ่งที่ตนไม่มีความสนใจ ไม่มีความต้องการ หรือไม่มีความถนัด ให้บรรลุผลสูงสุด เพื่อให้พ่อแม่พอใจ ความรู้สึกที่ขัดแย้งกันนี้ทำให้เกิดปัญหาในบุคลิกภาพด้านอารมณ์ สำหรับ การอบรมเลี้ยงดูแบบหลงใหลนั้น แม้จะทำให้บุตรเกิดความเครียด แต่ก็ก็เป็นเพียงชั่วระยะหนึ่งเท่านั้น ไม่คงทนกับความรู้สึกที่จะต้องปฏิบัติตามเป้าหมายการเรียกร้องของพ่อแม่ที่จะคงอยู่

ตลอดไป เช่นเดียวกับผู้ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรีกร้องเอาจากเด็ก

2.7 บุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรีกร้องเอาจากเด็กมีปัญหามโนคติภาพ
 คำนการเป็นผู้นำมากกว่าบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก และบุตรที่ได้รับการอบรม
 เลี้ยงดูแบบลงโทษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัย
 ของวินิจ เกตุขำ (วินิจ เกตุขำ 2515 : 63) ที่ศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างการอบ
 รมเลี้ยงดูสามแบบ คือแบบให้ความรัก แบบลงโทษ และแบบเรีกร้องเอาจากเด็ก กับความ
 คึกซึ้งสร้างสรรค์ ความเป็นผู้นำ และความวิตกกังวล กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้น ม.ศ.3
 จังหวัดสุโขทัย จำนวน 276 คน พบว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักสัมพันธ์ทางตรงกับ
 ความเป็นผู้นำ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของประนต เล็กสวาสกี (ประนต
 เล็กสวาสกี 2517 : 93) ที่ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูเด็ก การพึง
 ตนเอง พฤติกรรมด้านความเป็นผู้นำและความรู้สึกรับผิดชอบ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียน
 มัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2516 จังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 239 คน เมื่อเปรียบเทียบ
 กับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักและแบบควบคุมกับการพึ่งผู้อื่น พบว่าเด็กที่ได้รับการรัก
 น้อย ควบคุมมากจะพึ่งผู้อื่นมาก ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า การที่บุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบ
 เรีกร้องเอาจากเด็กมีปัญหามโนคติภาพคำนการเป็นผู้นำมากกว่าบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดู
 แบบให้ความรักนั้น เป็นเพราะการอบรมเลี้ยงดูแบบเรีกร้องเอาจากเด็กนั้นเป็นวิธีการอบรม
 เลี้ยงดูที่ไม่เปิดโอกาสให้บุตรมีความเป็นอิสระแก่ตัวเองเท่าการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก
 และการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ เพราะการอบรมเลี้ยงดูแบบเรีกร้องเอาจากเด็ก
 นั้น พ่อแม่เป็นผู้วางขอบเขตและแนวทางให้บุตรประพฤติปฏิบัติ และถ้าบุตรไม่ปฏิบัติตามก็ถือว่า
 ซัดค้ำสั่ง ส่วนการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษนั้น พ่อแม่ให้ความเป็นอิสระแก่บุตรมากกว่า เพราะ
 ขอบเขตของการที่ควรปฏิบัติตามความต้องการของพ่อแม่อยู่ในวงที่แคบกว่า คืออยู่ในลักษณะเพียง
 ถ้าทำผิดก็จะถูกลงโทษ แต่ไม่ถึงกับต้องวางเป้าหมายให้ปฏิบัติตามความต้องการของพ่อแม่ทุก
 เรื่องราว เช่นการอบรมเลี้ยงดูแบบเรีกร้องเอาจากเด็ก สำหรับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้
 ความรักนั้นเป็นการอบรมเลี้ยงดูที่อยู่ในลักษณะมีพ่อแม่เป็นผู้ที่คอยสนับสนุน ช่วยเหลือ ยินดีที่
 จะอยู่กับบุตร ยกย่องคุ้มครองบุตร และทำให้บุตรมีความเชื่อมั่นในตนเอง การประพฤติปฏิบัติ

ต่อมาเช่นนี้ เป็นรากฐานของการสร้างบุคลิกภาพด้านการเป็นผู้นำ (วินิจ เกตุขำ 2515 : 98) เพราะเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กสบายใจ และได้ใช้ความคิดความสามารถ และมีความอิสระในตนเอง ทำให้เป็นผู้ที่มีลักษณะความเป็นผู้นำ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของลิวิน (Levine อ้างอิงมาจากวินิจ เกตุขำ 2515 : 78) ที่ศึกษาพบว่า เด็กที่เรียนที่ พ่อแม่ ครูอาจารย์รักใคร่ จะมีลักษณะความเป็นผู้นำอยู่ด้วย

3. เปรียบเทียบบุคลิกภาพของบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกัน ผลการวิจัยปรากฏว่า

3.1 บุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่ำ และบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจปานกลาง มีปัญหาในบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในสังคมมากกว่าบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของวาเนอร์และคณะ (Warner and Others citing Ringness. 1968 : 270) ที่ได้ใช้แบบสอบถามวัดบุคลิกภาพ พบว่าพวกที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำมีแนวโน้มขาดความอบอุ่น หงุดหงิดง่าย และมีความวิตกกังวล ปรักท้วงเข้าสังคมไม่ค่อยดี มากกว่าชนชั้นสูง และจากการศึกษาของเก็ทูล ทาสีทรี (เก็ทูล ทาสีทรี 2513 : 13) ที่ศึกษาเปรียบเทียบสังคมประเทิถ และบุคลิกภาพของบุคคลจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่างกัน พบว่าจากความคิดเห็นและการศึกษาต่าง ๆ นั้น จะเห็นว่าในกลุ่มชนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับสูงมักรู้สึกหยิ่งในศักดิ์ศรีของครอบครัว ทั้งในเรื่องอาชีพและรายได้ มีความภาคภูมิใจ มีความมั่นคงทางอารมณ์และสังคม มีลักษณะบุคลิกภาพที่เป็นปัญหาน้อยกว่าชนชั้นอื่น ๆ ชนชั้นระดับกลางมีความภาคภูมิใจในการทำงานของพ่อ พ่อแม่มีความคาดหวังในตัวบุตรสูง ต้องการให้บุตรมีความรับผิดชอบเร็ว มีความสัมพันธ์ดีสูง มีการปรับตัวทางสังคมที่ดี ส่วนชนชั้นฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ มีปมค้อยในอาชีพของบิดา ซึ่งก่อให้เกิดความรู้สึกค้อยทางสังคม ไม่ยอมรับความเป็นอยู่ของครอบครัว มีการปรับตัวทางสังคมไม่ดี

3.2 บุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่ำ และบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจปานกลาง มีปัญหาในบุคลิกภาพด้านอารมณ์มากกว่าบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสูง อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของอัมพร โอตระกูล (อัมพร โอตระกูล 2521 : 144 - 155) ที่ได้ศึกษาปัญหาการปรับตัวที่มีผลต่อสุขภาพจิต พบว่าผู้ที่ไม่มีปัญหาการปรับตัวมักมาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลาง และทำเสียส่วนใหญ่ และจากการศึกษาของเควิส และฮาวิกเฮอสต์ (Davis and Havighurst. อ้างอิงมาจาก เกื้อกุล ทาสีศรี 2513 : 10) ที่ได้สัมภาษณ์มารดาครอบครัวระดับกลาง จำนวน 98 คน ระดับต่ำ 102 ครอบครัวเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูและความคาดหวังในตัวบุตร เขาสรุปผลการวิจัยว่า การเลี้ยงดูบุตรของครอบครัวระดับกลางทำให้เด็กเป็นคนเจ้าระเบียบ มีวินัย มีความรับผิดชอบ เชื่อง่าย สอนง่าย แต่เป็นเด็กที่มีความคับข้องใจสูง ผลการวิจัยของเควิสและฮาวิกเฮอสต์นี้มีอิทธิพลต่อความเชื่อในกลุ่มบุคคลทั่วไป โดยเฉพาะนักจิตวิทยาวิเคราะห์ว่า ความเข้มงวดในการอบรมเลี้ยงดูบุตรของครอบครัวระดับกลางจะทำให้เกิดโรคประสาทในเด็กและผู้ใหญ่ของครอบครัวระดับนี้ และจากการศึกษาของเรดลิช และคณะ (Redlich and Others. อ้างอิงมาจาก บังอร ชูพงศ์ 2523 : 13) ได้ศึกษาจากคนไข้ที่มาอยู่ในโรงพยาบาลจิตเวช พบว่ามีคนไข้ที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำร้อยละ 78 สอดคล้องกับสปริงเกอร์ (Springer. 1958 : 321 - 328) ที่ได้ค้นพบว่า ความมั่นคงทางอารมณ์ของเด็กมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับฐานะความเป็นอยู่ของครอบครัว กล่าวคือเด็กที่มาจากบ้านที่ยากจน มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำจะเป็นคนที่ปรับตัวไม่ดี และมีอารมณ์ไม่มั่นคง ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า การที่บุตรซึ่งมีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่ำ และบุตรซึ่งมีสถานภาพทางเศรษฐกิจปานกลาง มีปัญหาในบุคลิกภาพด้านอารมณ์มากกว่าบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสูงอย่างมีนัยสำคัญนั้น เป็นเพราะบุตรที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูงนั้นมีความกดดันน้อย ไม่ต้องทนทุกข์อยู่กับภาวะเครียดหรือชักแย้งในใจมากนัก เพราะพ่อแม่ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูงนั้นมาจากพ่อแม่ที่มีอาชีพมั่นคง รายได้สูง จึงส่งผลทำให้เด็กมีความเครียดน้อยกว่า เพราะไม่ต้องเผชิญปัญหาต่าง ๆ เช่นต้องช่วยงานบ้าน ทำให้ไม่มีเวลาหาหนังสือ บางคนต้องอดอาหารกลางวัน เป็นต้น นอกจากนี้พ่อแม่ส่วนหนึ่งที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสูงนั้นก็เป็นผู้ที่เคยได้รับการศึกษามาก่อน พ่อแม่ที่มีการศึกษาก็ย่อมเข้าใจวิธีการอบรมเลี้ยงดูและหาทางส่งเสริมทั้งโดยตรงและโดยอ้อม เพื่อให้บุตรได้พัฒนาในบุคลิกภาพด้าน

ต่าง ๆ ให้ดีที่สุด ลักษณะเช่นนี้แตกต่างจากบุตรที่มาจากครอบครัวที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่ำ และปานกลาง ซึ่งมีแนวโน้มขาดความอบอุ่นและมีอาการทางประสาท ดังนั้นผลการวิจัยที่ได้กล่าวมาแล้ว ดังนั้นบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่ำและปานกลางจึงมีปัญหาในบุคลิกภาพด้านอารมณ์มากกว่าบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสูง

3.3 บุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่ำ มีปัญหาในบุคลิกภาพด้านการเป็นผู้นำ มากกว่าบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจปานกลางและบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 บุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจปานกลางมีปัญหาในบุคลิกภาพด้านการเป็นผู้นำมากกว่าบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของราศรี เทพหัสดิน ณ อยุธยา (ราศรี เทพหัสดิน ณ อยุธยา 2515 : 83) ที่ศึกษาเปรียบเทียบความทะเยอทะยานของเด็กวัยรุ่นไทยที่มาจากครอบครัวชั้นกลางและชั้นต่ำ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน จำแนกเป็นชาย 100 คน และหญิง 100 คน จากครอบครัวชั้นกลาง และชาย 100 คน หญิง 100 คน จากครอบครัวชั้นต่ำ กลุ่มตัวอย่างมีอายุ 14 - 17 ปี กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และปีที่ 3 ผลการวิจัยปรากฏว่าเด็กวัยรุ่นที่มาจากครอบครัวชั้นกลางมีความทะเยอทะยานสูงกว่าเด็กวัยรุ่นที่มาจากครอบครัวชั้นต่ำอย่างมีนัยสำคัญ เช่นในเรื่องไม่อยากทำตัวให้เป็นภาระของผู้อื่น อยากเป็นผู้นำในชุมชน อยากรับผิดชอบในการบริหารงาน อยากมีอิสระในการดำรงชีวิต การที่บุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่ำมีปัญหาในบุคลิกภาพด้านการเป็นผู้นำมากกว่าบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจปานกลาง และบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสูง ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าเป็นเพราะบุตรซึ่งมาจากครอบครัวที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่ำนั้น มีพ่อแม่ในอาชีพและรายได้ของพ่อแม่ และมีความรู้สึกที่ตนเองด้อยในสังคม จึงมีผลทำให้ไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่สนใจในมนุษยสัมพันธ์ ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่สำคัญของการเป็นผู้นำ (Teard. 1935 : 83) นอกจากนี้ผู้วิจัยยังมีความคิดเห็นว่า วิธีการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่มาจากครอบครัวที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่ำ ไม่สนับสนุนบุคลิกภาพด้านการเป็นผู้นำเท่ากับพ่อแม่ที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจปานกลาง และพ่อแม่ที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสูง งานวิจัยที่พอจะนำมาพิจารณาประกอบได้แก่ งานวิจัยของประภัสสร ชุนตระกูล (ประภัสสร ชุนตระกูล 2508 : 59) ที่ได้ศึกษา

เปรียบเทียบการรับรู้พฤติกรรมแม่ของเด็กในครอบครัวที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจระดับกลาง กับแม่ที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจระดับต่ำ ในพระนคร-ธนบุรี โดยให้เด็กรายงานเกี่ยวกับ พฤติกรรมของพ่อแม่ กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กชั้นกลาง 60 คน ชั้นต่ำ 60 คน ผลการศึกษา พบว่าเด็กจากครอบครัวที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจระดับกลางเห็นว่าแม่ให้ความรัก การอบรม มีความเข้าใจ และสนับสนุนมากกว่าในขณะที่เด็กจากครอบครัวที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่ำ รู้สึกว่าพ่อแม่มีบังคับและโหดร้ายกับตนเอง สำหรับบุตรที่มาจากครอบครัวซึ่งมีสถานภาพทาง เศรษฐกิจสูงนั้น เมื่อเปรียบเทียบกับบุตรที่มาจากครอบครัวที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจปานกลาง ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า บุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสูงมีตัวอย่างจากบทบาทของพ่อแม่ เกี่ยวกับการปฏิบัติตนในฐานะผู้นำให้แก่บุตรได้คล่องแคล่วแบบมากกว่า คือเริ่มตั้งแต่ชีวิตความเป็นอยู่ ในครอบครัว จะสังเกตได้ว่าครอบครัวที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสูงมักมีสมาชิกซึ่งอาจมี จำนวนมากกว่า 1 คน และเกี่ยวกับหน้าที่การงาน พ่อแม่ของบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสูง ก็มักมีตำแหน่งหน้าที่การงาน ซึ่งต้องมีความรับผิดชอบสูง เช่น อาจเป็นหัวหน้า หรือเป็นเจ้าของ กิจการ ้วยตำแหน่งหน้าที่การงานที่เป็นเช่นนี้ก็ทำให้มีลูกน้อง บุตรก็มีโอกาสเห็นพ่อแม่ได้ ปฏิบัติต่อคนรับใช้ ต่อลูกน้อง ้วยคำพูดหรือการกระทำ พฤติกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ ผู้วิจัยมี ความเห็นว่าน่าจะเป็นตัวอย่างในเรื่องการเป็นผู้นำให้แก่บุตร ทำให้บุตรที่มีสถานภาพทาง เศรษฐกิจสูงมีปัญหาในบุคลิกภาพด้านการเป็นผู้นำน้อยกว่าบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจปาน กลาง ดังกล่าว

4. เปรียบเทียบบุคลิกภาพของบุตรที่มีลำดับการเกิดเดียวกัน แต่ได้รับการอบรม เลี้ยงดูต่างกัน ผลการวิจัยปรากฏว่า

4.1 ในเรื่องเกี่ยวกับบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวนั้น บุตรคนแรก ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบดงโหล และบุตรคนแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอา จากเด็ก มีปัญหาในบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวมากกว่าบุตรคนแรกที่ได้รับการอบร มเลี้ยงดูแบบให้ความรักอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 บุตรคนรองที่ได้รับการอบรม เลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอาจากเด็กมีปัญหาในบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวมากกว่าบุตร คนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และบุตร

คนสุดท้ายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอาจากเด็กมีปัญหาในบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวมากกว่าบุตรคนสุดท้ายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้จะเห็นได้ว่าการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่แบบให้ความรักนั้น มีผลทำให้บุตรมีปัญหาในบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวน้อยกว่าบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอาจากเด็ก และบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษและไม่ว่าพ่อแม่จะนำการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักนี้ไปใช้กับบุตรในลำดับการเกิดที่เท่าไร ผลที่ออกมาคล้ายคลึงกันคือ "บุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักมีปัญหาในบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวน้อยกว่าบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ หรือแบบเรียกร้องเอาจากเด็ก" ที่เป็นอย่างนี้ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าเป็นเพราะการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักซึ่งเป็นการแสดงออกโดยให้ความรักแก่เด็ก การยอมรับเด็กแต่ละคนตามความสามารถและสิทธิจำกัดของสมอง การสนับสนุนและยินดีที่จะอยู่กับบุตร เป็นการสนองตอบความต้องการของบุตร ทำให้บุตรมีความสัมพันธ์กับครอบครัวคือเกิดความรู้สึกสบายใจและเป็นอิสระในตัวเอง เมื่อเวลาอยู่บ้าน จึงเกิดความรู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของครอบครัว ส่วนการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษหรือแบบเรียกร้องเอาจากเด็กนั้นอยู่ในลักษณะที่บิดามารดาใช้อำนาจกับสิทธิของบุตร เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษและแบบเรียกร้องเอาจากเด็กมักต้องอยู่ภายใต้บรรยากาศที่เรียกว่า "ถูกบังคับ" ซึ่งมีผลทำให้เด็กไม่เป็นตัวของตัวเอง มีความรู้สึกไม่เป็นอิสระ จึงทำให้เด็กเกิดความรู้สึกต้องการหลีกเลี่ยง กลายเป็นผู้มีปัญหาในบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ดังนั้นเกี่ยวกับบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวนี้ พ่อแม่ควรที่จะเข้าใจถึงความต้องการของบุตร และหาโอกาสสนองตอบเท่าที่จะทำได้ ก็จะทำให้บุตรมีปัญหาในบุคลิกภาพด้านนี้น้อย นักจิตวิทยาที่ศึกษาและตั้งทฤษฎีความต้องการที่เด่นที่สุดคือ เมอร์เรย์ (Murray) เป็นผู้ศึกษาค้นคว้าเรื่องความต้องการของมนุษย์ได้ลึกซึ้งกว่านักจิตวิทยาคนอื่น ๆ เมอร์เรย์ได้จำแนกความต้องการที่สร้างบุคลิกภาพออกเป็น 20 ด้านด้วยกัน (ประเวทย์ จันทรัตน์ 2516 : 15) ผู้วิจัยจะขอนำเอาความต้องการด้านที่คิดว่ามีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวมาแสดงไว้เพื่อพิจารณาประกอบความเข้าใจของพ่อแม่ คือ ความต้องการเป็นอิสระ (Autonomy) เป็นความต้องการหนีจากการถูกบีบ

บังคับหรือถูกบังคับ ต้องการหนีจากการกักขัง ชอบต่อต้านการใช้อำนาจบังคับ และข้อกำหนดต่าง ๆ หลีกเลียงจากกิจกรรมที่ใช้อำนาจหรือจกโดยผู้ที่ใช้อำนาจเหนือ ชอบเป็นอิสระ และกระทำการอย่างเป็นอิสระจากแรงบังคับ ความต้องการขอความช่วยเหลือ (Succorance) เป็นความต้องการที่ให้ผู้อื่นแสดงความพึงพอใจและปลอบใจตนเอง หรือต้องการอยู่ใกล้ผู้ปกป้องและผู้สนับสนุนอยู่เสมอ การเข้าใจถึงความต้องการทั้งสองประการที่กล่าวมานี้ จะทำให้เรามองเห็นถึงสาเหตุของการที่บุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลึงโทะ หรือบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียวกร่องเอาจากเด็ก มีปัญหาในบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวมากกว่าบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก

4.2 ในเรื่องเกี่ยวกับบุคลิกภาพด้านอื่น ๆ อีก 6 ด้านนั้น เมื่อแยกตามลำดับการเกิดความแตกต่างของบุคลิกภาพของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกันบ่งชี้ว่า จะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ บางด้านก็แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยไม่สามารถค้นหาสาเหตุได้ แต่คาดว่าอาจจะเป็นเพราะมีตัวแปรอื่นที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพต่าง ๆ ดังที่จะกล่าวต่อไปนี้ จึงทำให้พบความแตกต่างของบุคลิกภาพของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกันเพียงบางด้าน และบางลำดับการเกิดเท่านั้นคือ

1. ด้านความสัมพันธ์ในสังคม บุตรคนสุดท้ายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียวกร่องเอาจากเด็กมีปัญหาในบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในสังคมมากกว่าบุตรคนสุดท้ายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ด้านการทำตามผู้อื่น บุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลึงโทะ และบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียวกร่องเอาจากเด็ก มีปัญหาในบุคลิกภาพด้านการทำตามผู้อื่นมากกว่าบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ด้านการปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริง บุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียวกร่องเอาจากเด็กมีปัญหาในบุคลิกภาพด้านการปรับตัวให้เข้ากับความเป็นจริงมากกว่าบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ก้านอารมณ์ บุตรคนสุดท้ายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอา
จากเด็กมีปัญหาในบุคลิกภาพก้านอารมณ์มากกว่าบุตรคนสุดท้ายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้
ความรักอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ก้านการเป็นผู้นำ บุตรคนสุดท้ายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้อง
เอาจากเด็ก มีปัญหาในบุคลิกภาพก้านการเป็นผู้นำมากกว่าบุตรคนสุดท้ายที่ได้รับการอบรม
เลี้ยงดูแบบให้ความรักอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สำหรับด้านความมั่นคงทางอารมณ์ ไม่พบความแตกต่างของบุคลิกภาพด้านความ
มั่นคงทางอารมณ์ ของบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกันทุกลำดับการเกิด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

สำหรับพ่อแม่และผู้ปกครอง

จากผลการศึกษาครั้งนี้พบว่า ปัญหาเกี่ยวกับบุคลิกภาพด้านต่าง ๆ ของ
บุตรนั้นอาจเป็นผลมาจากการอบรมเลี้ยงดูเป็นสำคัญ จะเห็นได้ว่าบุตรที่ได้รับการอบรม
เลี้ยงดูแบบให้ความรัก มีปัญหาในบุคลิกภาพด้านต่าง ๆ น้อยกว่าบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดู
แบบลงโทษ และบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอาจากเด็ก ฉะนั้นวิธีการ
อบรมเลี้ยงดูบุตรควยความเข้มงวดกวดขัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการลงโทษที่รุนแรงทั้งทาง
ร่างกายและจิตใจ การไม่พิจารณาถึงความต้องการของบุตร การควบคุมบุตรและเรียกร้อง
เอาจากบุตรโดยไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นและเหตุผลของบุตร พฤติกรรมดังกล่าวนี้พ่อแม่และ
ผู้ปกครองทั้งหลายควรจะตระหนักถึงอย่างยิ่ง และพึงหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเหล่านี้เสียเท่าที่
จะทำได้ พร้อมทั้งพยายามเปลี่ยนแปลงวิธีการอบรมเลี้ยงดูและสนองความต้องการของบุตร
ให้เหมาะสมโดยการแนะนำ สนับสนุน ช่วยเหลือ ยินดีที่จะอยู่กับบุตร ยกย่อง คุ้มครอง
และทำให้บุตรมีความเชื่อมั่นในตนเอง วิธีการอบรมเลี้ยงดูเช่นนี้จะเป็นการช่วยทำให้บุตรมี
ปัญหาในบุคลิกภาพด้านต่าง ๆ น้อยลง

สำหรับครูและนักแนะแนว

ครูและนักแนะแนวเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่จะช่วยเหลือเด็กให้แก้ปัญหาใน
บุคลิกภาพด้านต่าง ๆ ได้บรรลุผลยิ่งขึ้นโดย

1. ควรจะเป็นผู้ให้ความรู้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครองให้มีโอกาสรู้ว่าจะ
อบรมเลี้ยงดูบุตรโดยวิธีใดจึงจะทำให้บุตรมีปัญหามิในบุคลิกภาพด้านต่าง ๆ น้อยที่สุด โดย
อาศัยผลการวิจัยประกอบ

2. จากผลการวิจัยนี้ ครูและนักแนะแนวควรคำนึงถึงความสำคัญ
ของสถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัวว่ามีผลส่งกระทบถึงบุคลิกภาพบางด้านของบุตร เช่น
บุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่ำ มีปัญหาในบุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในสังคม ด้านอารมณ์
ด้านการเป็นผู้นำมากกว่าบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสูง ครูและนักแนะแนวควรที่จะหา
วิธีการที่ส่งเสริม สนับสนุนให้เด็กที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่ำมีโอกาสได้พัฒนาตนเองใน
บุคลิกภาพด้านดังกล่าวด้วย

3. ควรปรับปรุงวิธีการเรียนการสอน โดยรับฟังเหตุผลและยึดหยุ่น
กฎเกณฑ์บางประการให้เหมาะสม ควรมีเหตุผล ไม่เรียกร้องเอาจากเด็กจนเกินไป มี
ความยุติธรรมต่อเด็ก และจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้เหมาะสมตามความปรารถนาและความ
ต้องการของเด็ก

ข้อเสนอแนะสำหรับการท่ววิจัย

1. ควรมีการศึกษาเรื่องนี้กับประชากรอื่น เช่น ประชากรที่มีอายุอื่น หรือมี
การศึกษาระดับอื่น

2. ควรมีการปรับปรุงแบบสำรวจเพื่อการให้คำปรึกษาของมินนิโซตา
(Minnesota Counseling Inventory) โดยให้มีจำนวนข้อของบุคลิกภาพแต่ละด้าน
น้อยกว่านี้

3. ควรจะใช้ตัวแปรอื่น เช่น เพศ จำนวนพี่น้องฐานะของบิดามารดา หรือ
ตัวแปรอิสระอื่น ๆ เป็นตัวควบคุม โดยใช้เป็นตัวแยกกลุ่มตัวอย่างแล้ววิเคราะห์ความแปรปรวน

(Anova) หรือใช้เป็นตัวแปรช่วยในการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (Ancova)

4. จากผลการศึกษาครั้งนี้พบว่า วิธีการอบรมเลี้ยงดู สถานภาพทางเศรษฐกิจ ลำดับการเกิด อาจเป็นเหตุของความแตกต่างของบุคลิกภาพบุตร การที่จะทราบแน่ชัดว่าตัวแปรอิสระดังกล่าวเป็นเหตุของความแตกต่างของบุคลิกภาพบุตรหรือไม่ ควรจะดำเนินการวิจัยเชิงทดลองเพื่อควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนที่เราไม่ทราบ แต่การทำกรวิจัยเชิงทดลองอาจมีปัญหามาก เนื่องจากระยะเวลาของการกระทำการทดลอง จะยาวนาน การวิจัยอีกชนิดหนึ่งซึ่งจะแก้ปัญหานี้ได้ อาจจะเป็นการวิจัยที่ แคมป์เนล และสแตนลีย์ เรียกว่า Quasi-Experimental Designs for research (Campbell and Stanley, 1963 : 1 - 71) โดยการเก็บข้อมูลทั้งตัวแปรต้นและตัวแปรตามหลาย ๆ ครั้งให้ทั้งช่วงห่างกัน และนำข้อมูลมาหาสหสัมพันธ์แบบเหลื่อมเวลา (Cross lag panel Correlation Analysis)

5. เกี่ยวกับแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูนั้น อาจนำไปสอบถามพ่อแม่ของเด็กด้วย และนำไปเปรียบเทียบกับคำตอบของบุตร สิ่งที่น่าสนใจก็คือ คำตอบของพ่อแม่จะสะท้อนถึงความจำของพ่อแม่ต่อวิธีการอบรมเลี้ยงดูบุตรที่ผ่านมา แต่คำตอบของบุตรจะเป็นการรับรู้ของบุตรต่อวิธีการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ หลังจากนั้นนำบุคลิกภาพของบุตรมาวิเคราะห์ทีละครั้งตามวิธีการอบรมเลี้ยงดูที่ได้มาจากบุตร และวิธีการอบรมเลี้ยงดูที่ได้มาจากพ่อแม่

ဘဏ္ဍာနုကဏ္ဍ

บรรณานุกรม

- กาญจนา ควรสุภา ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัว - เก็บตัว ความรู้สึกนึกชอบ และคุณธรรมแห่งพลเมืองดี ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2516, 98 หน้า อักส่าเนา
- การุณี สุธราย ลำดับการเกิดและบุคลิกภาพของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2522, 120 หน้า อักส่าเนา
- กิติกร มีทรัพย์ จิตวิทยาการเลี้ยงดูเด็ก กวางกมล 2521, 242 หน้า
- เกื้อกุล ทาสีธี การศึกษาเปรียบเทียบสังคมประกิตและบุคลิกภาพของบุคคลจากครอบครัว ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่างกัน วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2514, 249 หน้า อักส่าเนา
- แก้วตา คณะวรรณ ความสัมพันธ์ของลำดับการเกิดกับบุคลิกภาพบางคน วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2509, 52 หน้า อักส่าเนา
- จรรยา สุวรรณทัต กวางเคื่อน พันธมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจจนิก พฤติกรรมศาสตร์ เล่ม 1 พื้นฐานความเข้าใจทางจิตวิทยา ไทยวัฒนาพานิช 2521, 110 หน้า
- ฐจิตต์ พิทักษ์ผล การอบรมเลี้ยงดูเด็กในครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสังคมต่ำใน จังหวัดพระนคร และธนบุรี ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2505, 191 หน้า อักส่าเนา
- กวางเคื่อน ศาสตรภัทร์ "การลงโทษเด็กเป็นการเพิ่มหรือลดปัญหา" จิตวิทยา 14 : 49-52 มกราคม 2515
- เคโซ สนวนานนท์ จิตวิทยาสำหรับครูและผู้อุปการ พิมพ์ครั้งที่ 3 โอเคียนสโคร์ 2510, 335 หน้า
- หัตพงษ์ สุนทรพิพิธ การป้องกันอาชญากรรมชั้นมูลฐานในเด็กและเยาวชน รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2517, 109 หน้า
- นรา สมประสงค์ ความสัมพันธ์ระหว่างความขัดแย้งของวัยรุ่นกับพ่อแม่และการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2520, 101 หน้า อักส่าเนา

นิพนธ์ แจ่มเยี่ยม การศึกษามูลคณภาพแสดงตัว ความเชื่อมั่นในตนเอง และ
ความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้น ม.ศ. 3 ในกรุงเทพมหานคร และ
อุตรดิตถ์ ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
 2519, 76 หน้า อักสำเนา

นิภา นิชยานน การปรับตัวและบุคลิกภาพ จิตวิทยาเพื่อการศึกษาและชีวิต สารศึกษา
 การพิมพ์ 2520, 276 หน้า

บังอร ชูพงศ์ การศึกษาสภาพปัญหาที่ส่งผลต่อการปรับตัวของนักเรียนอาชีวศึกษาในกรุงเทพ
ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2523, 72 หน้า
 อักสำเนา

เบญจมาศ ภูมิพันธ์ ค่านิยมของบิดา-มารดา นักเรียนวัยรุ่นจากครอบครัวต่างระดับ
ฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจ วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 2514, 160 หน้า อักสำเนา

เบนเนท , นิโคลัส การศึกษาในประเทศด้อยพัฒนา แปลโดย อรรถพร พงษ์วาท
 เกล็ดไทย 2518, 167 หน้า

ประนต เล็กสวาสดี ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูเด็ก การพึ่งผู้อื่น พฤติกรรม
ด้านความเป็นผู้นำ และความรู้สึกรับผิดชอบ ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัย
 วิชาการศึกษา ประสานมิตร 2517, 110 หน้า อักสำเนา

ประมวล คิคคินสัน ทฤษฎีจิตวิทยาว่าด้วยบุคลิกภาพ วิทยาลัยวิชาการศึกษา มหาสารคาม
 2511, 128 หน้า

ประยุทธิ์ วัชรศิษย์ ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่กับผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียน และระดับความมุ่งหวังในการเรียนของนักเรียนชั้น มศ. 3 โรงเรียน
มัธยมสาธิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม.
 วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2514, 64 หน้า อักสำเนา

กระดานคำตอบ Developing Your Emotional Intelligence

	ข้อ	เสมอ	บ่อยๆ	บางครั้ง	นานๆ ครั้ง	ไม่เคยเลย
3	1.			3		
5	2.					
4	3.				4	
4	4.					
4	5.					
2	6.					
3	7.					
4	8.					
4	9.					
3	10.					
4	11.					
5	12.					

- ① $1+2+3+4+5 = 16$
 ② $3+4+5+6 = 18$
 ③ $6+10+11+12 = 39$

- ① ด้านกลางหน้าหน้า
 ② ด้านนอกหน้า
 ③ ด้านในหน้า

53
60

સાઈડ 116

કાનગ

ક્રો	A	B	C	D	E
1	4	2	8	3	7
2	5	6	2	4	6
3	1	1	3	3	8
4	2	2	8	7	2
5	6	1	7	8	1
6	3	3	4	6	5
7	6	5	5	5	1
8	2	3	5	4	6
9	1	4	7	1	1
10	3	3	6	2	6
11	4	4	1	8	1
12	5	5	2	6	1

(12)

(11)

(11)

(11)

(8)

33
22
53

ประเวทย์ จันทรัตน์ การศึกษาเปรียบเทียบความต้องการทางบุคลิกภาพ 15 ด้านของ
นักเรียนฝึกหัดครูและนักเรียนเกษตรกรรมในจังหวัดอุดรธานี วิทยานิพนธ์ กศ.ม.

วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2516, 88 หน้า อักษรย่อ

ปาริชาติ จันทรเพ็ ลำดับการเกิดและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของวัยรุ่น วิทยานิพนธ์ ค.ม.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2522, 64 หน้า อักษรย่อ

ภรณ์ อรรถาภรณ์พิลาศ การศึกษาสาเหตุการหนีเรียนของนักเรียนทุกคน พร้อมทั้งวิธี

การให้คำปรึกษาเพื่อช่วยเหลือ วิทยานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา

ประสานมิตร 2513, 156 หน้า อักษรย่อ

มธุรส วีระกำแหง ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การคิดแบบไม่ยึดตนเอง

เป็นศูนย์กลางการอบรมเลี้ยงดูในการฝึกให้ฟังตนเอง และในการยับยั้งการฟังตนเอง

ของเด็กไทยเชื้อชาติไทย และเด็กไทยเชื้อชาติจีน ในระดับอนุบาล วิทยานิพนธ์

กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2515, 152 หน้า อักษรย่อ

มินนิโซตา มหาวิทยาลัย สถาบันสวัสดิการเด็ก การเลี้ยงดูและอบรมเด็ก สภาวิจัย

แห่งชาติ แปล 2511, 350 หน้า

ยงยุทธ เปลี่ยนนดุง การสำรวจสาเหตุที่เด็กหนีออกจากบ้าน วิทยานิพนธ์ ค.ม.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2509, 62 หน้า

รัตน์ กิติพรชัย ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูในแง่ความเข้มงวด การลงโทษ

กับความคิดสร้างสรรค์ของบุตร วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2515,

103 หน้า อักษรย่อ

ระวิพันธุ์ โสมนะพันธ์ "การลงโทษ" จิตวิทยา 22 : 57-60 มิถุนายน 2515

ราศรี เทพหัสดิน ณ อยุธยา การศึกษาเปรียบเทียบความทะเยอทะยานของเด็กวัยรุ่น

ไทยที่มาจากครอบครัวชั้นกลางและชั้นต่ำ วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2515, 135 หน้า อักษรย่อ

- ละม้ายมาศ ศรีหัตถ์ และคณะ อิทธิพลของสังคมต่อการพัฒนาการของเด็กที่ตำบลนาป่า
อ.เมือง จ.ชลบุรี รายงานวิจัย ฉบับที่ 9 ของสถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้า
เรื่องเด็ก โรงพิมพ์คุรุสภา 2510, 184 หน้า
- วันเพ็ญ อายุการ การศึกษาลักษณะและความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมที่แสดงออกถึง
บุคลิกภาพเก็บตัว (Introvert Personality หรือแสดงตัว (Extravert
Personality) กับการยอมรับตัวเอง (Self Concept) และผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียนของนักเรียนวัยรุ่นในโรงเรียนรัฐบาลในจังหวัดชลบุรี ปรินิพนธ์
 กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2512, 163 หน้า อัคราเนา
- วารินทร์ ม่วงสุวรรณ ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักและแบบ
ควบคุม ความเชื่อเพื่อ และวินัยทางสังคม ปรินิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา
 ประสานมิตร 2517, 189 หน้า อัคราเนา
- วิจัยแห่งชาติ,สภา รายงานผลการวิจัยเรื่องสาเหตุแห่งความผิดปกติในศาลคดีเด็ก
และเยาวชน โรงพิมพ์สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี 2509, 115 หน้า
- วินิจ เกตุชา การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่กับความคิด
สร้างสรรค์ ความเป็นผู้นำและความวิตกกังวลของนักเรียนชั้น มศ. 3 ในจังหวัด
สุโขทัย ปรินิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2515, 106
 หน้า อัคราเนา
- วิบุต และนวลเพ็ญ วิเชียรโชติ รายงานการวิจัยเรื่องความเกรงใจในคนไทย
ฉบับที่ 1 ลักษณะและธรรมชาติของความเกรงใจ กันยายน 2513, 23 หน้า
- ศศิวิมล โสภณพันธ์ ลำดับการเกิดและการปรับตัว วิทยานิพนธ์ ค.ม.จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย 2523, 110 หน้า อัคราเนา
- ศรีสวาสดี ชลวิสุทธิ การอบรมเลี้ยงดูเด็กในครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจ สังคม
ระดับกลาง ในจังหวัดพระนคร ธนบุรี ปรินิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา
 ประสานมิตร 2505, 137 หน้า อัคราเนา

ศิริพร หลิมศิริวงศ์ ปัญหาทางครอบครัวที่ทำให้เด็กต้องมาอยู่ในสถานพินิจและคุ้มครอง

เด็กกลาง ปริญญาโท กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร 2511,

240 หน้า อักส่าเนา

ศึกษาธิการ, กระทรวง กรมการฝึกหัดครู พัฒนาการครอบครัวและเด็ก 2509, 385

หน้า

สุกัญญา กุดอึ้ง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออก และการ

อบรมเลี้ยงดูตามการรายงานของตนเอง วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2523, 80 หน้า อักส่าเนา

สุภา มาลากุล "สุขภาพจิตของเด็กนักเรียน" การอบรมครูแนะแนวรุ่น 1 กองแนะแนว

กรมวิชาการ 2518, ไม่มีเลขหน้า

สุภา มาลากุล และคณะ "การศึกษาเรื่องเด็กที่มีพฤติกรรมแปรปรวน" จิตวิทยาคณิศ

3 : 1 - 29 สิงหาคม 2516

สุลินี อินสว่าง การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของเด็กวัยรุ่นในสถานพินิจและคุ้มครอง

เด็กกลาง กับเด็กวัยรุ่นในโรงเรียน ปริญญาโท กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา

ประสานมิตร 2516, 98 หน้า อักส่าเนา

หลุย จำปาเทศ "ธรรมชาติของคน" แนะแนว 63 : 56-79 มิถุนายน -

กรกฎาคม 2521-2522

Adler, Alfred. Child and Adolescent Psychology. New York,

John Willey & Sons, Inc., 1974. 520 P.

_____. Social Intereat. New York, Putman's Sons, Inc., 1939.

241 p.

- Ayer and Bernreuter. "A Study of the Relationship Between Discipline and Personality Traits in Little Children," Journal of Genetic Psychology. 15 : 167-170, September, 1937.
- Bigner, Jerry J. "Second Borns," Developmental Psychology. 10 : 564-573, July, 1974.
- Borsson, Warren. "First born Fortune's favorite," New York Time Magazine. 13 : 135, December, 1970.
- Breckenridge and Vincent. Child Development. London, 1966. 497 p.
- Brody, Sylvia. Patterns of Mothering. New York, International Universities Press Inc., 1956. 417 p.
- Buss, A.H. and Brock, T.C. "Repression and Guilt in Relation to Aggression," Journal of Abnormal and Social Psychology. 66 : 345-350, November, 1963.
- Carrigan, William C. and Games W. Julliam. "Sex and Birth Order Difference in Conformity as a function of Need Affiliation Arousal," Journal of Personality and Social Psychology. 3 : 140-144, April, .1966.
- Chess and others. "Interaction of Temperament and Environment in the Production of Behavioral Disturbances in Children," American Journal Psychiatrist. Vol. 120 : 142, 1963.

Cochran, W.G. and Cox, G.M., Experimental Design. New York. Wiley, 1962
575 p.

Cox, F.M. and Patricia M. Leager. "Assessing Some Aspects of the
Parent Child Relationship," Child Development. 32 : 639-648,
1961.

Cornoldi, Cesare and Lucia Cornoldi Fattori. "Age Spacing in
Firstborns and Symbiotic Dependence," Journal of Personality
and Social Development. 33 ; 431-434, April, 1976.

Corseello, Phillip. "Birth Order and Children's Perceptions of
love Authority and Personality Adjustment," Dissertation
Abstract. 3132-A, December, 1973.

Crowley, Francis J. "Children's Perceptions of Parental Authority
and Love, School Achievement and Personality," Dissertation
Abstract. 29 : 3863-a, April, 1969.

Devis, A. and R.J. Havighurst. "Social Classes and Color
Difference in Child-rearing," Amer. Social. Rev. Vol.11,
1946.

Duvall, E.M. "Conception of Parenthood," Amer. J. Socid. Vol.
52, 1946.

Freud, Sigmund An Outline of Psychoanalysis. New York, W.W.
Norton & Company, Inc., 1969. 420 p.

Guilford, J.P. Psychometric Method New York, McGraw-Hill Book
Company Inc., 1954. 597 p.

Hurlock, E.B. Child Development. New York, McGraw-Hill Book
Company, Inc., 1964. 776 p.

- Hurlock, E.B. Adolescent Development. New York, McGraw-Hill-Book Company, Inc., 1967. 719 p.
- Hilliard, Thomas and Roth Rovert M. "Maternal Attitude and the Non Achievement Sundrome," The Personality and Guidance Journal. 47 : 424-428, 1969.
- Kirk, R.E Experimental Design : Procedures for Behavioral Sciences. California : Brooks/Cole Comp., 1968. 500 p.
- Landis, Paul H. "The Families that Produce Adjusted Adolescents," Clearing House. 29 : 537-540, May, 1955.
- _____. Adolescent and Youth : The Process of Maturing. New York, McGraw-Hill Book Company, 1945. 246 p.
- Macooby, Eleanor E. and others. "Method in Child-Rearing in Two Social Classes," Educational Psychology A Book of Reading. New York, Dryden Press, 1955. 360 p.
- Mussen, Paul H. and others. Child Development and Personality. Tokyo, John Weatherhill, Inc., 1969. 795 p.
- Medinnus G.R. and R.C. Johnson. Child and Adolescent Psychology. New York, John Willey & Sons, Inc., 1974. 258 p.
- McGurk, Harry and Michael dewis. "Birth Order : A Phenomenon.in search of an Explanation," Developmental Psychology. 7 : 366, November, 1972.
- /Miller Norman and Geoffery Maruyana. "Ordinal Position and Peer Popularity," Journal of Personality and Social Psychology. 33 : 123-131, February, 1976.

Murray, Henry A. Explorations in Personality. Oxford University, 1958. 520 p.

Neisser, Edith G. The Eldest Child. New York, Harper & Brothers, 1957. 240 p.

Radke, Marian J. The Relation of Parental Authority to Children Behavior and Attitude. Minneapolis, University of Minnesota Press, 1964. 550 p.

Redlich, Fritz. "Trends in American Mental Health," American Journal of Psychiatry. 135 : 229-230, January, 1978.

✓ Ringness, Thomas A. Mental Health in the School. New York, Randin House, 1968. 491 p.

Roger, Dorothy. Issues in Adolescent Psychology. New York, Co., Inc., 1972. 557 p.

Roger, C.R. "The Organization of Personality," American Psychologists. 2 : 358-368, December, 1947.

Rosenblatt, Poul C. and Elizabeth L. Skookberg. Birth Order in Cross-Cultural Perspective," Developmental Psychology. 10 : 48-54, January, 1974.

✓ Sampson, Edward E. and Francena T. Hancock. "An Examination of the Relationship Between Ordinal Position, Personality and Conformity," Journal of Personality and Social Psychology. 5 : 398-407, April, 1967.

Schachter, Frances Fuchs and others. "Sibling Deidentification,"
Developmental Psychology. 12 : 418-427, July 1978.

Sears, Robert R., Eleanor E. Maccoby and Harry Levin. Pattern of Child Rearing. New York, Row Peterson and Company. 1957.
549p.

_____. "Birth Order Effect : Not here, not now!, Psychological Bulletin. 78 : 171, September 1972.

Siegelman, Marvin. "Loving and Punishing Parental Behavior and Introversion Tendencies in Sons," Child Development. 37 : 985-991, 1966. 110 p.

Smart, Mollie S. Children Development and Relationships. New York, Macmillan, 1967. 582 p.

✓ Springer, N.N. "The Influence of General Social Status on the Emotional Stability of Children," Pedagog Sem. 4 : 321-328, May 1958.

Strang, Ruth. The Adolescent Views Himself. New York, McGraw-Hill Book Company, Inc., 1957. 191 p.

Symonds, P.M. Psychology of Parent-Child Relationship. New York, Appliton Century-Crofts, Inc., 1937. 528 p.

Tead, Ordway. The Art of Leadership. New York, McGraw-Hill, 1935. 308 p.

Wiggins, Jerry S. and others. The Psychological of Personality. New York, Addison Wesley Publishing Company, Inc., 1971. 705 p.

การคำนวณ

ภาคผนวก ก.

แบบสอบถาม และแบบสำรวจ

สวัสดีนักเรียนที่รัก

ข้าพเจ้าเป็นนิสิตปริญญาโท สาขาแนะแนวการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังทำการศึกษาเรื่อง "เปรียบเทียบบุคลิกภาพของบุตรที่มีลำดับการเกิด การอบรมเลี้ยงดู และสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกัน" จึงใคร่ขอความร่วมมือจาก นักเรียนช่วยตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับตัวนักเรียนเองตามความเป็นจริง คำตอบที่ตอบมานั้น จะถือเป็นความลับทั้งสิ้น ดังนั้น จึงไม่ต้องลงชื่อนักเรียน เมื่อตอบแล้วจึงไม่ทราบว่าเป็น คำตอบของใครโดยเฉพาะผลที่ได้จากการตอบคำถามของนักเรียนนี้ จะนำไปศึกษาค้นคว้า เพื่อเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน พ่อแม่ผู้ปกครองของนักเรียน ตัวนักเรียนเอง ตลอดจน นักเรียนรุ่นต่อ ๆ ไปอีกด้วย

ฉะนั้นจึงหวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากนักเรียนเป็นอย่างดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

(นิภาพรรณ ไสมนะพันธุ์)

นิสิตปริญญาโท สาขาการแนะแนว
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

แบบสอบถามเกี่ยวกับตัวนักเรียน

1. รายละเอียดเกี่ยวกับตัวนักเรียน

โรงเรียน เพศ อายุ ปี

นักเรียนเป็นบุตรคนที่ มีพี่น้องรวมทั้งหมด คน

ผู้ที่ได้อบรมเลี้ยงดูนักเรียนมานานที่สุด ตั้งแต่เล็กจนโต คือ ☐ พ่อแม่โดยแท้จริง

☐ คนอื่น (บอกด้วยว่าเป็นใคร)

2. รายละเอียดเกี่ยวกับพ่อแม่ของนักเรียน

พ่อ ☐ ยังมีชีวิตอยู่ ถ้ายังมีชีวิตอยู่มีอาชีพ

มีรายได้ประมาณเดือนละ บาท หรือปีละ บาท

แม่ ☐ ยังมีชีวิตอยู่ ถ้ายังมีชีวิตอยู่มีอาชีพ

มีรายได้ประมาณเดือนละ บาท หรือปีละ บาท

3. รายละเอียดอื่น ๆ

นักเรียนคิดว่า พ่อแม่ของนักเรียนอบรมเลี้ยงดูนักเรียนแบบใด (เลือกตอบอย่างหนึ่งอย่างใดเพียงอย่างเดียว)

☐ แบบให้ความรักความอบอุ่นเป็นส่วนมาก

☐ แบบลงโทษให้เจ็บกาย เจ็บใจเป็นส่วนมาก

☐ แบบต้องการให้เป็นอย่างนั้นอย่างนี้ตามความต้องการของท่านเป็นส่วนมาก

ขอขอบคุณในความร่วมมือของนักเรียน

แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู

คำชี้แจงในการทำแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ผู้เลี้ยงดูเอง ว่าพ่อแม่ของนักเรียนปฏิบัติต่อนักเรียนอย่างไรบ้าง มากน้อยเพียงไร โดยให้นักเรียนอ่านข้อความในแต่ละข้ออย่างระมัดระวัง แล้วขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ซึ่งอยู่ในกระดาษคำตอบ ซึ่งแยกไว้ต่างหาก โดยครูขอให้ตรงกัน การจะเลือกขีดช่องไหนให้ถือเกณฑ์ดังนี้

ขีดช่อง "ทุกครั้ง" หมายถึง พ่อแม่ปฏิบัติต่อนักเรียนอย่างนั้นทุกวันไม่เว้นเลย

ขีดช่อง "เกือบทุกครั้ง" หมายถึง พ่อแม่ปฏิบัติต่อนักเรียนอย่างนั้นเกือบทุกครั้ง
แต่น้อยกว่าของ "ทุกครั้ง"

ขีดช่อง "บ่อยครั้ง" หมายถึง พ่อแม่ปฏิบัติต่อนักเรียนอย่างนั้นบ่อยครั้ง
แต่น้อยกว่าของ "เกือบทุกครั้ง"

ขีดช่อง "นาน ๆ ครั้ง" หมายถึง พ่อแม่ปฏิบัติต่อนักเรียนอย่างนั้นบ้าง แต่นาน ๆ
จะมีปรากฏครั้งหนึ่ง

ขีดช่อง "ไม่เคย" หมายถึง พ่อแม่ไม่เคยปฏิบัติอย่างนั้นต่อนักเรียนเลย
ต่อไปนี้เป็นตัวอย่าง

(0) พ่อแม่ปล่อยให้ฉันไปไหนมาไหนได้

(00) พ่อแม่เป็นคนโมโหง่าย มักทุบตีฉันแรง ๆ

	ทุกครั้ง	เกือบทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	ไม่เคย
(0)				✓	
(00)		✓			

ข้อ (0) หมายความว่า พ่อแม่ปล่อยให้ไปไหนมาไหนนาน ๆ ครั้ง ก็ให้ขีดเครื่องหมายให้ตรงกับช่อง "นาน ๆ ครั้ง"

(00) หมายความว่า พ่อแม่เป็นคนโมโหง่าย และชอบทุบตีอย่างรุนแรงเกือบทุกครั้ง ก็ให้ขีดเครื่องหมาย ✓ ให้ตรงกับช่อง "เกือบทุกครั้ง"

ต่อไปนี้เป็นแบบสอบถามจริง ขอให้นักเรียนอ่านอย่างระมัดระวังแล้วตอบให้ตรงกับความจริงมากที่สุด คำว่า "ข้าพเจ้า" หมายถึง ตัวของนักเรียนเอง

1. พ่อแม่แนะนำข้าพเจ้าในเรื่องที่ข้าพเจ้าอยากรู้
2. พ่อแม่แนะนำการปฏิบัติตนในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์สำหรับข้าพเจ้า
3. พ่อแม่ยินดีให้ข้าพเจ้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมพิเศษของโรงเรียนตามที่ข้าพเจ้าสนใจ
4. พ่อแม่ให้ข้าพเจ้ามีอิสระในการเลือกศึกษาต่อตามความถนัดของข้าพเจ้า
5. พ่อแม่รับเป็นที่ปรึกษาแก่ข้าพเจ้า เมื่อข้าพเจ้าต้องการคำปรึกษา
6. เมื่อข้าพเจ้าขอความช่วยเหลือ พ่อแม่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี
7. พ่อแม่เคยช่วยอธิบายการบ้านให้ข้าพเจ้า เมื่อข้าพเจ้าไม่เข้าใจบางเรื่อง
8. พ่อแม่ยินดีไปเป็นเพื่อนในที่ซึ่งข้าพเจ้าไม่เคยไป
9. พ่อแม่ออกไปเที่ยวนอกบ้านกับข้าพเจ้า
10. เวลาข้าพเจ้าทำอะไรถูกต้อง พ่อแม่จะยกย่องชมเชย
11. พ่อแม่ให้โอกาสคบเพื่อนต่างเพศ
12. พ่อแม่เปิดโอกาสให้ข้าพเจ้านำเพื่อน ๆ มาที่บ้าน
13. พ่อแม่พுகีฬาหรือเพื่อนบ้านฟังเกี่ยวกับความคิของข้าพเจ้า
14. เมื่อเกิดปัญหาขึ้นในครอบครัว พ่อแม่ยินดีให้ข้าพเจ้ามีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ปัญหานั้น
15. เมื่อข้าพเจ้าเจ็บป่วยพ่อแม่จะคอยดูแลและเอาใจใส่เป็นพิเศษ
16. พ่อแม่พูกีฬาหรือเพื่อนบ้านฟังเกี่ยวกับความคิของข้าพเจ้า
17. พ่อแม่พูกีฬาหรือเพื่อนบ้านฟังเกี่ยวกับความคิของข้าพเจ้า
18. เมื่อข้าพเจ้าเสนอความคิด พ่อแม่จะรับฟัง
19. พ่อแม่ยอมรับในความสามารถของข้าพเจ้า
20. พ่อแม่พูกีฬาหรือเพื่อนบ้านฟังเกี่ยวกับความคิของข้าพเจ้า
21. พ่อแม่เคยเมียนดืข้าพเจ้าแรง ๆ
22. พ่อแม่เคยลงโทษข้าพเจ้าโดยการคย หนีก ชวน หรือเชกคิระ

23. พ่อแม่ลงโทษข้าพเจ้าหนักเบาตามอารมณ์โดยไม่คำนึงว่าข้าพเจ้าทำผิดมากน้อยเพียงไร
24. พ่อแม่จะพุดจาจู้เคิมหรือสมน้ำหน้าเมื่อข้าพเจ้าทำอะไรผิดพลาก
25. เมื่อข้าพเจ้ากลับจากโรงเรียนไม่ตรงเวลาพ่อแม่จะพุดติเตียนซ้ำซาก
26. เมื่อทะเลาะกับพี่ ๆ น้อง ๆ พ่อแม่ตำหนิข้าพเจ้ามากกว่าผู้อื่น
27. พ่อแม่คอยบ่นจู้จี้ในผลงานของข้าพเจ้า
28. เมื่อข้าพเจ้าขอร้องให้พ่อแม่ช่วยเหลือจะไม่คอยได้รับความร่วมมือจากพ่อแม่
29. เมื่อข้าพเจ้าขอเงินจะถูกกุด
30. พ่อแม่ไม่ค่อยให้ความสนใจข้าพเจ้าเท่ากับคนอื่น
31. ข้าพเจ้ามักจะได้รับสิ่งของหรือเงินน้อยกว่าคนอื่น ๆ ในครอบครัว
32. พ่อแม่ไม่ชอบยกย่องชมเชย แม้ข้าพเจ้าจะทำดี
33. พ่อแม่พุดให้ข้าพเจ้าฟังว่า คนอื่นมีความประพฤติดีกว่าข้าพเจ้า
34. พ่อแม่ไม่ยอมฟังเหตุผลของข้าพเจ้า เมื่อข้าพเจ้าทำผิด
35. เมื่อ ข้าพเจ้าทำอะไรผิดพลาก พ่อแม่จะห้ามไม่ให้ข้าพเจ้าทำสิ่งที่ข้าพเจ้าชอบ
36. พ่อแม่พุดว่าข้าพเจ้าสอบตกจะไม่ให้เรียนหนังสือต่อไป
37. พ่อแม่จะไม่เก็บอาหารเย็นไว้ให้ทานถ้าข้าพเจ้าเที่ยวเตร่จนกลับบ้านผิดเวลา
38. พ่อแม่จะลดเงินค่าใช้จ่ายของข้าพเจ้าถ้าข้าพเจ้าไม่ปฏิบัติตามที่ทานต้องการ
39. พ่อแม่พุดว่าจะไม่อนุญาตให้ข้าพเจ้าไปเที่ยวไหน ถ้าข้าพเจ้ายังคงคบเพื่อนคนที่พ่อแม่ไม่ชอบอยู่
40. พ่อแม่พุดว่าจะไม่ให้เงินข้าพเจ้าซื้อเสื้อผ้าใหม่ถ้าข้าพเจ้าไม่มีผลการเรียนที่ดีขึ้น
41. พ่อแม่ต้องการให้ข้าพเจ้ารับช่วยกิจการงานต่อจากท่าน หรือมีอาชีพเหมือนอย่างท่านเมื่อข้าพเจ้าโตขึ้น
42. พ่อแม่ต้องการทราบว่าข้าพเจ้าจะใช้เงินทำอะไรบ้าง เมื่อข้าพเจ้าขอเงินซื้อของเล็ก ๆ น้อย ๆ
43. เวลาว่างพ่อแม่จะบ่นย้าให้ข้าพเจ้าสนใจในเรื่องการเรียน
44. พ่อแม่ชอบให้ ข้าพเจ้าทำตามความต้องการ และคำแนะนำของท่าน
45. พ่อแม่ไม่เปิดโอกาสให้ข้าพเจ้าทำอะไรตามลำพัง
46. พ่อแม่ไม่อนุญาตให้ข้าพเจ้าเลือกซื้อเสื้อผ้า หรือตัดเสื้อผ้าที่ท่านไม่ชอบ

47. พ่อแม่พอใจที่จะเล่าถึงการอบรมมารยาทและการวางตนในสมัยก่อน และต้องการให้
ข้าพเจ้าปฏิบัติตาม
48. พ่อแม่ชอบย่ำให้ข้าพเจ้าเจออย่างคนที่ประสบความสำเร็จในการเรียน
49. พ่อแม่ชอบยกเอาพี่น้องหรือเพื่อนบ้านขึ้นมาเป็นตัวอย่าง
50. พ่อแม่พอใจคนอื่นฟังว่า ข้าพเจ้าจะเป็นที่ฟังของท่านเมื่อท่านแก่เฒ่า
51. พ่อแม่ไม่ชอบให้ข้าพเจ้าอ่านหนังสือที่ไม่ใช่ตำราเรียน
52. พ่อแม่ชอบบ่นว่าข้าพเจ้าไม่เอาใจใส่ในการเรียนเท่าที่ควร
53. พ่อแม่ไม่ต้องการให้ข้าพเจ้าทำกิจกรรมพิเศษอื่น ๆ นอกจากเอาใจใส่ในการเรียน
เท่านั้น
54. สิ่งที่ทำให้ข้าพเจ้ายุ่งยากใจ คือ พ่อแม่ เรียกร้องในด้านความสำเร็จจากข้าพเจ้า
55. พ่อแม่แสดงความโกรธ เสียใจ เมื่อข้าพเจ้าไม่ปฏิบัติตามความต้องการของท่าน
56. พ่อแม่พูดว่าจะเลิกสนใจข้าพเจ้าต่อไปถ้าข้าพเจ้าไม่ปฏิบัติตามที่ท่านต้องการ
57. พ่อแม่แสดงกิริยาอาการบึ้งตึง เมื่อข้าพเจ้าทำในสิ่งที่ทำให้ท่านผิดหวัง
58. พ่อแม่พูดว่าไม่ต้องการเห็นหน้าข้าพเจ้าอีกถ้าข้าพเจ้ายิ่งขึ้นทำในสิ่งที่ท่านบอกว่าผิด
59. พ่อแม่จะพูดคอนแอะเสียใจข้าพเจ้าเมื่อข้าพเจ้าทำอะไรไม่ถูกใจท่าน
60. พ่อแม่แสดงความชิงชังข้าพเจ้าเมื่อข้าพเจ้าทำผิด

แบบสำรวจ เพื่อการให้คำปรึกษา

วัตถุประสงค์ของแบบสำรวจนี้ก็เพื่อที่จะช่วยให้ท่านได้เรียนรู้จัก เกี่ยวกับตนเองได้มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพราะเมื่อท่านได้รู้จักตนเองดี ก็เกิดการเป็นผลทำให้ท่านจะสามารถวางแผนการปฏิบัติงานเกี่ยวกับตนเองได้อย่างฉลาด และ เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ อาจารย์และนักแนะแนวของท่านจะสามารถเลือกวิธีการสอนที่ดีกว่าเก่า และเลือกวิธีการให้คำปรึกษาที่เหมาะสมสำหรับท่าน หลังจากที่ท่านได้ทำแบบสำรวจนี้

เนื้อหาในแบบสำรวจนี้จะ เป็นความจริงสำหรับบางท่าน และไม่เป็นจริงสำหรับบางท่าน การตอบคำถามของท่าน จะช่วยให้ท่านได้รู้จักตัวเองมากขึ้น ฉะนั้นท่านจึงควรตอบคำถามเหล่านี้ด้วยความจริงใจและความรอบคอบ เพื่อผลประโยชน์ของตัวท่านเอง ทั้งนี้ไม่มีค่าตอบแทน หรือผิดในแบบสำรวจ

คำแนะนำ

จงอ่านประโยคแรกในแบบสอบถามและตัดสินใจว่า ข้อความนี้เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านหรือไม่ ขึ้นต่อไปให้ท่านทำเครื่องหมายกากบาท (X) ด้วยปากกากลางในกระดานคำตอบ ถ้าประโยคนั้นเป็นจริงหรือเกือบเป็นจริงสำหรับท่านให้ขีดเครื่องหมาย X ในช่องว่าง ในกระดานคำตอบเหนือตัวเลขซึ่งตรงกับข้อในกระดานคำตอบ ถ้าประโยคนั้นไม่เป็นจริงสำหรับท่านให้ขีดเครื่องหมาย X ในช่องว่างในกระดานคำตอบซึ่งอยู่ในตัวเลขซึ่งตรงกับข้อในกระดานคำตอบ

ถ้าประโยคนั้นไม่มีเนื้อหาเกี่ยวกับตัวท่าน หรือท่านไม่รู้ถึงคำตอบ ให้ท่านผ่านข้อนั้นไป โดยไม่ต้องทำเครื่องหมายบนกระดานคำตอบ อย่างไรก็ตามจงตอบคำถามทั้งหมดซึ่งท่านสามารถตอบได้ ถ้าจะมีการละเว้นไม่ตอบขอให้เป็นอย่างน้อยข้อที่สุด เท่าที่จะเป็นไปได้

จงจำไว้ว่า โปรดทำโดยใช้ความคิดของตัวเองเป็นหลักในการพิจารณา และ จงตอบคำถามด้วยความรวดเร็ว อย่าใช้เวลามากเกินไปสำหรับคำถามใดคำถามหนึ่ง

เมื่อท่านทำเครื่องหมายลงบนกระดานคำตอบ จงพิจารณาให้แน่ใจว่า หมายเลข ข้อในกระดานคำถาม และกระดานคำตอบตรงกัน

จงพยายามตอบคำถามทุกคำถาม

อย่าลืมเขียนลำดับการเกิดและเพศลงบนกระดานคำตอบ

จงอย่าทำเครื่องหมายหรือขีดเขียนใด ๆ ลงบนแบบสอบถามนี้

ตัวอย่าง

- (1) ข้าพเจ้านั้นเหนื่อยง่าย
- (2) ข้าพเจ้าเป็นคนโกรธง่าย

T	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
F	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
T	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
F	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

ขอ (1) หมายความว่า ท่านเป็นคนที่ยืนเด่นง่าย

(2) หมายความว่า ท่านเป็นคนโกรธง่าย

แบบสำรวจเพื่อการให้คำปรึกษา

1. ในระยะ 2 - 3 ปี ที่ผ่านมาก้าวเจ้ามีสุขภาพดีมาเป็นส่วนมาก
2. บ้านของก้าวเจ้าสุขสบายน่าอยู่มาก
3. ก้าวเจ้าถูกมิตรไถ่เร็วเท่ากับคนอื่น
4. ก้าวเจ้าตื่นเต้นง่าย
5. ก้าวเจ้าวางท่าไถ่ดีในการสังคมติดต่อกับผู้อื่น
6. ก้าวเจ้าชอบความตื่นเต้นในการเข้าไปอยู่ในฝูงชน
7. ก้าวเจ้าโกรธเป็นบางครั้ง
8. ก้าวเจ้ามักจะเป็นคนใจลอยในเวลาทำงาน
9. ก้าวเจ้ารู้สึกว่ามีสุขภาพที่แข็งแรง เช่นเดียวกับเพื่อนทั้งหมด
10. ก้าวเจ้าวิตกว่าอาจจะเกิดเหตุร้ายกับก้าวเจ้า
11. ก้าวเจ้ารู้สึกไม่ค่อยสบายเพราะมีแก๊สในกระเพาะอาหารหรือลำไส้
12. ก้าวเจ้ามักจะเป็นฝ่ายชนะมากกว่าแพ้ในการเล่นเกม
13. ก้าวเจ้ามีความจำดี
14. ก้าวเจ้าไม่เคยทำผิดกฎหมาย
15. ก้าวเจ้าเป็นคนง่วง
16. ก้าวเจ้าเป็นหวัดแล้วหายยาก
17. มีหลายช่วงที่ก้าวเจ้ามีความรู้สึกกระตือรือร้นในการทำงานมาก
18. ก้าวเจ้ารู้สึกว่า เป็นการง่ายที่จะทำตัวให้สนุกครึกครื้นในงานสังคม
19. พ่อแม่ของก้าวเจ้าไม่ค่อยอยากให้ก้าวเจ้าไปไหนมาไหนด้วยกันกับเพื่อนที่ก้าวเจ้าคบค้าสมาคมด้วย
20. ก้าวเจ้าชอบขบขันบ้างบางเวลา
21. ก้าวเจ้าไม่หลบตาคน
22. ก้าวเจ้าเป็นคนเศร้าซึม
23. ก้าวเจ้าชอบรู้จักกับบุคคลสำคัญ เพราะทำให้ก้าวเจ้ารู้สึกมีความสำคัญไปทั่ว

24. ถ้างานปาร์ตี้มันไม่สนุกข้าพเจ้าจะเป็นผู้นำในการทำให้เกิดความครื้นเครง
25. ข้าพเจ้ารู้สึกมีเสรีในการแสดงความคิด
26. ข้าพเจ้ารู้สึกเขินอายใจเมื่อพบคนแปลกหน้า
27. ข้าพเจ้าไม่ชอบให้ใครมาหอมล้อมข้าพเจ้า
28. ข้าพเจ้าสนุกสนานกับการเล่นและนันทนาการต่าง ๆ
29. ข้าพเจ้ามักจะเมินเพื่อนนักเรียนด้วยกัน หรือคนที่เคยรู้จักมานาน เว้นไว้แต่เขาจะเป็นฝ่ายหักข้าพเจ้าก่อน
30. ข้าพเจ้าฝันบ่อย ๆ ถึงสิ่งที่ไม่ควรนำมาเล่า
31. ข้าพเจ้าไม่ชอบคนฉลาดแกมโกง
32. บางที่ข้าพเจ้ามีพลังเต็มที
33. ข้าพเจ้าก็น้ำมากผิดปกติทุกวัน
34. บ่อยครั้งที่ข้าพเจ้าพบว่าตัวเองกังวลต่อสิ่งต่าง ๆ
35. ข้าพเจ้าค่อนข้างเวลามีเสียงดัง
36. ข้าพเจ้าเข้ากับคนอื่นได้ง่าย
37. ข้าพเจ้าพยายามอย่างยิ่งที่จะได้พบกับบุคคลสำคัญในงานเลี้ยงรับรอง
38. ข้าพเจ้าเป็นหัวขบถบ่อย ๆ
39. ข้าพเจ้าไม่ค่อยสังเกตการเต้นของหัวใจและไม่ค่อยหายใจไม่ทัน
40. ข้าพเจ้ามีความรู้สึกเศร้าใจเพราะผลการเรียนไม่ดี
41. ในงานเลี้ยงข้าพเจ้าไม่ค่อยชอบที่จะทำอะไรแปลก ๆ ทั้ง ๆ ที่คนอื่น ๆ เขาทำกัน
42. ข้าพเจ้ารีบข้ามถนนเพื่อจะได้ไม่ต้องเจอกับคนที่รู้จัก
43. ข้าพเจ้าเป็นคนโกรธง่าย
44. คนในครอบครัวสอกลูสอกเห็นกับเรื่องส่วนตัวของข้าพเจ้ามากเกินไป
45. ข้าพเจ้าไม่สามารถมีใจจดจ่อกับสิ่งหนึ่งสิ่งใด
46. ในบางครั้งข้าพเจ้าชอบสาบถสาบาน
47. ความเชื่อมั่นในตนเองของข้าพเจ้าถูกลดลงอย่างง่ายดาย

48. การพูดในที่สาธารณะเป็นสิ่งที่ยากสำหรับข้าพเจ้า
49. ข้าพเจ้าแน่ใจว่าข้าพเจ้าขาดทุนในชีวิต
50. ข้าพเจ้าไม่เคยเป็นลม
51. ข้าพเจ้ารู้สึกเสียใจในสิ่งที่ทำไป
52. บ่อยครั้งที่ข้าพเจ้าต้องต่อสู้กับความซื่อสัตย์ของตนเอง
53. ข้าพเจ้าชอบสนุกสนานกับเพศตรงข้าม
54. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเป็นคนที่น่าเวทนา
55. ข้าพเจ้ารักนิยมนอกในการวางแผนและชี้แนะผู้อื่น
56. ข้าพเจ้าชอบเข้าคูหาหนึ่งฟรีถ้าแน่ใจว่าไม่มีใครเห็น
57. ข้าพเจ้าไม่ชอบใครสักคนเกี่ยวข้องกับจำนวนคนที่รู้จักทั้งหมด
58. ข้าพเจ้ารู้สึกเหงาแม้ในขณะที่อยู่กับคนอื่นอีกทั้งหลายคน
59. ข้าพเจ้าชอบที่จะพบปะสังสรรค์เฉพาะบุคคลในครอบครัวข้าพเจ้าเท่านั้น
60. ข้าพเจ้าเชื่อว่าข้าพเจ้าไม่ตื่นเต้นมากกว่าคนส่วนใหญ่
61. ข้าพเจ้ารู้สึกประหม่อมมากขึ้นขณะออกไปเล่นกีฬาหรือร่วมทำกิจกรรม
62. เมื่อข้าพเจ้าย้ายเข้าบ้านความสุขก็หมดไป
63. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าชีวิตมีคุณค่า
64. ข้าพเจ้าคิดหวัดจากคนอื่นง่าย
65. ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่คิดว่ามีคนคอยจ้องมองข้าพเจ้าเดินไปตามถนน
66. มีความประหม่อมขณะที่พูดท่ามกลางกลุ่มชน
67. ข้าพเจ้าชอบเขินอายจนวายใจเพราะไม่ค่อยได้เข้าสังคมบ่อย
68. พ่อแม่ปฏิบัติกับข้าพเจ้าเหมือนข้าพเจ้าเป็นเด็กเล็ก ๆ แทนที่จะคิดว่าข้าพเจ้าโตแล้ว
69. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าพ่อแม่ผิดหวังในตัวข้าพเจ้า
70. ข้าพเจ้ามีความสามารถและมีความฉลาดพอ ๆ กับคนอื่น
71. ข้าพเจ้ามีความท้อแท้เมื่อประสบปัญหาที่ยากใจ

72. แม้ว่าจะได้อยู่กับเพื่อน ๆ ข้าพเจ้าก็ยังมีความรู้สึกเหมือนอยู่ตัวคนเดียว
73. ข้าพเจ้ามีความรู้สึกผิดมากเพราะรูปร่างหน้าตาทางของข้าพเจ้า...
74. ข้าพเจ้าคิดว่าแทบทุกคนต้องโกหกเพื่อช่วยให้ตนพ้นผิด
75. ข้าพเจ้าไม่เคยเป็นโรคอัมพาตหรือกล้ามเนื้ออ่อนแรง
76. มีคนอธิบายข้าพเจ้าในการเสนอความคิดที่ดีขึ้นมา เพียงแต่เขาเหล่านั้นไม่ได้คิดถึงมันก่อน
77. บางครั้งข้าพเจ้ารู้สึกว่าความลำบากมีมากจนไม่สามารถที่จะหันฝ่าไปได้
78. ทาของข้าพเจ้าไวทอแสงมาก
79. ข้าพเจ้ามีความรู้สึกผิดหวังง่าย
80. ข้าพเจ้าคิดอยู่เสมอว่าอยากจะกลับไปเป็นเด็กเล็กอีก
81. เป็นบางครั้งข้าพเจ้าคิดถึงสิ่งที่เลวเกินไปที่จะกล่าวถึง
82. ข้าพเจ้ารู้สึกประหม่าเมื่อต้องว่าปากเปล่าในชั้น
83. มารยาทในการนั่งโต๊ะที่บ้านของข้าพเจ้าไม่คิดเหมือนเวลาไปกับเพื่อน
84. การไปหาหมอเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับข้าพเจ้า
85. ข้าพเจ้าไม่เป็นโรคหืดหอบ
86. รู้สึกว่าไม่มีใครเข้าใจข้าพเจ้า
87. แทบทุกวันจะต้องมีอะไรมาทำให้ข้าพเจ้าตกใจกลัว
88. ข้าพเจ้าต้องไปให้หมอตรวจสุขภาพฟัน
89. การเห็นเลือดไม่ได้ทำให้ข้าพเจ้าตกใจกลัวหรือเป็นลม
90. ถ้าเป็นไปได้ข้าพเจ้าจะหลีกเลี่ยงการเข้าไปรวมในฝูงชน
91. ข้าพเจ้ารู้สึกประหม่าเวลาพบคนแปลกหน้า
92. ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกในงานปาร์ตี้
93. ข้าพเจ้าไม่ชอบกิจกรรมในสังคม
94. พ่อแม่หวังให้ข้าพเจ้าเชื่อฟังท่านทั้ง ๆ ที่ขณะนี้ข้าพเจ้าก็โตแล้ว
95. ข้าพเจ้าไม่รังเกียจที่จะต้องพบปะ กับคนแปลกหน้า

96. ข้าพเจ้ามักจะไต่ในสิ่งที่ต้องการได้เสมอ
97. ข้าพเจ้ามักถูกหัวโหม่โดยไม่มีสาเหตุบ่อย ๆ
98. ข้าพเจ้าไม่ถือสาเลยที่ตองตกเป็นตัวตลกในงาน
99. บางครั้งข้าพเจ้าไต่กลิ้งประหลาด
100. ข้าพเจ้าวิพากษ์มาเป็นเวลานานกับการเป็นตัวตลกในสายตาคู่อื่น
101. ข้าพเจ้ารู้สึกอ่อนแอมาโดยตลอด
102. ข้าพเจ้ารู้สึกประหม่าอย่างมากผิดปกติ
103. บางครั้งจิตใจของข้าพเจ้าเชื่อข้ากว่าปกติ
104. พ่อแม่ยังคงมีความเชื่อมั่นในตัวข้าพเจ้า แม้ว่าข้าพเจ้าไม่สามารถทำงานได้ตามที่ท่านคาดหวัง
105. ข้าพเจ้ารู้สึกเหนื่อยอ่อนขณะตื่นนอนตอนเช้า
106. ข้าพเจ้าไม่มีอาการปวดกล้ามเนื้อแบบปกติหรือกระดูกเลย
107. ข้าพเจ้าร้องไห้ง่าย
108. ข้าพเจ้าคุยกับคนแปลกหน้าบ่อยบนรถไฟหรือบนรถเมล์
109. ข้าพเจ้าอยากจะทำสิ่งที่เมื่อรู้ว่าจะทำให้ไปนั้นมันผิด
110. ชีวิตข้าพเจ้าไร้ค่าเป็นส่วนมาก
111. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเรานั้นไม่ค่อยจริง
112. ข้าพเจ้าต้องเงิบ ไม่งั้นก็ต้องออกจากบ้านเพื่อความสงบในบ้าน
113. ข้าพเจ้าไม่กังวลกับสุขภาพมากนัก
114. ข้าพเจ้าไม่เคยรู้สึกว่าชีวิตดีกว่าที่เป็นอยู่ขณะนี้
115. ข้าพเจ้าอาจจะรู้คำตอบสำหรับคำถามที่ครูถาม แต่พอถูกเรียกเข้าจริง ๆ กลับไม่สามารถที่จะตอบได้ ทั้งนี้เพราะเกิดความกลัวในการออกไปพูดหน้าชั้น
116. คนรอบนิทานดูเหมือนเหยียดหยามข้าพเจ้า
117. ข้าพเจ้ามีความสุขเป็นส่วนมาก
118. คนในครอบครัวชอบจับผิดข้าพเจ้าเกินควร
119. บางทีข้าพเจ้าหุ้มนิ้วมากจนรำคาญ

120. ถ้ามีโอกาสข้าพเจ้าจะทำสิ่งที่มีคุณค่าให้กับโลก
121. ข้าพเจ้าได้พบกับคนที่ถูกเรียกว่าผู้เชี่ยวชาญบ่อยครั้ง แต่ข้าพเจ้าไม่เห็นว่าเขาจะดีกว่าข้าพเจ้าตรงไหน
122. ข้าพเจ้าทำงานภายใต้ความเครียดอย่างหนัก
123. ข้าพเจ้าอดความทุกข์ที่คนอื่นได้รับ
124. ข้าพเจ้ามีปัญหาในเรื่องท้องผูกบ่อยครั้งมาก
125. ข้าพเจ้าไม่สามารถเข้าใจสิ่งที่อ่านได้ก็เท่าแต่ก่อน
126. ข้าพเจ้ามีเวลาให้กับงานที่ยังทำไม่เสร็จเป็นอาทิคย์ เป็นเค็อน เป็นปี แต่ก็ทำไม่ได้
อยู่ดี เพราะข้าพเจ้าไม่มีความสามารถที่จะเริ่มต้นลงมือทำ
127. การต่อสู้ที่ยากของข้าพเจ้า คือ การต่อสู้กับตัวเอง
128. ข้าพเจ้าไม่สบายใจเลยที่ต้องอยู่ที่บ้าน
129. ข้าพเจ้าพบว่ายากที่จะทำอะไรให้ดีที่สุดในขณะที่มีคนคอยจ้องมองดู
130. เจ้าความคึกของข้าพเจ้านั้นวิ่งวนว้ายล้นสนอยู่ในสมองจนไม่สามารถที่จะหลับได้
131. ข้าพเจ้าสามารถรับประทานอาหารได้โดยไม่หิว
132. ส่วนมากข้าพเจ้าจะไม่รู้เรื่องที่เขาคูยหรือนินทาเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับกลุ่มที่ข้าพเจ้าอยู่ด้วย
133. บางครั้งข้าพเจ้าจะร้องไห้หรือหัวเราะทันทีโดยไม่สามารถที่จะควบคุมอารมณ์ได้
134. ข้าพเจ้ารู้สึกเหนื่อยมากกว่าจะสิ้นสุดวันหนึ่ง
135. บางครั้งข้าพเจ้ามีความรู้สึกอยากจะทำร้ายร่างกายใครสักคน
136. ข้าพเจ้าไม่ชอบพบกับใครก่อนจนกว่าเขาจะมาพบกับข้าพเจ้าก่อน
137. ข้าพเจ้าพยายามจำเอานิทานเรื่องที ๆ มาคุยให้เพื่อนฟัง
138. ข้าพเจ้าเป็นคนโกรธง่ายหายเร็ว
139. ข้าพเจ้ารู้ว่าใครเป็นคนรับผิดชอบกับเรื่องเค็ดรอนของข้าพเจ้า
140. ข้าพเจ้าลำบากที่มีอาการคลื่นเหียนวิงเวียนและอาเจียร
141. ข้าพเจ้าไม่ใช่ชีวิตที่สมบูรณ์แบบชีวิตที่ถูกท้อ

142. ไม่มีใครเข้าใจข้าพเจ้าเลย
143. ข้าพเจ้ามีความรู้สึกตื่นเต้นอย่างประหลาด มีความสุขร่าเริงกับยืนอยู่ที่สูงสุดของโลก
ทั้ง ๆ ที่ไม่มีเหตุผล
144. พ่อหรือแม่ของข้าพเจ้าเป็นคนคิดมาก
145. บางทีข้าพเจ้าเสียงแหบทั้ง ๆ ที่ไม่ได้เป็นหวัด
146. ข้าพเจ้าเคยหมกสีกิทำอะไรไม่ได้และไม่รู้ว่าจะมีอะไรเกิดขึ้นรอบ ๆ กับตัวข้าพเจ้า
147. ในการคบเพื่อน ข้าพเจ้าเป็นฝ่ายถูกมิตรก่อน
148. ข้าพเจ้าอยากที่จะหนีออกจากบ้านอย่างยิ่ง
149. การวิจารณ์ทำให้ข้าพเจ้าเกิดความรำคาญมาก
150. ข้าพเจ้าพิจารณาตัวเองดูแล้วมีความรู้สึกว่าเป็นคนค่อนข้างจะคิดมาก
151. ข้าพเจ้าไม่อยากจะผละจากงานที่กำลังทำอยู่แม้เพียงสักครู่เดียว
152. ข้าพเจ้าห่อเหี่ยวง่าย
153. มีหลายครั้งที่ข้าพเจ้ารู้สึกอยากตาย
154. ข้าพเจ้ามีความลังเลใจที่จะอาสาสมัครออกไปพูดหน้าชั้น
155. บางทีข้าพเจ้ามีความต้องการหนีออกจากบ้านมาก
156. ข้าพเจ้าลำบากใจที่เริ่มบทสนทนา กับคนที่เพิ่งจะรู้จักกัน
157. ข้าพเจ้าไม่ค่อยเคยทะเลาะกับคนในครอบครัว
158. ข้าพเจ้าชอบคนแปลกหน้า
159. ข้าพเจ้าไม่อ่านหนังสือพิมพ์ทุกคอลัมน์
160. ข้าพเจ้ากังวลใจมากเกี่ยวกับเรื่องเพศ
161. ข้าพเจ้าไม่ชอบข้อปฏิบัติทางกฎหมาย เมื่อผู้ร้ายต้องพ้นผิดเพราะผลแห่งการโต้แย้ง
ของทนาย
162. ข้าพเจ้าเสาะหามุมเก็บตลกรเวลา
163. บางครั้งข้าพเจ้าจะทำงานไว้ทำรุ่งขึ้นทั้ง ๆ ที่งานชิ้นนั้นควรทำวันนี้
164. ข้าพเจ้ามีความลำบากใจในการที่จะเริ่มต้นทำสิ่งใด

165. เมื่อข้าพเจ้าออกจากบ้านข้าพเจ้าไม่สนใจว่าประตูหน้าต่างปิดเรียบร้อยแล้วหรือยัง
166. ข้าพเจ้าชอบไปเดินรำบ๋อย ๆ
167. เรื่องที่ข้าพเจ้าฝันมีอยู่หลายเรื่องที่เป็นเรื่องเพศ
168. ข้าพเจ้าเคยถูกอาจารย์ใหญ่เรียกไปว่า
169. ตอนเด็ก ๆ ข้าพเจ้าเป็นคนขี้โรค
170. ข้าพเจ้าชอบเข้าร่วมในสังคมเพียงเพื่ออยู่กับคนอื่น
171. ข้าพเจ้าชอบพูดท่อนักดุ่มชน
172. การวิพากษ์วิจารณ์ หรือการค้านทำร้ายจิตใจข้าพเจ้ามาก
173. ข้าพเจ้าไม่เคยเป็นลมหรือชัก
174. ข้าพเจ้าปรับตัวได้อย่างรวดเร็วจากการทำนิคมารยาทในวงสังคม
175. ข้าพเจ้าได้รับความเห็นใจมากตามสมควร
176. เรื่องไร้สาระต่าง ๆ เข้ามาสู่หัวใจ ทำให้ข้าพเจ้ารำคาญ
177. ถ้าโอกาสอำนวยข้าพเจ้าจะเป็นผู้นำที่ดีให้กับปวงชน
178. ข้าพเจ้าเป็นไทกับตัวเอง อิสระจากกฎเกณฑ์ข้อบังคับของครอบครัว
179. ข้าพเจ้านั่งชมรำฟุ้งไคลน่าน ๆ
180. บางครั้งข้าพเจ้ารู้สึกเป็นคนไม่มีประโยชน์จริง ๆ
181. การตัดสินใจของข้าพเจ้าดีกว่าที่เคยเป็นมา
182. ข้าพเจ้าเป็นคนอารมณ์อ่อนไหว เสียใจง่าย
183. มันไม่ใช่เป็นความผิดของข้าพเจ้าที่สิ่งต่าง ๆ ไม่เป็นไปตามคาดหมาย
184. ข้าพเจ้าไม่ยินดียินร้ายต่อผู้อื่น
185. พ่อแม่ของข้าพเจ้าลืมนึกไปว่าข้าพเจ้าเป็นผู้ใหญ่เต็มตัวแล้ว ท่านยังปฏิบัติกับข้าพเจ้าราวกับว่าข้าพเจ้ายังเป็นเด็กอยู่
186. ข้าพเจ้ายุ่งยากใจมากในการพูดคุยกับคนส่วนมาก
187. คนส่วนมากจะยอมใช้กลโกงเพื่อ หากไรหรือผลประโยชน์แทนที่จะยอมเสีย
188. ข้าพเจ้าเคืองอย่างระมัดระวังบนทางที่ข้าพเจ้า

189. ครอบครัวของข้าพเจ้ามีความรักและความเป็นเพื่อนนอมากเมื่อเทียบกับครอบครัวอื่น
190. ข้าพเจ้าอยากเป็นคนไม่ขี้อายอย่างที่เป็นอยู่ทุกวันนี้
191. แทบทุกคืนข้าพเจ้านอนหลับโดยไม่ต้องคิดอะไรมาก
192. ท่ามกลางกลุ่มคนข้าพเจ้าไม่รู้สึกเกือเขินเลยที่ถูกเรียกให้ขึ้นไปพูดหรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่ข้าพเจ้ารู้ที่อยู่แล้ว
193. ชีวิตประจำวันของข้าพเจ้าเต็มไปด้วยสิ่งต่าง ๆ ที่ข้าพเจ้าสนใจ
194. ข้าพเจ้าคิดว่ามีคนจำนวนมากที่พูดเกินความจริงเกี่ยวกับความโศกร้ายของตัวเอง เพื่อที่จะได้รับความช่วยเหลือและความเห็นอกเห็นใจจากผู้อื่น
195. ในช่วงหนึ่งของชีวิต ตอนที่ข้าพเจ้าเป็นเด็กข้าพเจ้าเคยโหมยของ
196. คนโดยทั่วไปทำให้ข้าพเจ้าผิดหวังบ่อย ๆ
197. ความกังวลใจดูเหมือนจะ หดไป เมื่อได้อยู่ในกลุ่มเพื่อนที่ร่าเริง
198. ไม่ลำบากเลยที่จะให้ข้าพเจ้าเกินตัวตรง
200. ครอบครัวของข้าพเจ้าไม่ชอบงานที่ข้าพเจ้าเลือก และงานที่ข้าพเจ้าต้องการจะเลือก เพื่อในอนาคต
201. ข้าพเจ้าต้องการให้คนอื่นรู้ว่าถึงจุดยืนของข้าพเจ้า
202. บางที่ข้าพเจ้ามีความสนุกกับความปวศร้าวที่ได้รับจากคนที่ข้าพเจ้ารัก
203. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าจะเป็นการดีที่สุดที่จะเจียบเวลาเมื่อมีความเคือตรอน
204. ข้าพเจ้ากลัวในสิ่งที่ข้าพเจ้ารู้ว่ามันไม่สามารถที่จะทำร้ายข้าพเจ้าได้
205. พ่อแม่หวังในตัวข้าพเจ้ามากเกินไป
206. ข้าพเจ้าขาดความเชื่อมั่นในตนเอง
207. ข้าพเจ้าฝันกลางวัน
208. คนอื่นมักจะเข้าใจผิดกับวิธีการกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดของข้าพเจ้า
209. ข้าพเจ้าชอบในการชักชวนให้คนทำสิ่งต่าง ๆ
210. บางที่ข้าพเจ้ามีความรู้สึกอยากจะทำสิ่งต่าง ๆ ให้เหลือคณมือ

211. ข้าพเจ้าคำนึงกิจกรรมทางสังคมใกล้เท่ากับคนธรรมดาโดยทั่วไป
212. ข้าพเจ้าชอบเข้าร่วมในกิจการงานที่ว่าเป็นหนทางนำไปสู่การเชื่อมสัมพันธ์ภาพกับคนอื่น ๆ
213. ข้าพเจ้าไม่ชอบการให้เงินขอทาน
214. บางครั้งข้าพเจ้ามีอาการโกรธเมื่อมีความรู้สึกไม่สบายใจ
215. ข้าพเจ้ารู้สึกเคียดกรอนที่มีความรู้สึกมีปมคอย
216. ข้าพเจ้าแน่ใจว่ามีคนพูดถึงข้าพเจ้า
217. ข้าพเจ้าประหม่าง่าย
218. พ่อแม่ไม่ชอบเพื่อนสนิทที่ข้าพเจ้าคบ
219. บางทีข้าพเจ้ามีแรงกระตุ้นอย่างรุนแรงในการกระทำที่ตื่นเต้นหรือหวาดเสียว
220. ข้าพเจ้าไม่รู้สึกสนใจหรือกว่าอะไรจะเกิดขึ้นกับตัว
221. ข้าพเจ้าหาเรื่องพูดไม่ค่อยออกขณะสนทนาในกลุ่ม
222. ข้าพเจ้าชอบศึกษาและอ่านเกี่ยวกับงานที่กำลังทำ
223. ข้าพเจ้าคิดว่าข้าพเจ้าคงติดต่อกับคนมาก ๆ จึงจะมีความสุข
224. พอคนพูดกับข้าพเจ้าเสร็จข้าพเจ้าก็ลืมที่เขาพูด
225. ข้าพเจ้าทำตัวตามสบายขณะอยู่กับผู้ใหญ่
226. ข้าพเจ้ามีคหวั้งในเรื่องความรัก
227. ถ้าไม่มีใครแกล้งข้าพเจ้า ข้าพเจ้าอาจจะประสบความสำเร็จมากกว่านี้
228. ข้าพเจ้าชอบรังแกสัตว์
229. ข้าพเจ้าเคยมีอาการที่ไม่สามารถที่จะเคลื่อนไหวหรือพูดได้ แต่ก็รู้ว่ามิอะไรเกิดขึ้นรอบ ๆ ตัว
230. ข้าพเจ้าเป็นคนชอบกินจุ
231. ข้าพเจ้าพบว่ามีความเข้าใจกันที่บ้านน้อยกว่าในที่อื่น ๆ
232. บางครั้งข้าพเจ้ามีจิตใจไม่สงบจนทนนั่งอยู่บนเก้าอี้นาน ๆ ไม่ได้
233. พ่อของข้าพเจ้าเป็นบุคคลในอุดมคติของข้าพเจ้า
234. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตัวข้าพเจ้าเป็นคนล้มเหลวเมื่อรู้ข่าวความสำเร็จของคนอื่นที่ข้าพเจ้ารู้จัก

235. ความประพฤติกของข้าพเจ้าถูกควบคุมเป็นส่วนมากโดยประเพณีของผู้ที่อยู่รอบข้าง
236. มันเป็นเรื่องที่ยากสำหรับข้าพเจ้าในการสนทนากับคนแปลกหน้า
237. พ่อแม่ของข้าพเจ้าไม่ใช่คนโกรธง่าย
238. ข้าพเจ้าขาดโรงเรียนเพราะไม่สบาย
239. ข้าพเจ้าปวดศีรษะราวกับมีใครมาบีบ
240. ในงานปาร์ตี้ข้าพเจ้าชอบนั่งคนเดียว หรือกับเพื่อนอีกคนหนึ่งเท่านั้น แทนที่จะนั่งกับหลาย ๆ คน
241. ข้าพเจ้าพบปะคนแปลกหน้าง่าย
242. บางทีข้าพเจ้าก็เกลียดคนภายในครอบครัวทั้ง ๆ ที่ตามปกติข้าพเจ้าก็รักคน ๆ นั้น
243. บ่อยครั้งที่ข้าพเจ้าไม่เข้าใจตัวเองว่าทำไมถึงต้องโกรธและมีอารมณ์ร้าย
244. ข้าพเจ้าเกือบไม่เคยเจ็บหน้าอกหรือหัวใจเลย
245. ข้าพเจ้ามีความคิดแปลก ๆ
246. ญาติของข้าพเจ้าแทบทุกคนมีความเห็นอกเห็นใจข้าพเจ้า
247. ข้าพเจ้ากล้าเดินเข้าไปในห้องคนเดียวในขณะที่ผู้คนต่างก็ร่วมสนทนากันอยู่ในห้องก่อนแล้วโดยไม่หันกลับสายตาคือใคร
248. ข้าพเจ้าไม่รู้ว่ามีทั้งสองของข้าพเจ้าเหอะหะหรือมุ่มง่าม
249. เวลาอยู่คนเดียวข้าพเจ้าจะไต่บันเสียงแปลก ๆ
250. พ่อแม่ไม่เชื่อข้าพเจ้า ไม่ว่าคำขอร้องของข้าพเจ้าจะมีเหตุผลก็เพียงใด
251. ข้าพเจ้านอนหลับอย่างไม่สนิท
252. ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยกับพ่อแม่ในเรื่องการเลือกชีวิตการทำงานของข้าพเจ้า
253. บ่อยครั้งที่ข้าพเจ้ารู้ว่าข้าพเจ้าทำความผิดหรือชั่วร้าย
254. ข้าพเจ้าไม่กังวลว่าจะติดเชื่อโรค
255. ข้าพเจ้ารู้สึกมีความยุ่งยากที่จะพบกับคนที่เพิ่งพบกันเป็นครั้งแรก
256. ข้าพเจ้ากลัวจะเสียสติ
257. ข้าพเจ้ายอมเป็นฝ่ายเจียมในการถกเถียง
258. บางครั้งข้าพเจ้ารู้สึกสนุกที่จะทำให้คนที่ข้าพเจ้ารักรู้สึกสะเทือนใจ

259. ข้าพเจ้าไม่พูดความจริงทุกครั้งไป
260. มีสิ่งผิดปกติก่อกำเนิดขึ้นกับจิตใจของข้าพเจ้า
261. ข้าพเจ้ามีความยุ่งยากใจในการตั้งสมาธิมากกว่าคนอื่น
262. ข้าพเจ้ามีช่วงเวลาซึ่งทำกิจกรรมจนเพลินและล้าไปว่าข้าพเจ้ากำลังทำอะไร
263. ข้าพเจ้าไม่คำนึงคนที่ฉวยโอกาสของผู้อื่นในขณะที่ผู้นั้นเป็นผู้เปิดโอกาสเอง
264. ข้าพเจ้ารู้สึกลำบากใจกับความรู้สึกว่าสิ่งนั้นไม่จริง
265. ในสัปดาห์หนึ่งจะมีครั้งหนึ่งหรือบ่อยกว่านั้นที่ข้าพเจ้ารู้สึกร้อนหัวร่างกายโดยไม่มี

สาเหตุ

266. ข้าพเจ้าแน่ใจว่าข้าพเจ้าขาดทุนชีวิต
267. ข้าพเจ้าปฏิเสธที่จะเล่นเกมบางเกมเพราะข้าพเจ้าเล่นไม่เก่ง
268. ข้าพเจ้ารู้สึกกลัวเมื่อจำเป็นต้องไปพบแพทย์เกี่ยวกับความเจ็บป่วยของตนเอง
269. ข้าพเจ้าปรารถนาที่จะมีความสุขเช่นเดียวกับผู้อื่น
270. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าพ่อแม่ข้าพเจ้ามีความคิดล้าสมัย
271. ในสัปดาห์หนึ่งจะมีสักหนึ่งครั้งหรือบ่อยกว่านั้นที่ข้าพเจ้ารู้สึกตื่นเต้น
272. พ่อหรือแม่ หรือทั้งพ่อแม่มีนิสัยซึ่งทำให้ข้าพเจ้ารำคาญ
273. ข้าพเจ้ารู้สึกท้อแท้ที่จะมีคนมาขอคำแนะนำ หรือชักจูงหว่าในขณะที่ข้าพเจ้ากำลัง

ทำงานสำคัญ

274. ข้าพเจ้ามีจุดอ่อนในบางเรื่องที่ข้าพเจ้าไม่สามารถพูดถึงได้
275. ข้าพเจ้ารู้สึกมีความสุขกับเด็กเล็ก ๆ
276. ข้าพเจ้านอนหลับยากแม้จะไม่มีเสียงมารบกวน
277. ข้าพเจ้าอารมณ์ดี และอารมณ์ร้ายโดยไม่มีสาเหตุที่เห็นได้ชัดเจน
278. พฤติกรรมของพ่อหรือแม่กระตุ้นทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกกลัว
279. ข้าพเจ้ามักจะพลาดโอกาสบ่อย ๆ เพราะว่าคิดล้าใจ
280. ข้าพเจ้าเคยหยุกหว่าบางสิ่งบางอย่างหลายครั้งด้วยกัน เพราะคิดว่าตนมีความสามารถน้อย
281. เมื่ออยู่ในกลุ่มคนข้าพเจ้ามีความยากลำบากในการหาเรื่องที่ถูกต้องมาพูด
282. ข้าพเจ้าปวดศีรษะบ่อย ๆ

283. มีหลายสิ่งทีคนในครอบครัวข้าพเจ้าทำให้ข้าพเจ้าตกใจ
284. ข้าพเจ้าเป็นคนเขาสั่งคั่งง่าย
285. ข้าพเจ้ามักใช้เวลาส่วนมากในการฝันหวานมากกว่าจะทำอะไร
286. ข้าพเจ้าสนุกกับการเล่นเกมพนันด้วยเงินจำนวนเล็กน้อย
287. ข้าพเจ้าตกประหม่าง่าย
288. ข้าพเจ้าสามารถไว้วางใจคนในครอบครัวของข้าพเจ้า
289. ข้าพเจ้ารู้สึกจำเป็นที่จะดูแลสุขภาพของตนเองอย่างระมัดระวัง
290. ข้าพเจ้ารู้สึกกระอักกระอวนใจกับเรื่องลมหก
291. คนส่วนมากได้รับความนับถือมากกว่าเต็มใจที่จะให้แกผู้อื่น
292. การใช้ภาษาพูดของข้าพเจ้าคงที่ คือ จะไม่เร็วหรือช้าเกินไป และไม่แหกนั้ง
293. ข้าพเจ้าว่าเป็นเรื่องยากเย็นในการออกไปพูดหน้าชั้น
294. ข้าพเจ้าเชื่อว่าชีวิตภายในบ้านของข้าพเจ้ามีความสุขเช่นเดียวกับคนส่วนมากที่ข้าพเจ้ารู้จัก
295. ในการกินเลี้ยงที่สำคัญ ข้าพเจ้ายอมไม่ทานอาหารบางอย่างมากกว่าจะขอให้ส่งอาหารให้ข้าพเจ้า
296. ข้าพเจ้าจะไม่ทำในสิ่งที่ต้องการทำ เมื่อผู้อื่นรู้สึกว่ามันไม่มีค่าควรแก่การทำ
297. ข้าพเจ้าชอบงานปาร์ตี้ และชอบเขาสังคม
298. ข้าพเจ้าได้รับประสบการณ์ที่ประหลาดมาก
299. ข้าพเจ้าสนุกสนานมากในงานสังคม
300. ข้าพเจ้าปรารถนาที่จะไม่ต้องคิดวนวายใจเกี่ยวกับเรื่องเพศ
301. มือและเท้าของข้าพเจ้าโดยปกติแล้วอบอุ่นเพียงพอ
302. ข้าพเจ้ามักปวดหัวอยู่เกือบตลอดเวลา
303. ข้าพเจ้ารู้สึกกังวลใจและไม่สบายใจในการที่จะพบกับคนส่วนมาก
304. ข้าพเจ้ารู้สึกมีความสุขมากที่สุดที่บ้าน
305. ข้าพเจ้าไม่ค่อยจะหรือไม่เคยเป็นลม
306. ข้าพเจ้าคิดว่าคนส่วนมากพูดเพื่อความก้าวหน้าของตนเอง
307. เงินขาดมือทำให้บ้านไม่มีความสุขสำหรับข้าพเจ้า

308. พ่อแม่ข้าพเจ้าไม่พบความผิดในการกระทำของข้าพเจ้า
309. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเป็นเพื่อนของข้าพเจ้าที่มีชีวิตในบ้านที่มีความสุขกว่าข้าพเจ้า
310. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเป็นเรื่องง่ายที่จะสร้างมิตรภาพกับเพศตรงข้าม
311. ข้าพเจ้าชอบเขาสังคม
312. ข้าพเจ้ามีความเจ็บปวดบ้างเล็กน้อยหรือไม่มีเลย
313. สายตาของข้าพเจ้าก็เป็นระยะเวลาปลายปีมาแล้ว
314. ข้าพเจ้าร่วมในการสนทนาอย่างไม่ลำบากอะไร
315. ข้าพเจ้าสามารถมีไมตรีจิตกับคนซึ่งทำในสิ่งที่ข้าพเจ้าคิดว่าผิด
316. บานของข้าพเจ้าขาดความรัก
317. ข้าพเจ้าพบว่าเป็นเรื่องง่ายที่จะประพฤติน้อย่างธรรมชาติในงานปาร์ตี้
318. ข้าพเจ้าสามารถอ่านหนังสือได้นาน ๆ โดยไม่ปวดตา
319. ข้าพเจ้าชอบที่จะมีเพื่อนใหม่
320. ข้าพเจ้าชอบมีความสำราญร่วมกับคนอื่น ๆ
321. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเองเป็นหนี้บุญคุณมากที่สุดต่อครอบครัว
322. ข้าพเจ้ารู้สึกเคอะเขินในการติดต่อกับผู้คน
323. ข้าพเจ้ารู้สึกว่างานสังคมเป็นของไม่เป็นเรื่องสำหรับข้าพเจ้า
324. พ่อแม่ของข้าพเจ้าเป็นคนไม่คุ้นเคยง่าย ๆ
325. ข้าพเจ้าคิดว่าเป็นเรื่องที่ปลอดภัยกว่าที่จะไม่ไว้วางใจผู้อื่น
326. พ่อแม่และข้าพเจ้ามีความคิดเห็นเข้ากันไม่ได้
327. ข้าพเจ้าต้องการหนีออกจากบ้านอย่างยิ่ง
328. ข้าพเจ้าหลบหน้าเท่าที่จะทำได้
329. ข้าพเจ้ามักจะนั่งอยู่ข้างหลังในงานปาร์ตี้หรืองานสังคม
330. ข้าพเจ้าสังเกตบ่อย ๆ ว่ามีข้อสันเมื่อข้าพเจ้าพยายามจะทำอะไร
331. ข้าพเจ้าคิดว่าความรู้สึกเป็นหนี้บุญคุณครอบครัว เป็นเรื่องที่เสียเปรียบมาก
332. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าพ่อแม่ไม่เข้าใจข้าพเจ้า
333. ข้าพเจ้ารู้สึกเสมือนว่าจะมีก้อนอะไรมาจุกคออยู่ตลอดเวลา

334. ข้าพเจ้าสนุกกับการอ่านนิยายสืบสวนสอบสวนหรือเรื่องลึกลับ
335. ข้าพเจ้ารู้สึกกระอักกระอ่วนใจเมื่อเข้าไปในที่ประชุม ซึ่งทุก ๆ คนต่างก็เข้านั่งกันเรียบร้อยแล้ว
336. บ่อยครั้งที่ข้าพเจ้ารู้สึกว่าได้รับความกดดัน
337. คนบางคนชอบทำตัวเป็นเจ้านายจนข้าพเจ้ารู้สึกต้องการทำในสิ่งที่ตรงข้ามกับที่เขาขอรอง แม้ว่าเรื่องนั้นจะถูกก็ตาม
338. ข้าพเจ้าไม่สนใจในเรื่องการติดต่อทางสังคมโดยทั่วไป
339. ข้าพเจ้ารวมเล่นสนุกสนานในงานปาร์ตี้
340. ข้าพเจ้าไม่ใช่คนใจอ่อน
341. พ่อแม่ของข้าพเจ้าเข้มงวดกับข้าพเจ้าเกินควร
342. มีการทะเลาะกันในหมู่ญาติใกล้ชิดของข้าพเจ้า
343. ข้าพเจ้าชอบอ่านข่าวหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับเรื่องอาชญากรรม
344. ข้าพเจ้ารู้สึกรำคาญกิจกรรมทางสังคม
345. ข้าพเจ้าไม่ค่อยพูดหัว
346. ข้าพเจ้ารู้สึกสงสัยในเหตุผลที่ซ่อนอยู่เบื้องหลังการกระทำของผู้อื่นต่อข้าพเจ้า
347. ข้าพเจ้ารู้สึกเกรงใจเมื่อต้องขออนุญาตออกจากกลุ่มคน
348. ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยกับพ่อแม่เกี่ยวกับเรื่องงานในบ้านที่ควรจะทำ
349. ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกสนานในงานปาร์ตี้
350. ข้าพเจ้ารู้สึกดังใจที่จะเข้าไปในห้องขณะที่มีคนกำลังคุยกันอยู่
351. พ่อแม่วิจารณ์ข้าพเจ้าความเป็นธรรมดา
352. ข้าพเจ้ารู้สึกว่ายากในการพูดสิ่งที่ควรตามกาลเทศะ
353. ข้าพเจ้ารู้สึกไม่สบายใจเมื่อครุมาเยี่ยมโดยมิได้คาดหมาย
354. ข้าพเจ้าชอบที่จะร่วมสนุกในกิจกรรมทางสังคมหลายอย่าง
355. ข้าพเจ้าพร้อมที่จะยอมรับความกตัญญูของผู้อื่น

ภาคผนวก ข.

ค่าความเชื่อมั่นแบบสองตาม

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู

แบบสอบถาม	N	$\bar{X}$	S.D.	r_{tt}
การอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก	60	65.25	12.32	0.9654
การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ	60	36.86	12.68	0.9035
การอบรมเลี้ยงดูแบบเรียวกรองเอา จากเด็ก	60	47.93	12.36	0.9507

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสำรวจเพื่อการให้คำปรึกษาของมินนิโซตา (MCI)

(Minnesota Counseling Inventory)

แบบสำรวจ MCI)	N	$\bar{X}$	S.D.	r_{tt}
บุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว	60	13.30	6.72	0.8496
บุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในสังคม	60	29.25	9.73	0.8789
บุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์	60	22.80	6.35	0.7795
บุคลิกภาพด้านการทำตามผู้อื่น	60	12.30	4.42	0.6814
บุคลิกภาพด้านการปรับตัวให้เข้ากับความ เป็นจริง	60	26.58	7.49	0.8068
บุคลิกภาพด้านอารมณ์	60	11.4	4.35	0.6621
บุคลิกภาพด้านการเป็นผู้นำ	60	13.5	4.38	0.7748

การประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ความแปรปรวนโดย $\alpha = .05$ และต้องการกำลัง
 $(1 - \beta) = .95$ ในการเปรียบเทียบครั้งละ 3 กลุ่ม ($k = 3$) โดยใช้ตาราง
 D.14 (Kirk. 1968) จะได้อา $\phi = 2.35$ จะได้อาจำนวน n ภายในกลุ่ม
 ดังนี้

$$n = 2k \phi^2 / c^2$$

ถ้าให้ $c = 1$, $n = 2 \times 3 \times 2.35^2 = 33.135$
 มีแผนว่าจะแยกตัวอย่างเป็น 3 กลุ่มตามลำดับการเกิด แต่ละกลุ่มจะแยกอีก 3 กลุ่มตาม
 สถานภาพทางเศรษฐกิจ หรือวิธีการเลี้ยงดู ดังนั้นจึงต้องใช้ตัวอย่าง $3 \times 3 = 9$ กลุ่ม
 กลุ่มละ 33.135 เป็นตัวอย่างทั้งหมด $9 \times 33.135 = 298.215$ จึงตั้งใจเลือก
 ตัวอย่างประมาณ 300 คนในการวิจัยครั้งนี้

เปรียบเทียบบุคลิกภาพของบุตรตามลำดับการเกิด การอบรมเลี้ยงดู
และสถานภาพทางเศรษฐกิจ

บทคัดย่อ
ของ
นิภาพรรณ โสมนะพันธุ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
กุมภาพันธ์ 2525

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบบุคลิกภาพของบุตรซึ่งจำแนกตามลำดับ
การเกิด วิธีการอบรมเลี้ยงดู และสถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว และเพื่อ
เปรียบเทียบบุคลิกภาพของบุตรในแต่ละลำดับที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา
2524 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งอยู่ในครอบครัวที่มี
บุตรตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป โดยเลือกเอาเฉพาะผู้ที่ เป็นบุตรคนที่หนึ่ง คนที่สอง และคนสุดท้าย
จำนวน 228 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบสอบถามภูมิหลัง
แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู และแบบสำรวจเพื่อการให้คำปรึกษาของมินนิโซตา

(Minnesota Counseling Inventory)

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยนี้ ใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวน และการ
วิเคราะห์เปรียบเทียบพหุคูณซึ่งใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffé)

ผลการวิจัยปรากฏว่า

บุตรคนสุดท้ายมีปัญหาในบุคลิกภาพด้านอารมณ์มากกว่าบุตรคนแรก
บุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน มีบุคลิกภาพแตกต่างกันทุกด้าน
โดยบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักมีปัญหาในบุคลิกภาพด้านต่าง ๆ น้อยกว่า
บุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบดงไทย

บุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่ำ และบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจ
ปานกลาง มีปัญหาในบุคลิกภาพทางด้านความสัมพันธ์ในสังคมมากกว่าบุตรที่มีสถานภาพทาง
เศรษฐกิจสูง บุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่ำ และบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจ
ปานกลาง มีปัญหาในบุคลิกภาพด้านอารมณ์ มากกว่าบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสูง
บุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่ำ มีปัญหาในบุคลิกภาพด้านการเป็นผู้นำมากกว่าบุตรที่มี
สถานภาพทางเศรษฐกิจปานกลาง และบุตรที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสูง บุตรที่มี
สถานภาพทางเศรษฐกิจปานกลาง มีปัญหาในบุคลิกภาพด้านการเป็นผู้นำมากกว่าบุตรที่มี
สถานภาพทางเศรษฐกิจสูง

ในการเปรียบเทียบบุคลิกภาพของบุตรที่มีลำดับการเกิดเดียวกัน แต่ได้รับการ
อบรมเลี้ยงดูต่างกัน พบว่า บุตรคนแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ และบุตร
คนแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอาจากเด็ก มีปัญหาในบุคลิกภาพด้านความ
สัมพันธ์ในครอบครัวมากกว่าบุตรคนแรกที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก

บุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอาจากเด็กมีปัญหาในบุคลิกภาพ
ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ด้านการทำตามผู้อื่น ด้านการปรับตัวให้เข้ากับความเป็น
จริงมากกว่าบุตรคนรองที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก บุตรคนรองที่ได้รับการ
อบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ มีปัญหาในบุคลิกภาพด้านการทำตามผู้อื่นมากกว่าบุตรคนรองที่ได้
รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก

บุตรคนสุดท้ายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอาจากเด็ก มีปัญหาใน
บุคลิกภาพด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ด้านความสัมพันธ์ในสังคม ด้านอารมณ์ และ
ด้านการเป็นผู้นำมากกว่าบุตรคนสุดท้ายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก ,

A COMPARATIVE STUDY OF CHILDREN PERSONALITY
OF DIFFERENT BIRTH ORDER, REARING
AND ECONOMIC STATUS

AN ABSTRACT

BY

NIRAPAN SOMNAPAN

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University
February 1982

Personality measures of children with different birthorder, rearing method, economic status and combinations of birthorder and rearing methods were compared.

A sample of 228 Mathayom Suksa 4 children having more than two siblings in 1981 were taken from the Department of General Education schools in Bangkok. Only the oldest, the second, and the youngest children were studied. Questionnaires were used to obtain background data and rearing methods. The personality problems were measured by a Minnesota Counseling Inventory (MCI).

Analysis of variance and the Scheffe's method of multiple comparisons were used for data analysis.

The results showed that the youngest child had more emotional problems than the oldest. It also revealed that children being raised up by loving methods had less personality problems than those by punishment or demanding methods.

In comparing children with different economic status, it was found that children from low and middle socioeconomic status had more problems in social relation than those of high economic status. Children from low and middle status had more emotional problems than those from high economic status. Children from low economic status had more leadership problems than the others, and those from middle economic class had more leadership problems than those from the high economic status.

In comparing the personality of the oldest children, the analysis showed that those reared with punishment and demanding methods had more problems in family relationship than those reared with loving method.

The second born children reared with demanding method had more family relationship, conformity, and adjustment to reality problems than those reared with loving. The second born children reared with a punishment method had more conformity problems than those reared with loving method.

The youngest children reared with demanding method had more family and social relationship, emotional, and leadership problems than those reared with loving method.